

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

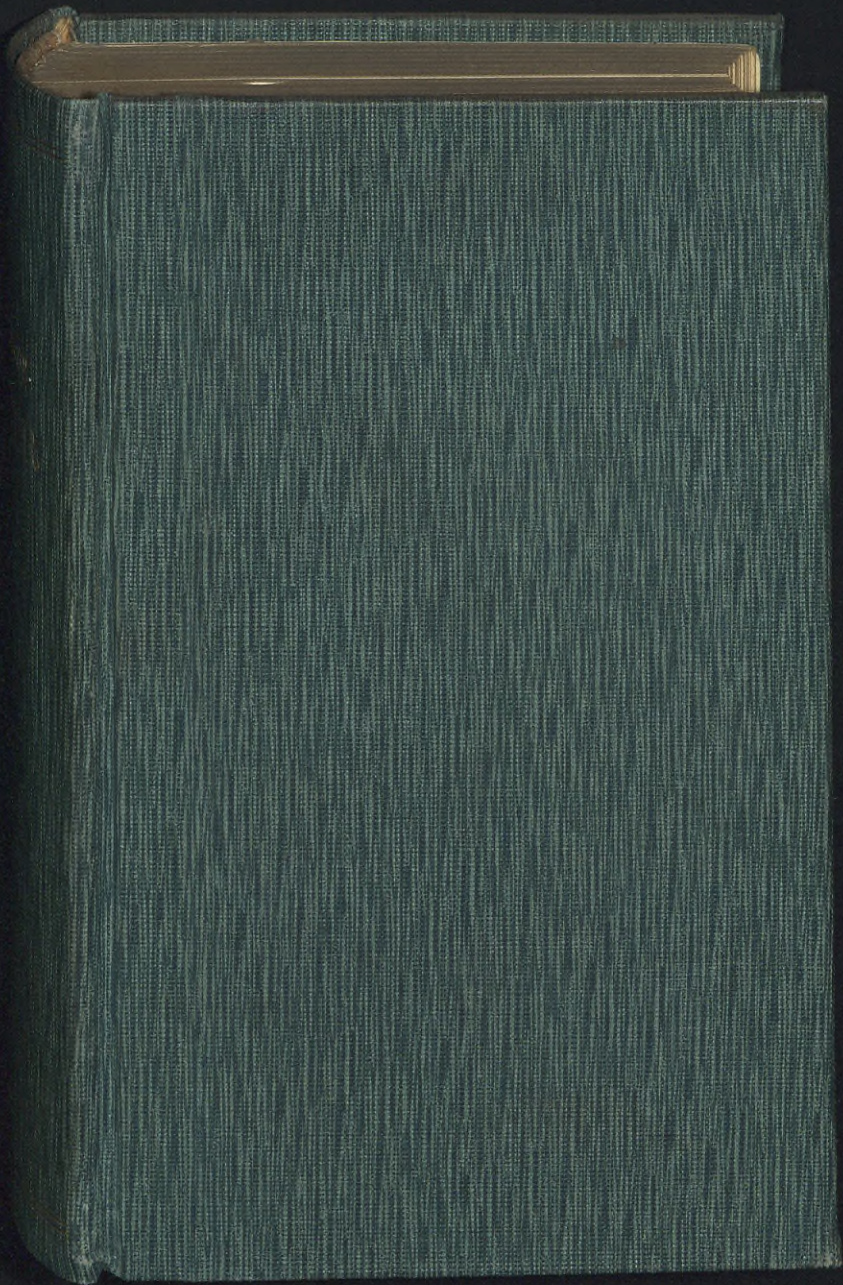
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

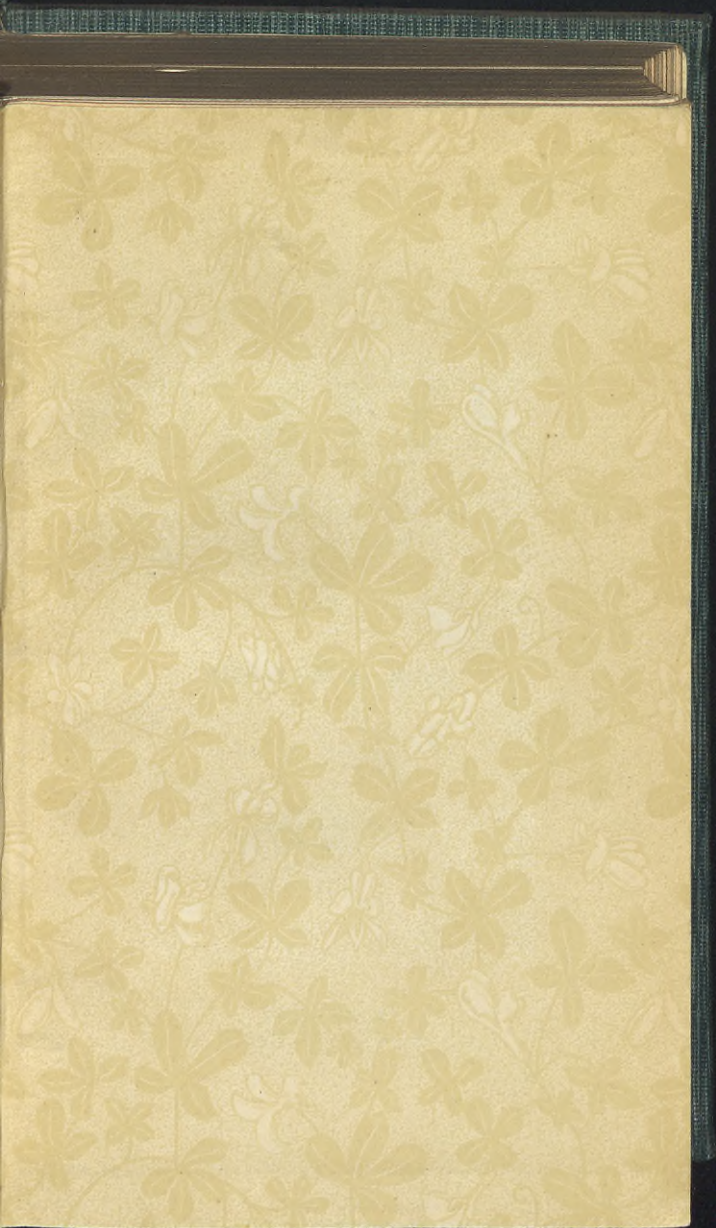

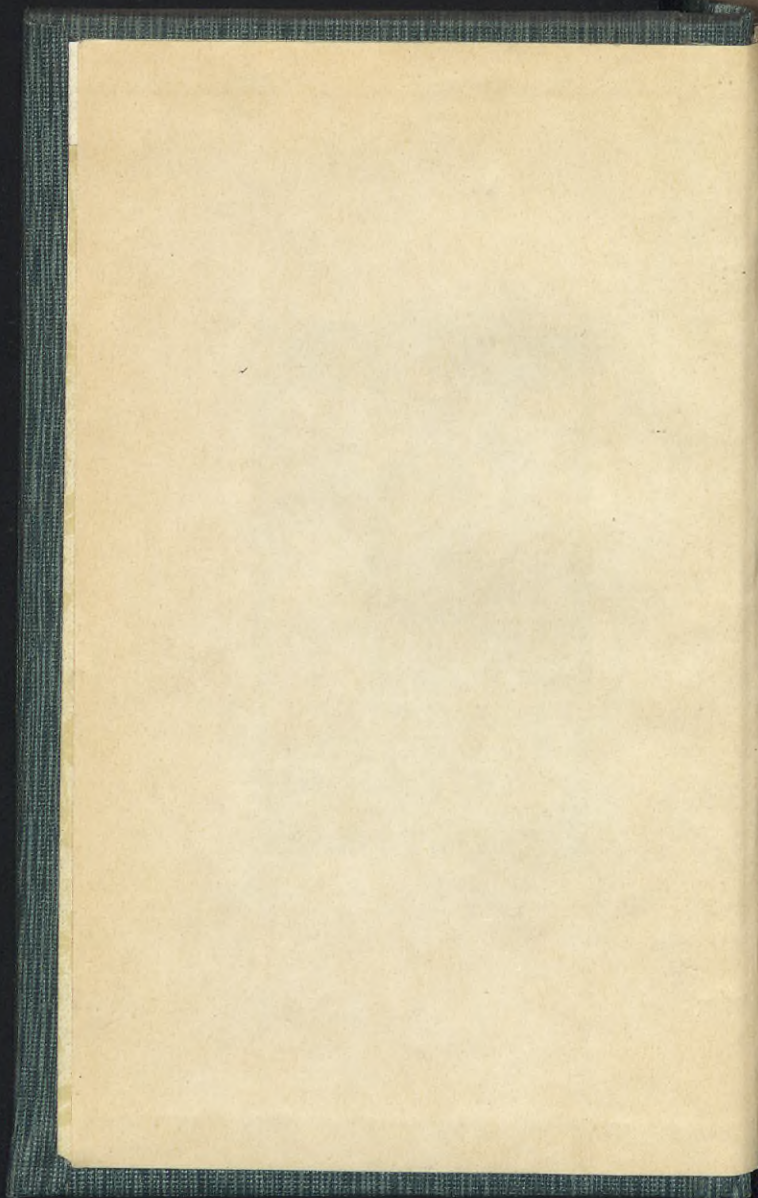
UPPSALA
UNIVERSITET

Litt.
Sv.

DIKTER

AF

HERMAN A. RING

STOCKHOLM
CARL SUNESON

UPSALA 1888

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTR.-AKTIEB.

INNEHÅLL.

Bilder.

(1882—1888.)

Eros och Anteros.

I. Brytning.	5
II. Vedergällning.	12
III. Fall och seger.	14
IV. Blodets röst.	17
V. Hjortparken.	22
VI. Flirtation.	25

Från flydda tider.

Grott-tempel.	39
Dina.	42
Astarte.	44
Evoil.	46
Coena.	47
Hugenottens afsked.	49

Naturbilder.

"Sånger".	57
Vårbrytning.	59

IV

Vårsol.	61
Morgonstämning.	62
Nynäs.	64
Cancion.	66
Högsommar.	67
Sensommar.	69
Höst.	71

Stämmningsbilder.

La Vague.	75
Fantasiens barn.	76
Nocturne.	79
Skeppsbrott.	85
Månsken.	91
Dvala.	92
Spökvandring.	95
I solgången.	97
Kväll.	98
Orkester-Rhapsodi.	100

Borta och hemma.

Krig.	105
Segejrjubil.	107
Krigets apotheos.	109
Skrifbordssaker.	111
Barden.	114
Djävulen, verlden och vårt eget kött.	115
Fönstersyn.	116
Bal paré.	118

Moral.	119
Bäst?	121
Ruindam.	123
Ut i världen	125
Kafélif	128
Anemi.	132
Silhuett.	134
Utanför folkskolan.	135
• Två lekkamrater.	138
Dömda.	140
Skuld.	142
Barnhusbarnets sång i fängelset.	145
Vårstämning.	152
Väderskifte.	154
San Ildefonsogruppen.	156

Tankar

(1882—1888.)

La Gaya Sciencia.	161
Komposition.	163
Skalden.	165
Mortifieradt kött.	167
Egoism.	168
Natt.	169
Idealism och realism.	171
Skyltfönster.	173
Godt råd.	174
Le silence seul est grand, tout le reste est faiblesse. ...	175

VI

Natur.	176
Stämning.	177
Vårflöde.	178
Bort!	180
Ljuskunkel.	181
Gif!	183
Ungdom.	187
Douce Souvenir. . .	189
Mogen frukt.	190
Achar.	192
Ofrid.	193
Dryckessång.	197
Visdom.	200
Hopp.	201
Kärlek.	202
Kärlekskutter.	203
Från gatan.	204
Kval.	206
Lust.	208
Res dig.	209
Upp!	211
Fridsrop.	212
Då rosorna vissna.	216
Svärmning.	218
Bön.	219
Dödssynd.	221
Skratta!	222
Γυῶθι σεαυτόν!	224
Vexling.	225

VII

Mognad.	226
Hvi slet du väl dina bojor i tu?	228
Hvitmenade grifter.	231
Ord.	233
Klippor.	235
Huru?	236
Arbetshäst.	238
Helsa.	239
Slut.	242
Om!	244
På hafvet.	246
Öfver.	249
Hem.	251
!	252

Erotik.

(1880—1888.)

Hvilken?	257
Minne-sånger.	259
Friskt mod!	266
Aprilvisa.	268
Kärleks nytta.	270
Sommardröm.	271
Endrägt.	275
Uppriktighet.	276
Vaka och bed.	277
Misstag.	279
Pauvre fille!	280

VIII

Ett öde.	282
Far väl.	284
Mod.	287
Den nye Eros. ...	288
Venus Victrix. ...	289
Min vän.....	290
Längtan.....	292
Säg mins du . . . ?	295
Friska blommor.	297
Var ung!	298

Minnen.

Esaias Tegnér.	301
Noter.	311

BILDER.

Ett
Fa
Mo
De
Ve
Mi
Lä
Sä
Fr
Va

Es

Nc

EROS OCH ANTEROS.

E
F
M
D
V
M
L
S
F
V

F

N

I.

BRYTNING.

(Bysanz: Basilica.)

Prunkande guldets prakt,
Skimrande mosaik
Ångande rökelsens vällukt sväfvar öfver
Djupa orgeltoner dallra
Under tunga hvalf,
Messans fromma hymner klinga
Ner från korets rund:

»Herre Jesu, fridens furste,
Stig till jorden ned
Du den bäste, du den störste
Väg till himlen red!»

Strålande rik i prakt.
Skrider bland mängden fram
Hon, hvilken fordom på cirkus naken dansat,
Kejsarinnan Theodora

Stolt med sin gemål
 Verldens herre Justinianus
 Lika vis som stark:

»Ortus refulget Lucifer
 Sparsamque lucem nuntiat
 Calet caligo noctium
 Lux sancta nos illuminet.»

Hymnerna brusa,
 Tönerna skalla
 Vidt emot rymden hän:
 »Kriste, vår herre!
 Dig vi åkalla,
 Böja de styfva knän.
 Hedniska makter,
 Onda demoner
 Frälsa oss du ifrån,
 Hades, Kronion,
 Genier, Gorgoner
 Trampa, Guds enfödde son!»

* * *

Orientens stjernebilder glimma öfver Bysanz nu
 Nu är nattens stilla timme, dagens bråda sorg
 är slut.

Sakta som en vaggsång tonar böljors sorl vid
 Bosphoros,
 Milda vindar sväfva öfver kejsarinnans lustgård
 fram. —

Bländande skön uti grottans skugga
 Sträcker hon yppig kropp,
 Tätt intill nakna lemmar sluten
 Hvilar nu kraftig man.

Hur rasa de ej! Med kyssars glöd
 Han höljer den hvita barm.
 Hur rasa de ej! Af njutning skälfter
 Danserskan än som förr.

Sakta skrida nattens timmar fram uti ett fest-
 ligt tåg,
 Stjernans gyllne skimmer bleknar mer och mer
 på fästets rand,
 Och vid horisonten glöder re'n en strimma dun-
 kelt röd,
 Snart utur Auroras händer purpurblommor falla
 ner. —

Trött af de nattliga fröjder flämtar
 Zoë som jagad hind
 Tömmande än till sista droppen

Kärlekens starka dryck.
 Men ännu en gång en eldig kyss,
 Ett rusande famntag än!
 Se'n kastar hon sig utur hans armar,
 Skriker med stämman gäll:

»Evoi, evoi, evoi Kybele,
 Dig leende gudom hell!
 Evoi Priapus, evoi du starke,
 Som alstrat verlden all!
 I glada gudar, till er min hyllning
 I vikande nattens spår,
 Nu gå väl de andra sitt segertåg, men
 Ni rå i vårt hjerta än.
 Evoi, evoi hetären Zoë
 Åt er blott sin dyrkan ger,
 Låt phaller vifta, cymbaler skalla
 Sitt jublande lof till er!»

* * *

Cirkus' sand med glödande hetta
 Bränner naken fot,
 Men under purpurtäckens dunkel
 Svalkande skydd är redt.

Eunucker, slafvar, svarta och hvita,
Lifvakt och tärnors flock,
Prelater med skägg och guldprydd mitra
Bida i väntan stum.

Hör, då brusa orgeltoner,
Hör, den gälla krigsmusik!
Och bland böjda hjessor träder
Kejsarparet in.

Folket tränges, jublande skaror
Fylla hvarje plats,
Kejsaren ger i dag de trogna
Glänsande skådespel:
Den hedna hjelten Herakles' dater,
Stormfyllda lif och död.
En lifdömd Atlet från vesterns Roma
Herakles' rol skall ge.

Han har skymfat kejsarinnan,
Kallat henne sin,
Derför hjeltens död på bålet
Också nu blir hans.

De flamma, de gnistra de sprakande lågor,
Röken hvirflar mot sky.

Som hväsande ormar de lemmar de slicka,
 Som famnade Zoë en gång.
 Men jublande ljuder trots dödens plåga
 Bland nyfiket stirrande skarors trängsel
 Och öfver det tjutande packets rop
 Kring cirkus ännu hans sång:
 »Evoi Priapus, evoi Kybele,
 Ni gamla gudar hell!
 Nu gå väl de andra sitt segertåg, men
 I tidens hjerta rå ni.
 Evoi Priapus, evoi Kybele!
 Er tjenade Zoë en gång
 Och egnar väl ännu i nattens timmar
 Fast kejsarinna sin sång.
 Evoi Priapus, evoi Kybele!
 Som Herakles förr en dag
 Från nya, tråkiga, trumpna gudar
 Nu stiger till eder jag.»
 Men tuborna ryta, cymbalerna skalla,
 Och orgeln brusar med makt.
 I svallande haf af toner dränkes
 För folket hvad hjelten sagt.
 Och öfver de dristiga, djerfva orden,
 Dem blott Theodora hör,

Nu rymdens dallrande, heta vågor
Kring rykande cirkus för:

»Ortus refulget Lucifer,
Præitque solem nutius,
Cadunt tenebræ noctium,
Lux sancta nos illuminet.»

II.

VEDERGÄLLNING.

(Franken: Romansk.)

Och riddaren med tudelt skägg,
Som skiftar uti rödt,
Den vilde Konrads ättelägg
Han har en flicka mött;
Hon var så ung, hon var så skön,
Och blicken mild liksom en bön;
Men till sin borg han henne drog
Och der med våld sin rätt han tog.

Fru Norica i vindusval
Hon sömmar uti guld,
Hon tärs af sorg, hon bleks af kval,
Ej är gemålen huld —
Den unge sångarn har hon sett,
Och honom har en blick hon gett,
Den var som eld, den var som glöd,
Uti den blick låg lif och död.

Den vackra flickan hon var hans,
Men borgherrns nyck är lag,
— Den tiden tog man, hvad ej vans
Af ungdom och behag —
Den första natten grym han njöt,
Och flickan låg vid raggigt sköt;
Hon var så ung, hon var så varm,
Men tagen kärlek dock blir arm.

Då sångaren sin sorg sjöng ut
För stumma stjernors här —
Nu akta dig gref Hwiteruth,
Ty hämden den är när:
I vindusval står din gemål,
Ej hennes hjerta är af stål —
Hon var så ung, hon var så varm,
Och gifven kärlek ej är arm.

III.

FALL OCH SEGER.

(Spanien : Gothisk.)

Mörkt på Guadaramas högslätt
Gammalt götiskt fäste ligger,
Fjerran uti vilda fejder
Kastellanen sig befinner.

Emot Islams fräcka horder
Främst ibland Castiliens söner
Han för Kristi kyrka strider,
Strider för dess framtids öden.

Men i slottets tysta salar
Trånar ensam donna Inez,
Ensam, ensam hela dagen,
Ensam nattens långa timmar.

Hur de mörka ögon brinna,
Hur de svälla barmens rundlar:

Snabbt vid tjugu somrar flyta
Blodets vågor varma, unga.

Ensam uti lunden går hon,
Heta bränna solens strålar,
Hetare dock tvenne ögon
Mot den sköna donnan låga.

Emot Islams söner kämpar
Barsk och blodig nu Don Ruiz.
Men med Spaniens sköna döttrar
Striden är mer lätt och ljufvig.

Långt i stridens mörka fejder
Svärdshugg klinga, kämpar falla
Under lundens oleandrar,
Kyssar brinna, skrupler fara.

Mörkt på Guadaramas högslätt
Gammalt götiskt fäste ligger,
Se'n i strid mot morers skaror
Kastellanen sig befinner.

Men i sofgemaket under
Vapenprydda baldakinen

Uti nattens tysta dunkel
Kärleks glada låga brinner.

Slå Hidalgo, slå till marken
Väldet, du för Islams söner,
Spaniens dotter deras ättling
Dock som konung herskar öfver!

IV.

BLODETS RÖST.

(Firenze: Renaissance.)

”Kom min Gennaro, jag vill fast dig trycka
 Intill min barm, som svallar vit som sjö!
 O, kom min älskling, du min sol, min lycka,
 Jag skälfver för din kyss som strandens rö.
 Min älskling kom, se goda gudar smycka
 Vår bädd och huldt med rosor den beströ. —
 Kom i min famn, ack se, hur yppig blommar
 I den det friska, varma lifvets sommar!

Ja, jag är din, din endast, du blott eger
 Min kärleks hela, fulla, rika skatt,
 Må han, den gamle, dela fritt mitt läger,
 När kring Firenze hvilar kylig natt,
 Så högt som dagens solglans öfverväger
 Den bleka månens skimmer skunt och matt,
 Så står den glöd i dina kyssar brinner
 Ock öfver den uti hans famn jag finner.

Nej, bort med tvekan, bort med rädda frågor,
 Du är ju min, det en gång blifvit så —
 Hvad kan mot makten i ett hjertas lågor
 Det kyliga förståndets skrupler rå,
 Tror du du släcker stjernans eld med vågor
 Från jordens haf, som aldrig himlen nå? —
 Han är din far — nå ja, det kan så vara,
 Ju högre sällhet ock dess större fara.

Ser du, ser du ej glansen i mitt öga?
 Mot den en faders blick är matt och kall.
 Förstår du väl dess skimmers djup så föga
 Att ej det rusar dig som vinets svall?
 Hvad, gå väl ungdoms pulsar nu så tröga,
 Säg, är då kärleks makt på jorden all? —
 O kom! med kyssar jag den klädnad höljer,
 Som all naturens fågring för mig döljer.

O, är min barm då icke hvit och fager,
 Är ej mitt sköte mer än andras vänt,
 När lätt med handen på min kind du tager,
 Är ej som rosens blad dess fjun så lent,
 När jag med rysning mot min kropp dig drager
 Att den till ett med din förblir förent,

När mjuka armar kring din hals jag slingrar,
Och håret löst omkring din kind sig ringlar;

O, är ej då alt annat blott en hägring,
En flyktig dunstbild ifrån fjerran trakt?
Ty intet, intet motstår kvinnans fågring,
Den verlden all i sina bojor lagt.
O, känner du ej i ditt blod en stegring
Af lust, af lycka, utaf kärleks makt,
Är ej den eld på mina läppar flammar
Mer jordiskt skön än nå'n från himlen stammar?

Blott än en kyss! Ser du, det blef den sista,
Jag visste jag hvad makt uti den rår —
Bort slöjor, bindlar! Alla band må brista,
Som hindrar alt hvad kärlek eftertrår —
Nu må sitt sken den klara dagen mista,
För oss nu ljus ur mörka natten går —
Till en förenta tvenne lågor glöda,
Uti ett källsprång tvenne källor flöda. — — —

Dröj i min famn, du är der evigt bunden
Med mörka lockar vid min sida fast —
Sekund blir året, till ett år sekunden,
Hur nöjets timmar fly med vindens hast,

Men åter liksom slagen fast vid grunden.
 Med bly den stund, då med ett oblidt kast
 Dig ödet drifver bort ifrån mitt sköte —
 Hur långt, oändligt långt till nästa möte!

Ah, hvad jag älskar dig du blonde gosse,
 Den gamla torra stammens friska gren,
 Och min du är — af kyssars fest du frosse
 I tysta kammaren med mig allen —
 Ur varma hjertan altarelden blosse,
 Som hinner upp till gamla gudar hän —
 Det Venus är, som än beherskar verlden,
 Än hennes lågan är på vigda härden. — — —

Men, re'n det skymmer öfver trädens toppar,
 Torn och kupoler stå i blodröd brand,
 Nu ånga starkare jasminens knoppar,
 Och kvällen breder öfver haf och land
 Sin mörka skrud, dess perleglitter droppar
 Re'n ner på gångens nyss så torra sand.
 Det mörknar! Fly min älskling! Nattens timma
 Den gamles är, då bleka stjernor glimma.

Blott än en kyss, uti dess sötma gjute
 Sig all min kärleks, all min längtans glöd,

För denna dag vår glada fest vi slute,
Snart flammar morgonrodna'n åter röd,
Då vi på nytt de korta fröjder njute,
Som oblidt öde dygnet om förbjöd — — —
Farväl, en kyss! När han igen sig fjärmar
I statens värf, till oss sig glädjen närmar.»

V.

HJORTPARKEN.

(Versailles: Rococo.)

Månljus är natten, dimmorna sväfva
 Fram öfver gräs och strå,
 Kring dammens vatten strålarne bäfva,
 Häckarne mörka stå,
 Och på smala gångar, kvälldaggtvagna
 Uti snirklar, snäckor sirligt dragna,
 Nu endast friden och tystnaden rå.

Men mellan träden rodnande dager
 Skymtar så lätt ibland,
 Månljusa leden, skimmerhvit, fager
 Då tyckes stå i brand —
 Mjuk en ton igenom rymden klingar,
 Flöjters och fiolers låt sig svingar
 Sakta med skrattsalfvor hand uti hand.

Och längst derinne, der träden sluta
Tätast sitt gröna hvalf,
Månljuset svinne! Bågfönster gjuta
Kring runden dager half —
När kring marmorgudars täcka skara
Vid kiosken snabba glimtar fara
Tyckes det nästan som om den skalf.

Klarare klingar, säkrare strömmar
Tonernas melodi.
Ser du, der svingar som uti drömmar
Dansande flock förbi.
Sidensläp med röda klackar blandas
Uppå spegladt golf, der, om du andas
Blott på dess rutor, en fläck tör bli.

Ljusen nu slockna, fönsterna stängas,
Allt blir så tyst igen,
Skuggorna tjockna, gästerna trängas
Bort öfver gången än,
Men när sista skon mot sanden knarrar
Som en suck i mörka rymden darrar,
Från pavillionen der kommer den.

Utlefvad furste, Frankrikes plåga
Dröjer derinne kvar;
Hvad blott de störste ostraffadt våga
Natten till vittne tar —
Landets dotter än ej manbar vorden
Med en vilddjursblick han slår till jorden; —
Konungslig jagt han i hjortparken har.

Månljus är natten, dimmorna sväfva
Fram öfver gräs och strå,
Kring dammens vatten strålarne bäfva,
Häckarne mörka stå,
Och på smala gångar, kvälldaggtvagna,
Uti snirkclar, snäckor sirligt dragna
Nu endast friden och tystnaden rå.

VI.

FLIRTATION.

(Lysekil: Nutid.)

I.

Hon, när säsongen slutade,
 Var trött af baler och af supéer,
 Den fina ryggen lutade,
 Och hjernan värkte — ej blott idéer.

Hon bara låg och blundade
 I soffans hörn den guds långa dagen;
 Till sommaren, som stundade,
 Hon kände sig knappt nu längre dragen.

Det var rent enerverande
 Att tänka på sol och ljusa hagar.
 Det är så irriterande,
 Då vinden fram genom kronorna jagar.

Och vågen kommer vaggande
Mot stranden in, så att högt det stänker.
Det ligger i dess fraggande
En glans, som för oförmedladt blänker.

Det är så skarpt och skärande
Allting derute på rama landet —
Och var det regn, förfärande
Enformigt och tråkigt igen hon fann det.

Hon helst i staden stannade —
Men högst in-comme-il-faut det ju vore
Förtviflad modern bannade — — —
Men om till ett bad en vogue man fore?

Ja, då man ej shockerade
Den goda tonen, så gjorde de flesta,
Och så man embarkerade
Till ett bad, på vestkusten bland de bästa.

2.

De hvita segel sträcka
Öfver Gullmarfjorden fram,
Och ifrån smäckra båtar
Det ljuder skämt och glam.

Nu firas ifrån masten
De ljusa vingarne ned,
Och stilla vid bryggorna skvalpa
Snart kölar led vid led.

Upp ifrån balsalongen
Musiken hörs tona gladt.
Den blandas i kvällen vackert
Med ungdomsfriska skratt.

Och muntra skaror svärma
Fram öfver sandig gång —
Seglatsen sinnena lifvat,
Se'n dansar man kvällen lång.

I yra valsen redan,
Der hvirfla par vid par —
Nu fram som en våg i svallning
Françaisens chaine sig drar.

En yster polka slutar,
Snart sirlig Lancier tar vid,
Tills kottiljongen alla
Församlar i fredlig strid.

Hur stråla bleknade kinder
Af helsans purpur röd,
Hur lyser i blickarne åter
En nyfödd, glimmande glöd.

De smärta balsalsdockor
Fått lif till dansen på nytt,
Med brisen nyss derute
Säsongens krämpor ha flytt. —

Den unga Maria sväfvar
Ibland de öfriga lätt.
Hon känner sig, stackars liten,
Ej längre så lefnadsmätt.

Det dåsiga, tröga tycket
Det har liksom flugit bort,
Ej har hon på länge funnit
En afton så lustigt kort.

Och när han tryckte till afsked
Med värme hennes hand
Den unge dansdirektören
Och log med blicken i brand,

Hon tyckte nästan att lifvet
Fick smått intresse igen —
Han var ju så rank och ståtlig,
Och ögonen vackra se'n.

Han var ju också badets
Förklarade hjälte re'n,
Den djerfvaste på seglatsen,
Den främste på soarén.

Så vinnande fin, men ändå
Så smittande frisk och glad,
Den förste, så sade alla,
I kavaljerernas rad.

3.

Han lefvat ett friskt och rörligt lif
Som ung garnisonsofficer,
I finaste kretsar han rört sig och väl
I mindre fina än mer.

Parad, vakthållning och exercis
De fyllt hans förmiddag,
På kvällen en bal, ett slädparti
Och glam i kamraters lag.

Med fina flickor han träffat på
En liten oskyldig kurtis,
Med andra ett äfventyr då och då
På mindre oskyldigt vis.

Men frisk och hurtig han varit jemt,
Af alla hyllad och smekt
I framgångens lycka liksom en dans
På rosor sitt lif han lekt.

Ej sämre än andra och bättre ej
Till sina seder, sitt skick
En verldsman till börd han sin åskädning ock
I verdens skola fick.

Vår fina, leende societet,
Till ytan jemt comme-il-faut,
När mörkret fallit, och gasen är tänd
I smårummen, si och så,

Han hörde den till, han tog dess ton,
 I tänkesätt högst monogam,
 I gerning, fast just ej att tala om,
 Smått hedniskt polygam,

Men en gentleman från hjessa till fot
 Och vänfast god kamrat,
 Mot damer förbindlig, en glad garçon
 För resten, till pojkestreck parat.

4.

De träffades vid dansen och på seglatser ibland,
 De trifes så godt tillsammans på vatten så väl
 som på land.

Han fann hos henne ett tycke af någonting fint,
 distingué,

Hon såg i hans mörka ögon en främmande lifs-
 lust le.

De glänste så ungdomsglada, de bådo så varmt
 ändå.

Hon tyckte de egde en likhet med hafvets
 dunkla blå.

Det låg i dem innerst inne ett något, hon ej
förstod,
Ett löfte om något, som bragte i svallning allt
hennes blod,

Om eggande nya fröjder, ett lif så underbart
Som hon drömde sig under vattnet, när det låg
spegelklart,

Ett rusande, dunkelt virrvarr, hon ej att reda
förstod, —
Men kärlek de ögonen hviskade, och af kärlek
brann hennes blod.

Han såg hennes skygghet smälta som våris för
solens glöd,
Han såg på de fina kinder stundom en flamma
röd.

Den knoppande barmen svälde ibland som böl-
jande våg;
I den nobelt kyska figuren en dragande magt
då låg.

Han såg henne glöda och längta och knappast
veta ändå

De känslors halt, hvilka brydde men smekte
henne också.

Hon var så kysk, var renast af alla han hittills
sett,

Han var så frisk och gladast af alla hon känt
han lett.

Så drogos de till hvarandra, en hvar hos den
andra fann

Ett något han sjelf ej egde; allt varmare han
då brann,

Och hon med ögonen sänkta en blick emot
honom smög,

Med anande hopp den bidde den bön från
hans ögon flög.

Så träffades de vid dansen och på seglatser
ibland,

Mer ömt, hvar gång de skildes, han tryckte
hennes hand.

5.

Nu glittrar månen silfverhvitt
Ner öfver blåa vatten,
Det är så tyst, så stämmingsblidt
I ljumma Julinatten.

En sakta, dämpad melodi
Ifrån salongen tränger,
Dess toners veka svärmeri
Sig med naturens mängder.

De korta, mörka böljor mjukt
Kring »Trampens» pålar leka.
Som barndomsminnen sinne sjukt
Dess gamla fot de smeka.

Ifrån balkongens soffor re'n
De flesta ha försvunnit,
Fast i salongen soarén
Man än ej sluta hunnit,

Blott längs vid bryggans bortre värn
Ett par ännu ses dröja
Och vid den låga barriern
Sig öfver vattnet böja.

Det är en flicka smärt och fin
— Den tjusande Maria —
Som väntar med en blygsam min
Att han skall till och fria,

Vår unge löjtnant, välbekant
Från första soaréen,
Der främst han lyste stolt och grant
I brokiga karéen.

Nu synes han en smula brydd,
Men det är ej så farligt,
Ifall den blick blir riktigt tydd
Hon sänder honom varligt.

Han ser den, orden komma då
Så varma på hans tunga,
Och inom kort så godt förstå
Hvarann de båda unga.

— Du vill då bli min vän, mitt allt,
Han hviskar gladt till henne.
Hon nickar tyst, till en gestalt
Då slutas hop de tvenne.

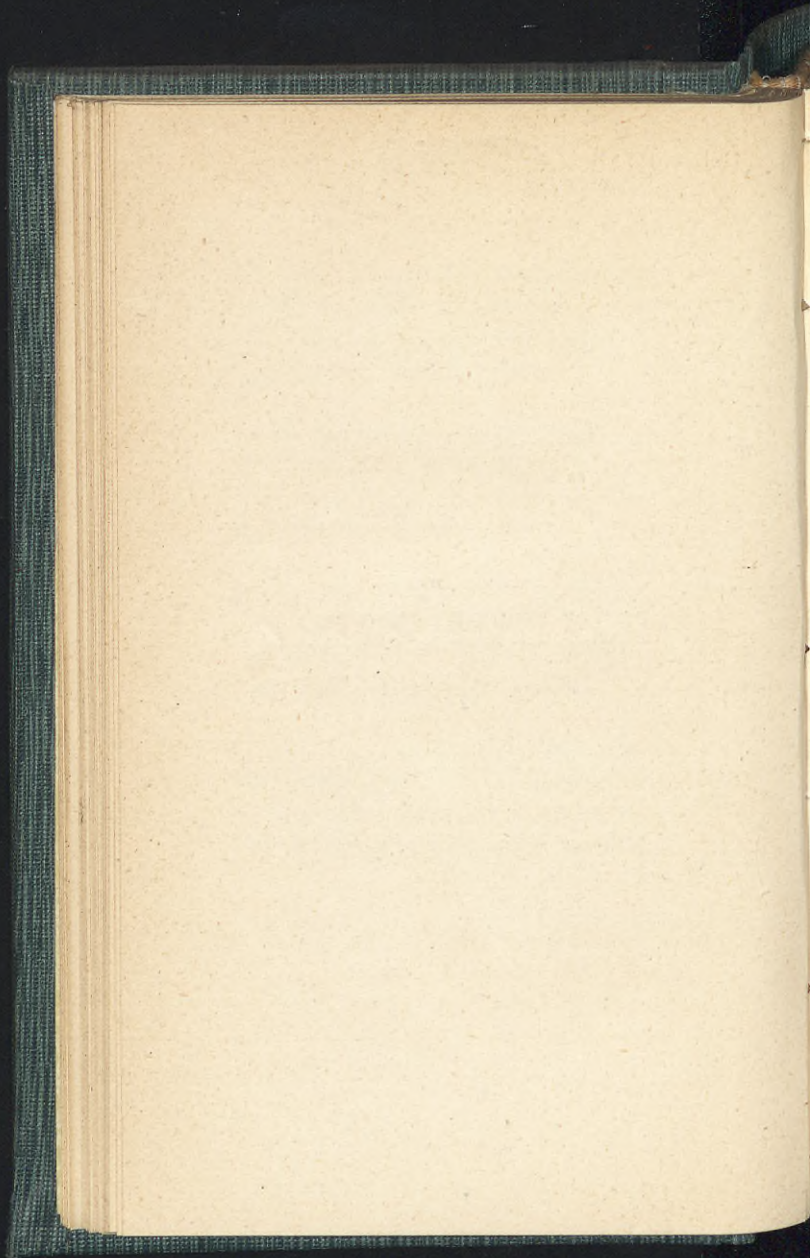
En kyss han trycker fast och varm
På hennes läppar röda.
Då svallar häftigt hennes barm
Och hennes kinder glöda.

— Ja, svarar hon, ja din jag är,
Och mot hans bröst sig sluter.
Som med en glans än mera skär
Dem månen huldt omgjuter. —

Nu tystnar sången, fotsteg hörs
I backens gångar prassla,
Af röster nattens tystnad störs,
Och släp mot sanden rassla.

— Farväl, i morgon, skynda, gå,
Hon knappt får tid att stamma — — —
— Men kära barn, hvar är du då?
— Här, ner på »Trampen», mamma!

FRÅN FLYDDA TIDER.

GROTT-TEMPEL.

Glödande röd på rödgul himmel
Indiens sol i flammor lågar,
Mystiskt, dunkelt ett skuggevimmel
Rundt kring Elloras grottor vågar,

Lif sig breder och lif förtonar
Vidt der utom kring bergens schakter,
Djupt der inne i dunkelt tronar
Dyster stillhet bland nattens makter.

Men der pelare tungt sig höja,
Skuggor skymta, och skuggor fara,
Ock i ljuset sig stundom röja
Mjuka former och färger klara,

Och ibland öfver grottans gångar
Eldrödt, fladdrande skimmer blossar,
Döfvande lifsluft emot dig ångar,
Blicken på lifsmjuka linier frossar,

Och der skuggorna snabbast leka,
Längst mot mörkgråa väggens yta
Tusen, tusende vällustveka
Kvinliga kroppar sammanflyta,

Och der djupast sig grottan hälfver
Buren af mystiska, mörka stoder,
I Mahâdevas armar skälver
Fruksam Parvati, lifvets moder.

Klippans karghet och dödens töcken
Fly för glansen från hennes sköte,
Som i brännande, sandtorr öken
Sorlande bäckar sammanflöte —

Och när dagen derute sänker
Tyst sin hjessa för nattens pilar,
När från himmelen månen blänker
Blek, och domnad all verlden hvilar,

Då ur grottornas mörka celler,
Dhumnar-Lenas pelarhallar,
Lifvets stråle i natten kväller
Och ett fröjdrop i rymden skallar:

»Mörkret, natten är verdens amma,
Släktets moder och altets källa,
Lifvets gnistor ur mörkret flamma,
Kärleks krafter derur välla,

Mörkret, natten är verdens moder,
Altets källa och släktets amma,
Alstringsdrifternas svälda floder,
Kärleks krafter ur natten stamma.»

Och därför smattra stenar mot hvita muren än
Och krossa hennes fagra, nakna lemmar,
Hos lystna prester därför och ynglingar och män
Den kränkta stammens vrede intet hämmar.

ASTARTE.

”Jag är Astarte den gamla jag,
Som lefver ännu mitt lif,
Jag tjusar än med de gamla drag
Och lockar som brud sitt vif.

Så kom, du unga, du friska flock,
Du gosse med rosig kind,
Du vackra flicka med yster lock,
Som fladdrar för vårens vind.

Ja, kom! Som förr i min skumma lund
Jag reder dig mjuk en bädd,
Jag trycker glödande mund mot mund
Och håller en famn beredd.

Ja, kom som förr till din moders barm,
Den alsterrika natur,
Och känn dig sprittande kärleksvarm
Som markens lekande djur!

Tryck läppar röda mot andra två
Och famna en annan famn,
Om lifsvarm kropp dina armar slå
Och jubla ett älskadt namn!

Lek, vackra barn, i er ungdoms dar,
Lek kärleks lustiga lek,
Njut än hvarandra, ni unga par,
I sinnesberusande smek!

Jag är Astarte den unga jag,
Som lefver som förr mitt lif,
Jag tjusar än med de unga drag
Och lockar som brud sitt vif.»

Evoi!

Domnad efter Bacchosfesten
Ankelsmidig tärna ligger,
Däfvén af Lyaios' håfvor
Kransen är kring hennes tinning,
Och den murgrönspryddá thyrsos
Fallit ur de fasta händer,
Som den nyss i dansens ringar
Svingat högt i ljusa rymden.
Men kring friska läppar ännu
Sväfva njutningsfulla löjen,
Och melodiskt stundom tonar
Ifrån hennes mun en bruten
Strof af hymnen, nyss hon sjungit
Ibland lockomsmyckad skara:

»Evoi, evoi Lyaios,
Du son af Zeus, som skänker
Åt sinnet rusets jubel
Och glada bilders vimmel,
Evoi, evoi, dig unge
Vi egna våra sånger!»

COENA.

Lucullus ser ädla gäster —
I svala portikens hägn
Han firar midnattsfester.

På dynor der ligger hvad bäst är
Af Romas slätrakade stam
Bredvid skäggiga Mitrasprester.

Öfver rosenkransarnes rester
Sig gjuter ett doftande regn,
Men blicken vid gården fäst är —

Der dansa med yppiga gester
Och former, som bölja fram
Bak byssos som illa fäst är

Nu för de ädla gäster
Slafvinnor i Venus' hägn —
Falerner flödar, som bäst är,

Och skäggiga Mitrasprester
De le i muntert glam —
Lucullus ger midnattsfester
För slätrakad romarstam.

HUGENOTTENS AFSKED.

Vi draga från våra fäders land
Med ränsel och med staf i hand,
Vårt arbete och vår tro oss skall
Ge styrka hvar och en i sitt kall —

Vi draga till nya öden ut
Mer mörka kanhända än förut,
Mer ljusa kanske också, om Gud
Ger kraft och styrka vid börens ljud. —

Farväl o, Frankrike! Du dock var
Vårt hem i forna, lugna dar.

Så skönt du ligger i solens glans
Med städer och borgar i yppig krans.

Der himmel ler öfver gröna fält
Och herdens sånger klinga gält,

Der slingra rankor kring bergen opp
Och molnen draga kring snöig topp,

Der flyter med kylig våg Loire;
Med svälda segel en farkost far,

Han bringar varor från fjerran kust,
Han bringar vapen till blodig dust —

Så klar är dagen och solen varm,
Den bryts mot rutor i snidad karm,

Den strör sitt skimmer kring tempel grå,
Der klockornas dofva toner gå;

De dåna och svälla i rymden kring,
De tona högtidligt bång bing, bång bing. —

Så klar är dagen och solen varm,
Kring fält och skogar hörs deras larm,

De tona, de kalla på Gud, som är
Sina barn i förtryck och faror när.

Om ock de från fiendens tempel gå,
De till vår faders öron nå.

De ropa, de bedja: det arma land,
Som ligger så vänt här i solens brand,

Var du dess beskärm i tid som gryr,
Fastän frihetens ande nu der flyr,

Var du dess beskärm, i tid af jern,
I bistra dagar var du dess värn!

Nu mönstrar väl Satan der sin tropp
Och höjer segrande vapen opp,

Nu sluter väl det med våld och list
I sitt nät den romerske Antikrist,

Nu triumferar mörkrets råd
Väl der i blodiga, vilda dåd;

Dock sträck din mäktiga hand till slut
Omkring dess härjade nejder ut,

Då viker mörkret för ljusets makt
Väl der också ifrån trakt till trakt,

Då falla väl Helvetets härar ner,
Då väl ock deras kung sin vanmakt ser,

Då kommer väl åter den tid en dag
Då der herskar på nytt din helga lag —

Men led till dess de dinas steg
På brant och mödofull vandrings väg,

Beskärma, beskydda oss, vår Gud!
— Så tona de vigda klockors ljud.

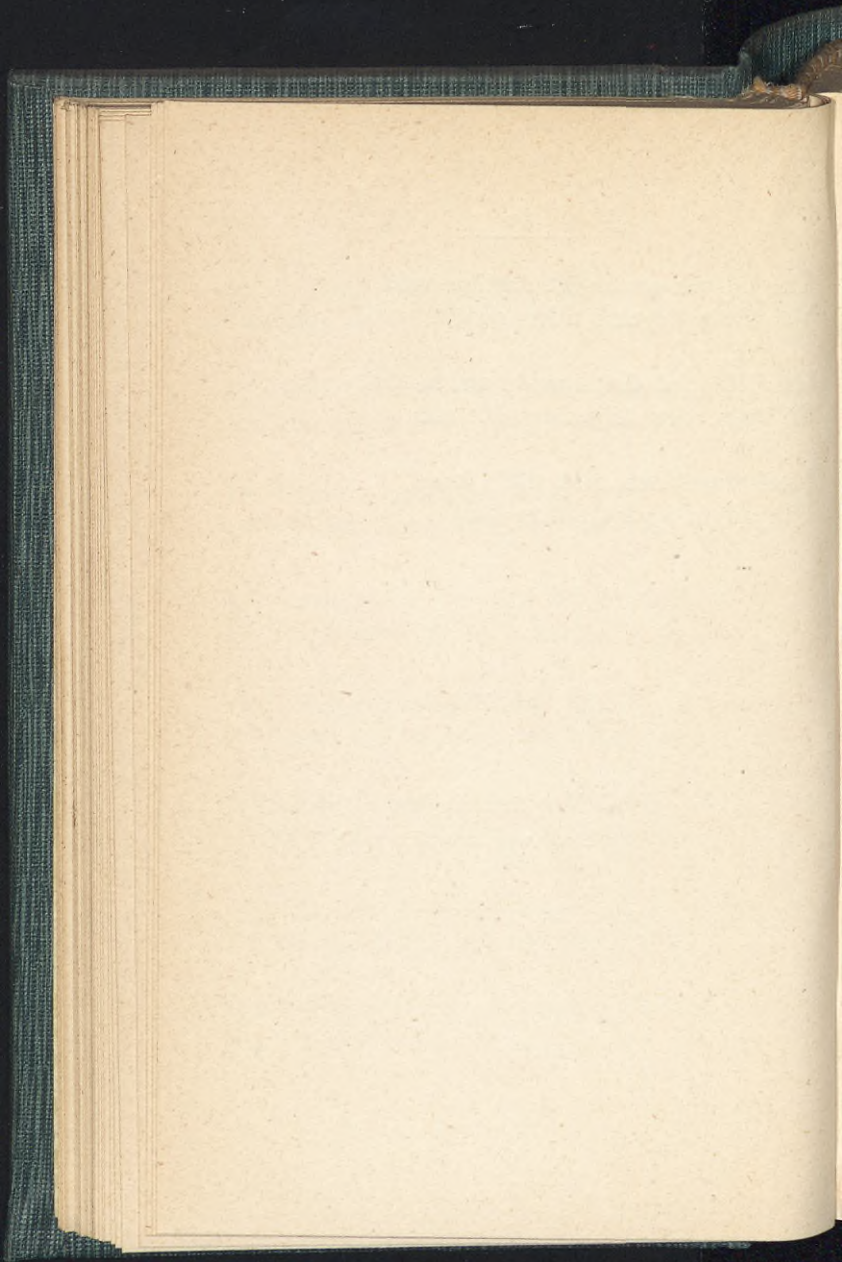
Fast de ifrån fiendens tempel gå
De till vår faders öron nå —

Oss led och värna, på främmande kust
Var du vårt hopp, var du vår lust,

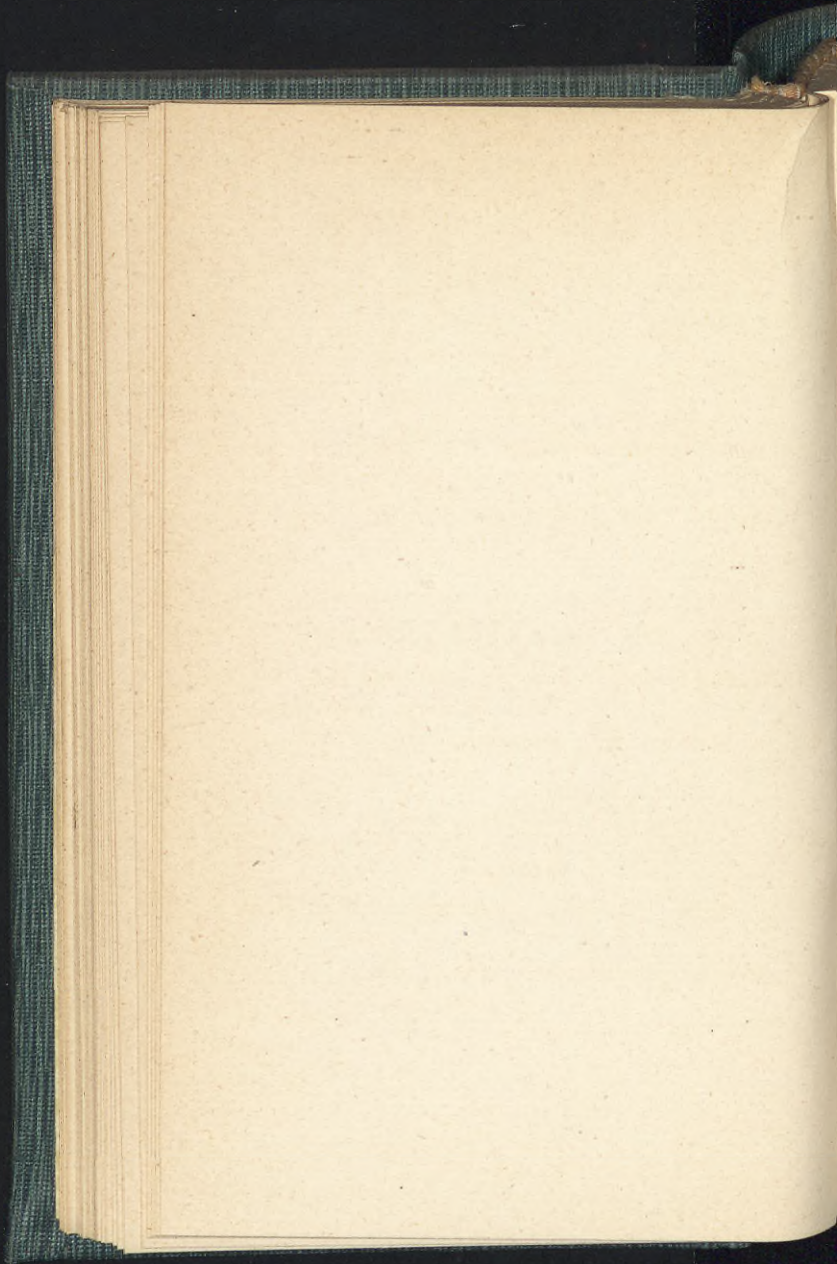
Var du vår arm, vårt dagliga bröd,
Vår svala dryck i tider af nöd,

Oss led med din signade andes nåd,
Så länge det skiljer oss ditt råd

Med ränsel och med staf i hand
Fjärran från våra fäders land.

NATURBILDER.

"SÅNGER."

Vår.

Bringande skänker stiger från himmelen ner
ynglingaguden —
Våren den friska är här, kommer med spirande
lif.

Sommar.

Humlorna svärma kring i den ångande luft,
blommornas kalkar
Öppnade vidt mot hvarann sprida i rymden
sin doft.

Höst.

Se, huru solen purprar de brunröda blad, druf-
vorna svälla —
Mognadens ålder det är, fruktens, se'n blommor-
na dött.

Vinter.

Isarne gnistra, himlen är frostig och klar, stjernorna tindra —
Frö, under snötäcket gömdt, drömmer om kommande vår.

VÅRBRYTNING.

Fängslad ligger vikens yta,
Höljd utaf isens skimrande bro,
Vågor ej mot skären bryta,
Bida i dvallik, dröjande ro.

Död och kall är all naturen,
Stelnad är nu dess svallande blod,
Kulans hemvist söka djuren
Undan jägarns vingade lod.

Men der växa friska krafter
Under en yta frusen och arm,
Och der näras nya safter
Innerst i jordens slumrande barm.

Strålar sol kring slott och kojor
Fram utur dimmors vikande dok,
Sprängas väldigt gamla bojor,
Krossas de tunga hämmande ok.

Fria ligga land och vatten,
Sjudande lifslust bryter på nytt
Fram med makt, se'n mörka natten
Fjerran för dagens klarhet har flytt.

VÅRSOL.

Nu lyser vårsol klart igen
Der ute öfver taken,
Nu är naturen snart igen
Ur vinterdvalan vaken.

Då stiger saf, då sväller knopp,
Då skjuta trädens grenar
Ånyo djerft mot himlen opp,
Då lösas dikets renar.

De gröna strån ur solvärmd mull
Bland sista snön då blicka,
Och hängen af det klara gull
På strandens buskar nicka.

Nu är naturen snart igen
Ur vinterdvalan vaken,
Nu lyser vårsol klart igen
Derute öfver taken.

MORGONSTÄMNING.

Rosig dimma ned sig sänker
Och på sammetsmjuka runden
Uti gräset perlor stänker
Nu som dagg i morgonstunden.

Grant emot de klara droppar
Solens första strålar brytas,
Lustigt kring Cikadan hoppar,
Spindelns fina trådar knyts.

Röda trädens toppar glöda
Som af lågor öfvergjutna,
Dagrar genom bladen flöda
Till ett nät med skuggor knutna.

Ner ur luftens ljusa höjder
Muntert lärkans helsning klingar,
Der till dagens unga fröjder
Glad hon lyfter unga vingar.

Och mot mörka rosors klunga,
Hvilka villans fönster smycka,
Läppar morgonfriska, unga
Morgonfriska kyssar trycka.

NYNÄS.

Korta vågor leka
Öfver hvitgrå sand,
Svalla fram och smeka
Gräsbevuxen strand,
Granens mörka grenar
Dämpa solens glans,
Långa dikesrenar
Kantar starr i krans.

Röd Armeria blommar
Rundt om brungrå berg —
Se, der sträcka lommar
Ut i skiftrik färg,
Styra ut mot dungen
Öfver skärens brant,
Der bland bruna ljungen
Kungsljus lysa grant,

Styra hän mot hafvet
Fraggigt grått och hvitt,
Der i skum begrafvet,
Glansrikt der och blidt,
Sträcka ut i verlden
Vidt som vind och våg
Öfver fria fjärden
Sist sitt fria tåg.

CANCION.

Smärta palmer vaja vid Dueros strand,
Solen glödhet skiner öfver gulgrå våg,
Högt i klara luften bort mot vesterns land
Drar af jättefoglar fram ett snöhvitt tåg.

Palmens fina grenar sakta, sakta susa,
Flodens tunga vågor dofva, dofva brusa,
Solen bränner, inga skyar på den klara
Himlen för dess pilar skydda vingad skara,
Matta blickar, tankar värmetyngda, tröga
Följa den på färden genom fria, höga
Rymden, som i töcken dunkelröd försvinner
Fjerran, der Dueros bölja hafvet hinner.

HÖGSOMMAR.

Hvisskande vindar omsusa min panna,
Gökrop från skogen smeker mitt öra,
Allting mig bjuder att drömma och stanna
Kvar i den frid ej ett eko får störa
Ens af den oro i staden vankar,
Tunga bekymmer och sorgfyllda tankar.

Ljus skimrar luften och träden susa,
Doftande klöfver vajar på ängen,
Kvarnforsen dämpadt på afstånd hörs brusa,
Dunlätta falla asparnes hängen
Ner på min hjessa från grenen deröfver —
Middagens värme min tanke söfver.

Allting är tyst, uti bländande dager
Solhvita glänsa verandans gardiner,
Karo på trappan sin middagslur tager,

Kisse bredvid utaf välmåga skiner,
Slickar belåtet sin spräckliga bringa,
Myggorna surra, men orka knappt stinga.

Allt är så fridfullt, det döfvande ångar,
Ögat sig sluter och sinnena somna,
Njutningsfull halfslummer sakta mig fångar,
Lederna slapna i värmen och domna,
Tankarne mista de tyglande tömmar,
Allt är så stilla som sömn utan drömmar.

SENSOMMAR.

När våren har varit kall och grå
Och sommaren regnig och mulen,
En flik ej synts utaf himmelens blå,
Då vinden svept kylig och kulen;

Hur skön då kommer med skördars gull
Och glans öfver vida marker
Den höst, som mäter vår skeppa full
Och färgklär skogar och parker. —

Jag vandrar ut genom stadens tull,
Der skörddoft emot mig ångar,
En brokig matta den svarta mull
Betäcker på vägar och gångar,

Och kring mitt hufvud från träden ner
Som stora gyllene flingor
De röda och gula blad jag ser
Regna i långa slingor.

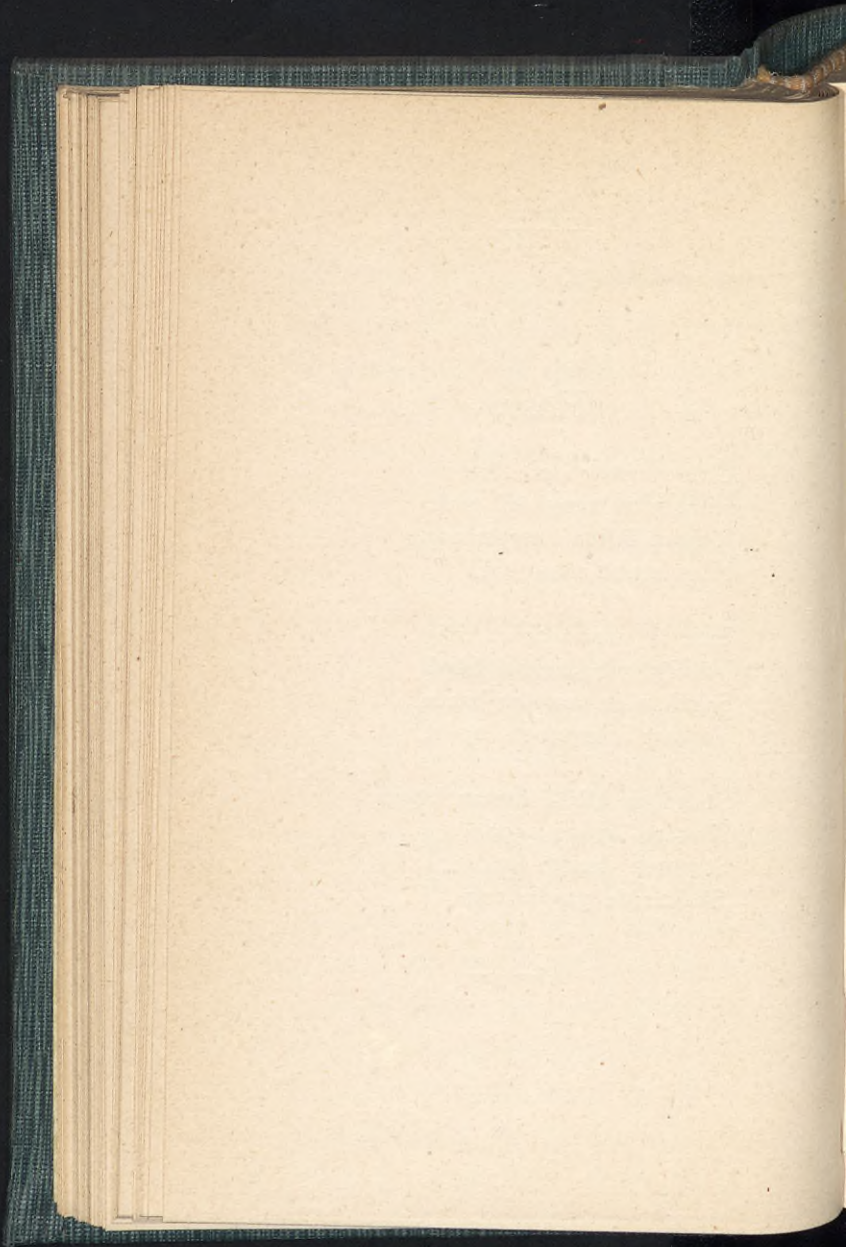
Men varm som vore det sommar igen
På fästet solen sitter,
Och gladt i naturens ådror än
Af svällande lif det spritter.

Höst.

Ute stormar och tjuter,
Himlen är tung och grå,
Regnet faller i strömmar,
Hörs emot rutan slå.

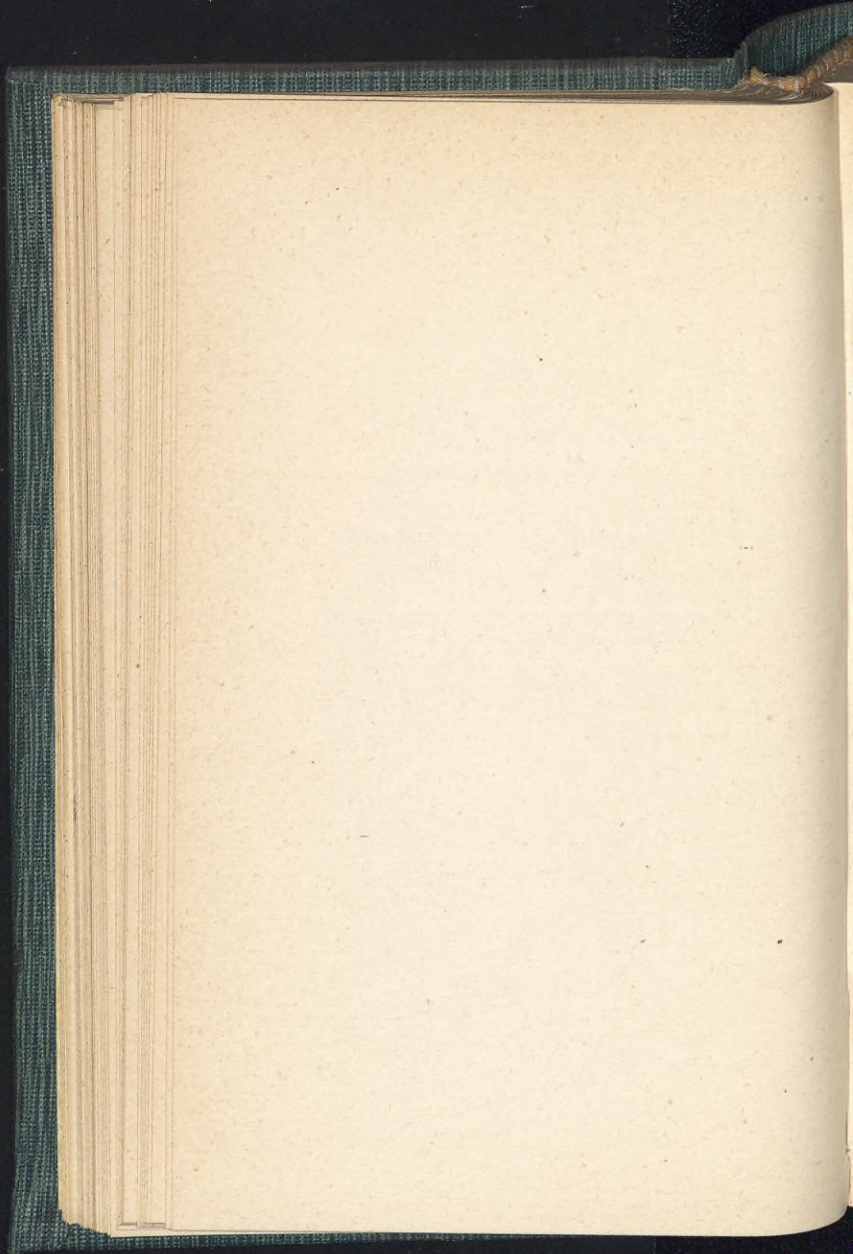
Inne är varmt och treffligt,
Vänligt på gammal härd
Sprakar en munter brasa,
Värmer i hemmets värld.

Stundom blir flamman högre,
Klarare lågans sken,
Stormen derute hviner,
Skakar de gamla träen.

STÄMNINGSBILDER.

Ring, Dikter.

LA VAGUE.

Se, sjöarne vräka i svartgråa vågor,
Det skummar och brusar i stormigt haf,
Och vid horisonten i flammande lågor
Står solen och lyser sin egen graf.

Ur djupet då stiger på svallande bölja
Af strålarnes sista reflexer smekt
En lockande tärna — O, finge jag följa
Den ljufva och hvila vid sköte vekt!

Men vågornas dotter min arm icke fattar,
Ej kysser min mun hennes läppers korall,
Sig solen sänker, ur djupet skrattar,
Och svartgrått som nyss fräser bränningens svall.

FANTASIENS BARN.

Stilla ligger tjärnens vatten
Blekt af månljus öfvergjutet,
Som af täta grenar brutet
Strör ett halfklart sken i natten.

Allting hvilar tyst och öde,
Blommorna på stranden sofva,
I den tunga, kvalmigt dofva
Luften rörs ej vindens flöde.

Mellan höga, gråa stammar
På den daggbegjutna, gröna
Mattan vakar än den sköna,
Trånvarmt hennes öga flammar.

Hur hon väntar, hur hon vakar!
Ej ett ljud dock ännu höres,
Ej en gren i prassling röres —
Utaf längtans eld hon skakar.

Sist han skymtar bort i gången —
Han är framme, flickans mjuka
Armar slanka, älskogssjuka
Honom fångsla, han är fången.

Allting hvilar, allt är öde —
Blommorna på stranden domna,
Nattens ande sjelf tycks somna
Som han sofve till de döde.

Blott der träden tätast slutas
Än af lif en låga flammor,
Och i skydd af deras stammar
Frön till nya väsen gjutas.

Väsen liksom natten tysta,
Skälvande af trånfull aning,
Midt bland värmen af sin daning
Som af död till lifvet kysta,

Väsen utaf månens strålar,
Doft och sömntyngd stillhet väfda,
Redan före födseln kväfda
Af ett rus ur drömmens skålar,

Väsen darrande och blida
Men med sjudhet glöd inunder.
Liksom lust i stulna stunder,
Födda till att tjusfullt lida,

Väsen alstrade i natten,
Då naturens krafter sofva,
Själens mer än kroppens gåfva
Af de två vid tjärnens vatten;

Fantasiens stackars ljusa,
Ej till livvets prosa skurna
Barn, i skogens löndom burna,
Som blott drömmens verldar tjusa,

Dessa väsen, som på jorden
Mellan dröm och mellan vaka
Gå och jordens fröjder smaka
Blott i tankarne och orden.

NOCTURNE.

Nu hvilar natten
Så lugn och klar,
Kring fjärdens vatten
En krusning ej drar —
De skira dimmor sväfva
Kring holmar och sund
Och ljusa bilder väfva
Mot strandens mattblå grund.

I månens hvita strimma
De lätta båtar simma,
Och årorna plaska
I vattnets bryn.
Då plötsligt sänger klinga,
De klara sig svinga
I stigande styrka
Mot sommarskyn.

De dallra, de bäfva,
De vidgas, de sväfva,
Och upp mot stranden böljar
En mjuk melodi —
De storma, de jaga,
De jubla, de klaga
Likt svanens sång och stundom
Likt vipornas skri:

»När natten stilla
Kring verlden går,
Och drömmarnes villa
Om själen slår,
Då lösas de alla,
De varma begär,
Som dagen fördolda
I hjertat bär,
Då storma de starka
I växande hop,
I tystnaden klingar
De vilda rop:

— O kärlek, o kärlek,
Allt lefvandes källa,

Till dig våra brinnande
Böner vi ställa!

Nu hvilar all verlden
Alstringsvarm
Vid nattens svällande
Modersbarm,
Nu vakna de brusande
Unga krafter,
Nu strömma de susande.
Friska safter
I skapelsens ådror,
Nu lifvet gror
I hela din värld
Natur, vår mor!

Så kom och bekransa oss
Med dina gåfvor,
Kring svärmande skaror
Nu sänk dina håfvor.
O kärlek, o kärlek,
Allt lefvandes källa,
Till dig våra brinnande
Böner vi ställa:

Bekransa de rika
Med skönhetens lycka,
De kraftiga väsen,
Som helsan ses smycka,
O, gif dem den tjusning
Som yrseln adlar,
Den ljufva berusning,
Som vinghästen sadlar
Till soliga nejder,
Der klar och fri
Sig lidelsen danar
Till glad harmoni.

Med fattiga, arma,
Som ensamma tråna,
Dig huldrikt förbarma,
O, låna dem, låna
Det mod, hvilket bryter
Hvart fjettrände band,
Den djerfhhet, som knyter
Snart hand uti hand.
O, sänd till det läger,
Der en ligger tyst,
En annan, som förr du
Ej heller kyst.

Ja, kärlek, o, kärlek,
Allt lefvandes källa,
Till dig våra brinnande
Böner vi ställa!
O, kyss med din sötma
Hvar längtande mund
I nattens trängtande,
Dofffyllda stund.»

Så sångerna klinga,
De klara sig svinga
I stigande styrka
Mot sommarskyn
Med röster unga
Från båtar, som gunga
Förbi mitt öga
På vattnets bryn —

De darra, de bäfva,
De vidgas, de sväfva
På luftens vågor
Mot himmelen opp,
De jubla, de klaga,
De storma, de jaga

Kring rymden i svindlande,
Vindsnabbt lopp.

Men dimmorna sväfva
Kring holmar och sund,
De ljusa väfva
Mot mattblå grund
Förtonande blider
I silfverhvitt,
Der månens strålar
Flöda fritt —
Så lugn är natten,
Så lugn och klar,
Kring fjärdens vatten
En krusning ej drar.

SKEPPSBROTT.

Svallande vågor
 Brusa,
 Glödande lågor
 Glimra,

Hvita dukar öfver fjärdar susa,
 Gröna stränder emot ögat skimra.

Älskande sinnen
 Längta,
 Ljufliga minnen
 Draga,

Till de fjärran, sköna land de trängta,
 Dit på sträckta vingar foglar jaga.

Hägrande öar
 Vinka,
 Speglande sjöar
 Stråla,

Ur Morganas salar ljusen blinka,
 Varma färger parkens blommor måla.

Bländande dager
Strömmar,
Tjusande fager
Lockar

Mö på strand till kärleksyra drömmar
Omhärfd utaf lätta gracers flockar.

Gyllene håret
Faller,
Snöhvita låret
Skälver

Endast höljdt af skira slöjors galler,
Och den ungdomsfulla barmen hvälfver. —

Mörknande skyar
Tjockna,
Skummande byar
Fräsa,

Solens ljusa strålar hastigt slockna,
Röda blixtrar genom molnen hväsa.

Blånande spegel
Bryter,
Fladdrande segel
Slitas,

Tornhög våg med dofva suckar ryter,
Masten faller huru fast den nitas.

Skutan drifver,
Sjöar skölja,
Ilsken rifver
Vredgad bölja —
Åskor braka,
Viggar ljunnga,
Byar skaka,
Stormar gunga —
Hoppet viker,
Kinden bleknar,
Rodret sviker,
Armen veknar —

Redlös öfver hafvets slätter
Seglarn kastas dagar, nätter.

Hungerns gamar honom bita,
I hans tarmar vildt de slita,
Fradgan ut ur munnnn rinner,
Ögat svider, pulsen brinner,
Ändlös, hopplös är hans plåga,
Tills i yrsel släcks dess låga,

Vildt han ryter, upp han ilar —
Och i hafvets famn han hvilar.

Vaggande vågor
Svalka hans kval,
Sakta han sjunker
I böljornas sal.

Sväfvande tärnor
Böljande svärma,
Smeka och draga,
Gossen sig närma
Kyssa hans mun och famna hans kropp,
Slicka med lystnad hans dödssvett opp.

På en klippa af koraller,
Dit, der aftonglöden faller,
De den döde yngling ställa,
Rundt omkring de luftigt dansa,
Stodens fot med hafsgräs kransa,
Sjunga högt med toner gälla:

»Slumra sött,
Gosse hvit,
Slumra täckt,
Gosse blek!

Skimmer rödt
Hinner hit,
Vindens fläkt
Blir ditt smek.

Slumra lugnt,
Gosse kall,
Slumra tungt,
Gosse död!
Hafvets skum
Med sitt svall
Slår det rum
Ödet böd.

Längtan varm,
Som dig dref,
Förde snar
Dig i kvaf.
Ack, hur arm
På ditt ref
Står du kvar
Uti haf.

Slumra lugnt,
Gosse kall,

Slumra tungt,
Gosse död!
Hafvets skum
Med sitt svall
Slår det rum
Ödet böd.»

Solen skiner, stilla hafvet
Drömmer sakta sina drömmar,
Stormar ryta, och begrafvet
Under skum dess flöde strömmar.
Men på klippans ref står kvar
Soliga och mulna dar,
Liksom på en kyrkogård
Står en prydlig marmorvård,
Djerfve seglarn, hvilken trodde
Att han skulle hinna sist
Dit, der drömmens väsen bodde,
Men förgicks i storm och mist,
Och uti de stela drag
Lyser natt och lyser dag
Skimret af en tro som dog,
Då ett hopp i spillror slog.

MÅNSKEN.

Öfver mattans rutor leker
Den tysta månen in,
Så fin dess ton och blek är
Som badande flickors skinn.

Den dallrande strålen smeker
Så underbart, trolskt mitt sinn'.
Så blid, så stämmningsvek är
Då lilla kammaren min. —

Öfver mattans rutor leker
Den tysta månen in,
Den dallrande strålen smeker
Så underbart, trolskt mitt sinn',

Så fin dess ton och blek är
Som badande flickors skinn —
Så blid, så stämmningsvek är
Då lilla kammaren min.

DVALA.

I blåa ringar hvirflar
Den lätta röken opp
Och javan doftrik ångar
Ur genomskinlig kopp,

När efter midda'ns mödor
Jag sömntyngd sjunker ne'r
Uti ett soffhörns gömma
Men solen gassvarm ler.

Då lösas tankens fjettrar,
Och drömmars trolleri
Mig för som i en domning
Af halfklar fantasi.

— Der vagga höga palmer
På Ceylons blåa strand,
Tropikens blommor dofta,
När vinden styr från land.

Och under brunröd himmel
Uti pagodens famn
Från väggars listverk strålar
Den store Buddhas namn.

Men längst der in i dunklet,
Der dagen skimrar half,
Och rökverksångor bölja
Inunder tunga hvalf,

Der sitter in i nischen
Med stora lugna drag
Så uttryckslösa, klara
Som insjö julidag

Och ben i maklig korsning
På sidendynans bädd
All verdens herre sjelf i
Guldmatta färger klädd.

Han syns så lugn, så stilla
Som sömn förutan dröm,
Och rundt kring honom liksom
Står stilla tidens ström,

En sakta, ljuflig domning
Kring honom breder sig,
Der hviskar icke vinden,
Der stör ej buller dig,

Tyst, tyst och stilla hvilar
Allting i ljuflig frid,
Och medvetlös Nirwana
Dig famnar dödssömnslid.

SPÖKVANDRING.

Vinden hviner bland kyrkgårdens trån,
Skakar snön ifrån naken gren,
Ruskar med starka armar
Fönsternas rostade karmar.

Månen lyser med blåhvitt sken
Ner på den frusna, grå chaussén —
Vinden hviner och larmar,
Ruskar fönsternas karmar.

Bar står den långa lindallén,
Öfver de dödas multnade ben
Snön sig mjukt förbarmar,
Sträcker snöhvita armar.

Luften är skarp och stunden sen,
Aftonsångstimman är slutad re'n,
Ut ur kyrkan en och en
Vandrar under aflöfvad gren.

Mig tyckes den långa defilén,
Der den trampar mark af snötäcket len
Så tyst som stöfvarn på dikets ren,
Som en här af spöken bland nakna trän. —

Vinden hviner bland kyrkgårdens trän,
Skakar snön ifrån naken gren,
Ruskar med starka armar
Fönsternas rostade karmar.

I SOLGÅNGEN.

Morgonen kom, och vid dagens gny
Såg jag den nattliga Venus fly,
Slöjan var väfd af rosig sky,
På hjessan bar hon månens ny;
Från det strålande diadem
Skiftningar spelte kring slöjas bräm.

Aftonen kom så tyst och sval,
Stjernor lyste i tusental
Uppe i rymdens blåa sal,
Och som en gnistrande opal
Strålande öfver en slöjas bräm
Åter brann Venus' diadem.

.KVÄLL.

Brokiga färgspel ögat tjusa,
Smekande tonfall örat rusa,
Vågen sorlar och vinden ler,
Solglans strömmar från himlen ner.

Smekande tonfall örat rusa,
Hviskande trädens grenar susa,
Foglar kvittra, och blommors här
Klädd i skimrande fågring är.

Vågen sorlar och vinden ler,
Svälta segel jag flyga ser
Öfver glittrande fjärdens vatten
Vestvart hän mot den kommande natten.

Solglans strömmar från himlen ner,
Snart dock glänser månen mer,
Gyllne skyar på fästet drifva
Allt mer aftonrosiga blifva.

Solglans strömmar från himlen ner,
Vågen sorlar och vinden ler,
Smekande tonfall örat rusa,
Brokiga färgspel ögat tjusa.

ORKESTER-RHAPSODI.

Hör, de fulla harmonier
Utur hundrade skilda bröst,
Hör, de smekande melodier
Klinga med mjuk och böjlig röst!

Flöjternas lätta causerier
Dansa perlande, vågligt fram,
Tubors, basuners bombasterier
Hvirfla som trampade vägars dam,

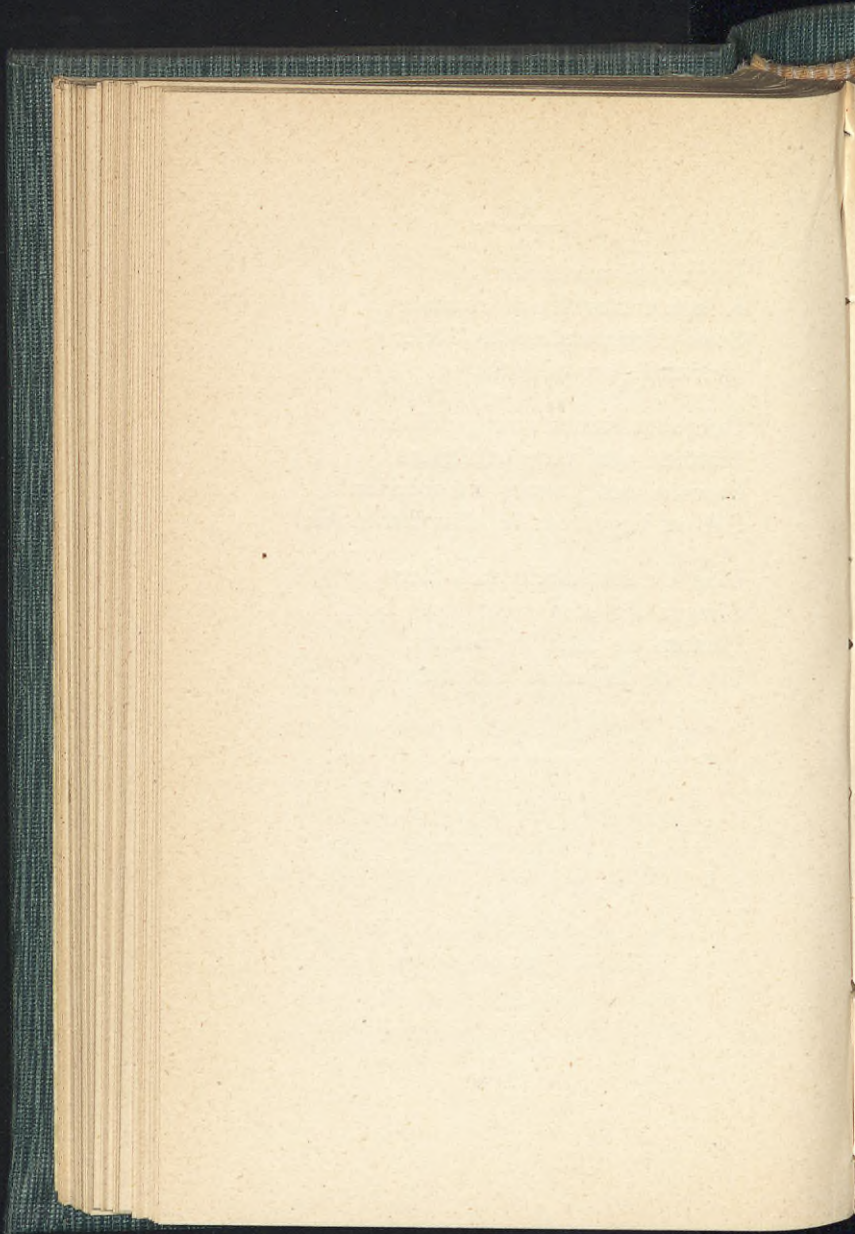
Uti lekande fantasier
Kvittrar piccolans barndiskant,
Tusen lysande broderier
Virkar fiolen i väfven grant.

Hör, de dystra svärmerier
Bryta fram utur cellons barm,
Som bak metopernas sniderier
Djupröd bakgrund strålar varm!

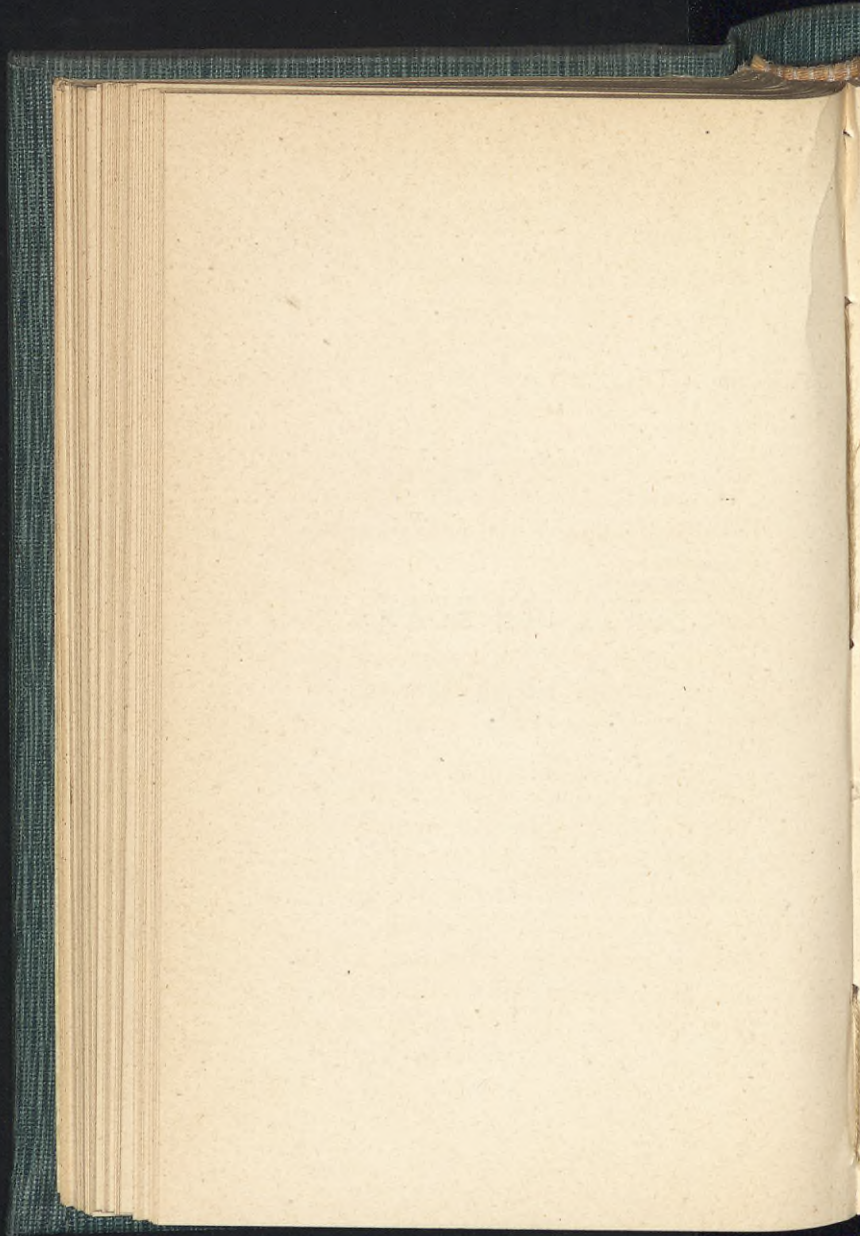
I arabeskfantasterier
Klinga triangel och cymbal
Som nekromantens trollerier
Vexlande uti tusental,

Och som ramen kring skilderier
Mättade utaf färg och glans
Bassons och pukans tremolerier
Slå en begränsande, dämpad krans.

Hör, de smekande melodier
Slingra sig som meanderns bord
Genom de fulla harmonier,
Dö i de brusande slutaccord!

BORTA OCH HEMMA.

KRIG.

Nu tär en vild och blodig brand
Balkans blodiga, vilda land,
Der hotar nu kriget med knuten hand
Med tärande vild och blodig brand —
Nu vissnar rosen vid flodens strand,
Med drifvande vind drar steppens sand —
Nu tär en vild och blodig brand
Balkans blodiga, vilda land.

Nu vissnar rosen vid flodens strand,
Med drifvande vind drar steppens sand,
Af moln står dunkel himmelens rand,
Nu vissnar rosen vid flodens strand —
Hunger slipar sin hvassa tand,
Pesten spränger sitt häktets band —
Nu vissnar rosen vid flodens strand,
Med drifvande vind drar steppens sand.

Hunger slipar sin hvassa tand,
Pesten spränger sitt häktes band,
Der lurande den sett fram ibland —
Nu tär en vild och blodig brand
Balkans blodiga, vilda land,
Hunger slipar sin hvassa tand,
Pesten spränger sitt häktes band.

Nu tär en vild och blodig brand
Balkans blodiga, vilda land,
Der hotar nu kriget med knuten hand,
Med tärande vild och blodig brand —
Nu vissnar rosen vid flodens strand,
Med drifvande vind drar steppens sand —
Nu tär en vild och blodig brand
Balkans blodiga, vilda land.

SEGERJUBEL.

Det är vid Schenowna — den hvita snö
Bär mörka fläckar af blod,
Och ryssar och turkar tysta dö
I endrägt, der slaget stod.

De kämpat vilda som markens djur,
Nu ligga lugnt hos hvarann —
Blott korparne kretsa i luften på lur,
Der striden hetast brann.

De sargade kropparne ryka så godt,
Då vädra de lukten af lik
Och skrämmas ej mera af dånande skott
Bakom krutrökens böljande flik. —

Men på afstånd nu skönja de led vid led,
Af soldater en skyllrande rad,
Förbi den i sporrstreck på gångare vred
Far en ljuslockig man åstad.

Då höjas gälla rop emot sky,
Och mössor slungas vildt —
Vid ropen korparne skrämde fly —
Deras rof, nu är det förspildt.

Det ångar så godt från färska lik,
Men korparne skrämde fly bort;
Kamraternas jublande segerskrik
Gett de döde en frist — en kort.

KRIGETS APOTHEOS.

Skrid, engel med svarta vingar och klapprande
hvita ben,
Kring slätt, som ligger öde i solens gulbleka sken,
Skrid, dödens engel, skrid, skrid, skrid!
Skrid öfver slätten i middagstid!

Midt på den öde slätten sig reser en pyramid,
Mot kala horisonten den lyser i solens sken
Af vittrade hufvudskallar och hvitnade menskoben.

Skrid, engel med svarta vingar och klapprande
hvita ben
Kring slagtrade menskors lemning i solens gul-
bleka sken,
Skrid, dödens engel, skrid, skrid, skrid!
Skrid öfver slätten i middagstid!

Så tyst ligger allt och öde, ej stör ett ljud dess
frid,
Blott kraxande rop af korpar och gamars hesa
skrån,
Som kretsas i luften lystet kring likhögen hit
och hän.

Skrid, engel med svarta vingor och klappande
hvita ben,
Bland foglarnes skara väldig, helsad af hesa skrån
I luft öfver öde slätten, som ligger i solens sken
Med svarta ytan betäckt af hvitnade menskoben!
Skrid, dödens engel, skrid, skrid, skrid
Fram öfver af fallna kämpar högt upptornad
pyramid!
Skrid dödens engel, skrid, skrid, skrid!
Skrid öfver slätten i middagstid!

SKRIFBORDSSAKER.

Jag har två skrifbordsstakar,
 Som roa mig besatt;
 De föreställa en groda
 Torr och gammal och platt,
 Som drar på ett blad af en näckros
 En snigel långsamt fram,
 Der stödd på en käpp hon knogar
 Emellan högar af dam.

Och bredvid stakarne står der
 En liten kopp af porslin,
 En vanlig liten cigarrkopp,
 Nätt och förgyld och fin,
 Men inuti koppen ligger
 Ett till hälften brustet ägg,
 Ur hvilket en genius svingar,
 Hvars vingar sprängt dess vägg.

Mitt skriftyg se'n jag betraktar
Af dålig egyptisk snitt
Med foglar och hieroglyfer
Och en sfinx uti dess midt.

På hvar sin sida om denna
Ett bläckhorn skåda vi,
Det högra med svart och det venstra
Med eldrödt bläck uti.

Och mellan dem båda ligger
Till hälften mot sfinxen ned
En gammal stöfvel af kläde
Att torka pennorna med.

Se'n ser jag på sidan min flicka,
Med leende trotsig min
Hon blickar emot mig den lilla
Ur ram af rosalin,

Och framför henne ligger
Den hvassa dolk jag stal
En gång ifrån hennes bälte
I skogens lummiga sal.

Nu ligger den lugn och fredlig
Uti sin slida af ek,
Men akta dig, rör den icke!
Den kan bitas, om ock på lek.

BARDEN.

Herr Bard han sitter i höganloftssal
Och slår sin gyllene harpa,
Och tonerna klinga för kung och folk,
De klinga så gälla och skarpa.

De klinga så gält som den späda röst
Hos ett barn, som gråter för bröd
Och klagar vid rikemans stängda dörr:
»Mor sjuk och far är död.»

De klinga så skarpt som en lång signal
Från flåsande lokomotif:
»Nu är ångan uppe, maskinen i gång,
Gå bort eller krossad blif!»

De klinga så gält, de klinga så skarpt,
Blott skada att ingen hör dem,
Och skada, att blott det är spelmannen sjelf,
Som tackar spelmannen för dem.

DJÄFVULEN, VERLDEN OCH VÅRT
EGET KÖTT.

Herr pastorn i diket larmade om
Den orena vägens smuts,
Som klenat hela kaftanen ne'r —
Till högmessan just ett puts.

Men ej den gudsmannen tänkte på,
Att det var hans egen skull,
Att så han körde sin rankiga chäs,
Att den stälpte i dik etkull.

FÖNSTERSYN.

Gamla smutsiga fönster tvättas,
Solens stråle med glädtig min
På de klarnande rutor leker,
Lifvar dammig och grå gardin.

Pigan gnor med sin hvita trasa
Skifvans glas, tills det glänser blankt,
Tittar ned öfver krokig gata,
Slingrar armen kring bågen slankt.

Smärta medjan behagfullt böjes,
Barmens rundning i skarp profil
Träder fram som på hautreliefer
Formade ut med mejsel och fil.

Går en herre der nedinunder,
Kikar uppåt och småler matt,
Pigan dammiga trasan skakar,
Ler tillbaks med ett flyktigt skratt.

Hvita tänder och röda läppar
Lustigt locka bak' grå gardin,
Och på nytvättad ruta leker
Solens stråle med gläddig min.

BAL PARÉ.

Floskler och fraser,
Siden och gazer,
Gyllne smycken på gyllne hår —
Herrar och damer,
Kabinettskortsdramer,
Smink och salvor på dolda sår.

Skratt som skräller,
Förtal som håller
Smygande gift i nästans spår —
Lust, som skickar
Ej ord men blickar,
Drömmer om hvad den icke får.

Flärd och gyckel,
Ord som nyckel
Falsk till rum dit den icke går —
Doft som rusar,
Musik som tjusar,
Blommor som aldrig ha sett sin vår.

MORAL.

Ett sällskap så högst moraliskt
Sitter kring kaffebord,
Och allt om slappa seder
Man fäller månget ord.

»Jag kan inte alls begripa,»
En gammal tant brister ut,
»Hur vår tids ungdom lefver,
Allt bådar verdens slut.

I mina unga dagar
Då var det annat skick,
Man var en smula anständig
I både ord och blick.»

— Men tankarne tullfria gingo
Väl då som de göra än,
Och nog de ibland sig smögo
Till någon hjertevän. —

»Min sköna», vår nåd helt snäsigt
Bröt af, »det väl hända kan,
Och man kunde tänka sådant,
Men säga't gick rakt inte an.»

BÄST?

Myrorna krypa fram på vägen,
Dra här ett fjun och der ett barr,
Der en mer än de andra trägen
Knogar med bitar af gulnad starr.

Ängsligt de draga, ängsligt köpa —
Menniskan sätter sin tunga fot
Ner på sanden, och hur de löpa
Gå de ej fram der den står dem mot.

Arbetets trälar ej förmå de
Komma öfver en ovan höjd,
Arbetets trälar ej förstå de
Räta ryggen för länge böjd.

Myggan flyger kring i solens
Ljusa, glada, skimrande brand
Sjunger och surrar upp vid polens
Gräns som nere vid sundets strand.

Flyger fram utan allt bekymmer
Öfver grönskande häck och vall,
Och när hösten den gråa skymmer
Ligger hon domnad lugn och kall,

Lefde lustigt sin korta lefnad
Utan mödor och utan kval,
Fann i leken sin glada trefnad,
Fann der döden med eget val.

RUINDAM.

Borgen står öde, salar fordom
Skimrande utaf vapenglans,
Snidade trappor med gyllenläder,
Fanor på tornets öfversta krans,
Allt är borta! I grus är fallen
Sedan sekel den forna prakt,
Gamle borgherrar stumme hvila,
Gången är deras forna makt.

Nere i dalen röda stugor
Timrade utaf kärnfrisk fur
Locka vänligt med klara rutor,
Klarare barnögon se derur,
Se mot den gamla, grå ruinen
Humlan lindar sin gördel kring,
Drömman om, hur i forna tider
Der funnos underliga ting.

Drömman om granna riddersmän,
Fjäderbuskar i brokig flygt
Damer med rös i ljusa lockar
Slumrande oppe i loftet trygt,
Drömman om hur i kämpalekar
Riddaren stred för den skönas hand,
Vann henne sist och vid hennes sida
Blef en far för sitt vida land.

Vinden susar i mörka gångar,
Hvirflar kring opp i riddarsal,
Fläktar damkorn ur djupa gömslen,
För dem kring uti tusental,
Yr med molnen omkring se'n vida
Ner i dalen på luftig färd,
Sollar dammet från flydda sekel
På det lefvandes friska verld.

UT I VERLDEN.

Han vandrade kring, när solen log
Långt fjerran på himmel blå,
Och lärkan jublande drillar slog
Högt upp öfver ekar grå.

Han vandrade vida med tunga fjät,
Då hösten med skurar kom,
Och dimman låg skymmande, mörk och tät,
Hvarthän han än såg sig om.

Han vandrade, vandrade framåt blott,
Ej nånsin hans hjerta fann ro,
Och aldrig i verlden han varsna fått
En plats till att fästa sitt bo.

Kommo dagar ljusa, kom sorg, kom kval,
Blott vidare, vidare än,
Öfver branta fjäll, genom grönklädd dal,
Blott framåt, framåt igen!

Ej rast, ej hvila, ej ro, ej hem,
Dem fann han aldrig — nej!
Till kamp, till strider, till oro slem,
Men lugn — det vann han ej.

Der bor i hans inre en oro jämt,
Ett aggande, tärande kval,
Det gör midt i glädjen hans bröst beklämdt,
Sänder skuggor i tusental.

Det jagar, det piskar som furier förr
Hans arma, sargade själ,
Bort, bort från hemmets signade dörr,
Från sinnen som vilja ditt väl,

Bort, ut i den hånande, kalla värld
Bort, ut till buller och strid
Bland kif och förtal och lögn och flärd —
Bort, ut ifrån lugn och frid!

Ut, ut! Den lotten blef din, blef din
Från första steget du tog,
Den sjöng din Norna med stormigt sinn,
All tid hon din spånad drog.

Ut, ut, du son af vår arma tid,
Till tvifvel, till kval bestämd —
Ej har du ett stöd att hålla dig vid,
Ej tröst, är din själ beklämd.

KAFÉLIF.

Just som till glädjefester
För glädjelysten hord
Den bullrande orkester
Slår an ett gällt ackord —

Der skimra tusen lågor
I bländande kafé,
Der bölja mängdens vågor
Så långt du hän kan se.

Och smäckra kolonnader
Förgyllda lysa grant —
På bord i långa rader
Står glädjens underpant,

Der lysa flaskor röda
Och gula flaskor med —
Der unga kinder glöda,
Och råa skratt slå ned.

Och uti luften dallrar
En otämd njutningslust,
Den om en längtan skvallrar,
Som aldrig sett sin kust.

Den stora staden lockat
Dem i sin hvirfvel in —
Dess vissna rosor plockat
De ha med fåviskt sinn.

* * *

Men utanför i den friska park,
Der skimra träden så ljusa,
Och strödda kring på den gröna mark
De doftande blommor tjusa.

Der ser jag komma ett nygift par,
Emot hans arm hon sig stöder —
Hos dem är glädjen som stamgäst kvar,
I varma blicken den glöder.

Hon går så enkel i klädning grå,
På prydnader ej hon tänker,
Och granna tärnor omkring dem slå
Han ej en tanke skänker.

De tysta gå till sitt enkla hem,
Han bär en korg åt dem båda,
Det brusande vimmel rör ej dem
Som rundt omkring sig de skåda.

De ha ju allting, de ha hvarann,
Förnöjsam frid i sitt sinne,
Och i det bo han åt henne vann
De trifvas så godt derinne.

* * *

Der tyst jag sitter i grant kafé
En känsla af afund stör
Mitt nöje, när jag får dessa se,
Som gå der utanför.

Hvad är det nöje vi söka vi
Bland bullrande festers larm
Mot deras som gå dem lugnt förbi
Med glädje i egen barm?

De ha hvarandra, de ha ju allt,
Förnöjda de gå sin stig,
Den oro ej gjort deras sinne kallt,
Som eggas dig och mig.

Den ständigt brännande njutningstörst,
Som söker nöjen blott,
Men som när nöjet är allra störst
En stund ej af glädje fått.

De ha den glädje, som skänker ro;
Som lugn åt sinnet beskär,
Den lycka, som bor i eget bo,
Men också bor blott der.

ANEMI.

Salens väggar gråa, tunga
Få en skiftning halft i rödt,
Öfver tjugu hufvud unga
Sömnig lampa flämtar trött.

Öfver tjugu hufvud unga
Dåsigheten hvilar slött,
Blickar skapade att ljunga
Stirra ner i boken dödt.

Blickar skapade att ljunga
Tankar dem en eldsjäl födt
Hos en frisk och modig klunga
Skolans dam har stoftbestrött.

Hos en frisk och modig klunga,
Hvilken inga griller ödt,
Blodets vågor friska gunga,
Flod som inga hinder mött.

Blodets vågor friska gunga
Uti ungdoms ådror rödt —
Öfver dessa tjugu unga
Skolans väggar gråa, tunga
Sina skuggor kastat dödt,
Skolans dam dem stoftbestrött,
Blodets vågor hinder mött,
Aldrig mer de glada sjunga,
Blickens glöd ha griller ödt,
Tankar dem en eldsjäl födt
Dåsigt vagga blott och slött —
Öfver dessa hufvud unga
Hvilar skolans ande trött.

SILHUETT.

Ett skratt så skärande gällt och kallt
Som fröse ett hjerta till is —
En sminkad kind och en täck gestalt
I dunklet skymtar på gammalt vis.

Hon ser dig fräckt i ditt öga, snuddar
Emot din rockärm och flyr förbi,
Vid nästa gathörn af ett par suddar
Hon hejdas, stannar, man sams tycks bli.

UTANFÖR FOLKSKOLAN.

Bland leende, glada barn
Med sorglös fröjd i sin blick
Jag såg dig med sminkade kinder
Och grändernas dunst i ditt skick.

Det var af flickor en flock,
Som kom från examen ut,
Från lexor och skoltvång fria,
Ty nu var terminen slut.

De svärmade kring dig fram,
Der ensam du gick din stig —
De klingande, muntra skratten
Visst skärande tycktes dig.

Så dunkelt ditt öga blef,
Men bakom dunklet ett hot
Jag tyckte mig ock se glimma
Den ljusa flocken emot.

Det var liksom tyst du tänkt:
Ja, skratta ni barn med fröjd,
När än några år ha svunnit
Er glädje nog ock är böjd.

Jag gick en gång jag som ni
Så sorglös, så frisk och glad,
Men jag liksom ni var fattig
Och ung i den rika stad.

Och så gick det utför fort,
Tills den jag nu är jag blef ---
Så ödet för fattiga flickor
Sitt budskap en gång visst skref.

Det fins i den stora stad
Så mången som vet för väl
Att smyga med smekande smicker
Sitt gift i er unga själ.

Så mången som vet för väl,
Hur lätt det att locka är
En flicka från glädjens väg till
Den väg till förtviflan bär,

Hur lätt, när i ungdomslust
Det klappande hjertat slår,
Den fattiga lockas att köpa
För dyrt, hvad den rika får.

Jag gick en gång jag som ni
Så sorglös, så frisk och glad,
Men jag liksom ni var fattig
Och ung i den rika stad.

TVÅ LEKKAMRATER.

Som barn de lekte på samma gård
Och njöto af samma skolas vård.

Han var så dugtig, så rask och lång,
Och dagen om klang hans muntra sång.

Hon lätt och luftig med ögon blå,
Så doftande frisk som violer små.

Han blef student, han blef stor och klok
Med mössa och käpp den stolte tok.

Hon blef en tärna med yppig barm
Så doftande frisk som — violette de Parme.

Och tiden gick, han blef man till slut
Mer torr och lärd för hvar minut.

Och hennes lif följde annan stråt,
Vårblommors friskhet så snart går åt.

Sist böjd af ålder med hjessan bar
En dag på en kyrkgård han hvila tar.

En liten kulle i solens sken,
Der blomstrar så stilla, så lugn och vän.

Violer smycka dess mjuka rund,
Och liksvamp spirar ur pestmängd grund,

Der hvilar flickan han känt som barn,
Hon dött omsider det usla skarn,

Och han der sitter så torr och grå
En gammal tistel med vägdam på. —

De blommor lifvet dem båda bar,
Ack, styfmorsblommor så visst det var.

DÖMDA.

I Storkyrkan bredvid koret
I prunkande färgers prakt,
Der hänger en tafla, som vittnar
Om Herren Zebaoths makt.

I skinande hvita kläder
Och blixtar i lyftad hand
I öfre fältet en skara
Från nådens signade land,

De stöta till nedre kanten
Af taflan, som lyser i rödt,
De stackare, hvilka på jorden
Med modern kyrkan sig stött,

Der glupande fabeldrakar
Och slingrande ormars tand
Ta mot dem för alltid dömda
Till helvetets pina och brand.

De trängas och bitas och knuffas,
Och fradgan ur munnen står,
Och skärande hediskt verop
Från ryckande läppar går. —

Men högst upp i nådens rike,
Der platsen är mera tom,
Der prisa kring kärlekens furste
Små englar Guds milda dom.

SKULD.

Unga fröken älskat sin pappas kusk,
Det var nu ett faktum gunås det!
Han var väl bara en simpel slusk,
Men somligt kan tas hvar det fås det,
Och lillan nog såg att kusken var
I så'na der saker en karlakarl.

Se'n gälde det bara att dölja det
Och följderna af kurtisen,
Så att ej unga fröken på man blef bet
På grund af den der sottisen —
Men barnhus finnas, det känna vi ju,
Och der hamnade också en telning nu.

Det var en stackare det, som kom
På sned så der in i verlden,
Och för honom det nog varit bättre, om
Han aldrig fått göra den färden; —
Den supiga fadern låg snart i grift,
Och modern blef dygdig hon och gift,

Och aldrig hon hade en tanke på
Den frukt hennes lystnad burit.
Nå, saken ju kunnat bli upptäckt då,
Och all skandal hon försvurit —
Men därför blef hennes son ock dömd
Att kastas bland främlingar fattig och glömd.

Med stryk och med svält han växte opp
Och fick gå som dräng och träla
Ett slaf lif utan båd' minnen och hopp,
Då slog han sig på att stjäla,
Så kom han till Stockholm och kom i lag
Med kamrater der utaf samma slag.

De bildade snart ett tjufband se'n
Ett af de mera bekanta,
Och slogo om natten i gata och gränd
Sina slag allt mera galanta,
Ja, blefvo en riktig skräck till sist
För stadens folk genom djerfhet och list.

Men hur det var, så kom ändock
En gång omsider i fällan
Han, gossen, den djerfvaste af deras flock,

Och fördes så vackert emellan
Den kränkta lagens tjenare in
I häktet bak galler och bomstängd grind.

Och dömd han blef, ty saken var klar
Och brotten formligt bevisade
— En massa af inbrott båd' der och hvar
Och motstånd som anlag visade
För mordiska gerningar äfvenväl
I skurkens genomförhårdade själ. —

Han sattes på holmen att hugga sten,
Den gråa, vid Mälervatten,
Men gick ifrån jordiska straffet hän
Några veckor derefter om natten,
Dock fick han, det tänkte och sad' man också,
Sitt straff i en annan verld nog ändå.

Men fröken? Hon lefde i fröjd och frid
En ädel moder och maka
Af alla aktad i all sin tid,
Och se'n hon gick väl att smaka
I himmelens höjder den salighet-skön,
Som är det ädlas och godas lön.

BARNHUSBARNETS SÅNG I FÄNGELSET.

Om vi, min bildade läsare, du och jag,
 Som fått vård och huld i vår barndoms tider
 Och aldrig känt på huru hungern svider,
 Som fått vandra vår bana helt stilla fram
 Utan frestelser, elände, brott och skam,
 Vi som haft en moder, som ömt oss lisat,
 En far som oss redlig det rätta visat,
 Men ändå kanske alltid just ej varit så fria
 Från fel, som hos uslingen i ögat skria —
 Om vi skulle söka ett litet tag
 Att sätta oss in i, hvad en sådan stackare
 — Eller om du så vill, en sådan der rackare —
 Född uti synd, som det så vackert kallas,
 När de gamla visorna i oss trallas,
 Och lemnad sedan, en synd som är värre,
 I lifvet ensam från barnaåren
 Utan kärlek och vård bland hårda och dåliga,
 Som om han sårats strött salt i såren

Och om han felat ej varit så tåliga
 Som när de sjelfva först gjort det och så
 För honom visat hur han kunde gå — —
 Om vi kort och godt skulle söka, vi båda,
 Att in i hans innersta tankar skåda,
 Der han sitter ensam i sitt mörka hål
 Till straff för de brott han mot den lag begått,
 Som han kränkt till en början af nöd ju blott
 Och som heller aldrig han fattat och förstått,
 Då han aldrig lärt skilja på ondt och på godt
 — Ja det är inte värddt att du kommer med
 samvetets röst,
 Den är klen den i fattiga stackares bröst,
 När hungern talar dess starkare i magen,
 Och inte blir den högre, när den en gång är
 slagen. —

Nog böra hans tankar vara vackra och uppbygg-
 liga,
 När han sitter der ensam i mörkret och tänker,
 Och icke ett enda minne blänker
 Med vänlig glans uti natten derinne
 Och kastar ljusning uti hans sinne,
 När han tänker på, hur alla varit hyggliga

Mot honom från modern, som han aldrig känt,
 Och bonden som klädde och svalt honom bara,
 Till de, hvilka nu sig med fasa vändt
 Från förbrytaren och slusken, hvilka än de må
 vara.

Om vi nu skulle tolka här hans tankar? —
 Nej, kära du, det kunna inte vi,
 Och därför är det bäst att låta bli! —
 Vår aning blott omkring den afgrund vankar,
 Som dväljs i djupet af en sådan själ,
 Och det är kanske också ganska väl,
 Ty annars är jag rädd vi blefve bittrare
 Än det är nyttigt för en bildad karl
 I ordnadt samhälle och som förvittrare
 Af gammal ordning skällda af en hvar.
 Det blefve ock för mycket hårdt och rått
 Och för vårt skalderykte inte godt — — —
 Vi ta en sång i stället i den högre choren
 — Den har förstås han stackarn aldrig tänkt —
 Men då få vi beröm, skall du få se,
 Här till och med af folk, som sig bete
 Mot nyare skriblerer annars strängt —
 Ty om du sjunger i den högre choren,

Då röras alla menskors hårda hjertan,
Och djuren snyfta, växterna på marken
Med fuktad blick ta del de ock i smärtan,
Ja, hvart du hän på jorden än dig vänder
I tårar simma gamla verldens länder,
Och sorgens prisma uti ögat blänker,
Der rörd sig solen uti vester sänker.

Men tyst, karl'n ligger redan på sitt läger
Och för sig sjelf så här helt pryddligt säger:

»Det är så vackert, det som sagor klingar,
Der hvita englar lyfta gyllne vingar
Och hän till gamla, kära nejder föra
Den trötte vandraren och mildt beröra
Med lätta vingeslag hans heta panna
Och bjuda honom drömma der och stanna.
Förtroligt, sakta lilla bäcken porlar,
Hvars silfverbölja uti solen glittrar,
Om gamla barndomsminnen huldt den sorlar,
Och frid och kärlek skogens härold kvittrar,
När öfver mig i rosentöcknig dimma
De perlelika, klara toner simma —
Det är så vackert, det min tanke sänker

I ljuflig dvala, hjertats vilda frågor,
Som intet tystat än, ett svar det skänker,
Som dämpar hatets alla heta lågor,
Och hopp och minne i mitt frida sinne
I ljuflig ro förena sig derinne.

Jag ser den mening, som i tingen lefver,
Naturens dolda stämman till mig talar
Och Herrens makt i åskans dunder tyder
Men ock den kärlek, hvilken allt hugsvalar,
Och stormens il som vestans susning lyder;
Allt sig till enhet för min själ nu väfver,
Och harmoni ur dunkelt chaos' sköte
I strålig liljeskrud mig går till möte.
Ut öfver rummets, tidens trånga gränser
Jag sakta förs, dit allting fagrast glänser,
Jag mins min barndom, mins dess blomstergår-
dar,

Der fridens genie hjertats oskuld vårdar.
Jag mins min moder, hennes milda blickar
På nytt sitt solljus i mitt öga sända
Och rena flammor i mitt sinne tända,
Jag mins hur glad jag sprang vid hennes sida
Kring fält och lunder uti aftonfägring,
Och än det står liksom en sällsam hägring

Framför min blick, hur jag ibland fick skrida
I sammetsblus och nedfäld snöhvít krage
Och bok och näsduk hopvikt uti handen
En stilla morgon genom vårgrön hage,
Der hafvet skymtade i morgonbranden,
Och klockans toner uti rymden skälfdé,
Till lilla kyrkan, som med kors och spira
De gråa hvalf mot blåa himlen hvälfdé,
Att veckans hvilodag den stilla fira
Från lexor fri och från de små bekymmer,
Som äfven barnets lätta sinne rymmer. —
Jag mins det allt, hur ljuft det var den tiden,
Då ej jag kände verlden än och striden,
Och klara perlor i mitt öga dröja,
De ner som dagg på mina kinder falla,
Och tunga suckar sig ur bröstet höja —
De nu ha flyktat dessa fröjder alla!
Då solen mörknar, fogelns drill då tystnar,
Ej bäckens våg melodiskt längre brusar,
En dyster höstvind genom löfven susar,
Och blott till stormens vreda sång jag lyssnar,
De gråa skyar fälla tårar äfven,
Och dystert klaga svanorna i säfven —
Ja,

Då röras alla menskors hårda hjertan,
Och djuren snyfta, växterna på marken
Med fuktad blick ta del de ock i smärtan,
Ja, hvart min blick jag öfver jorden vänder
I tårar simma gamla världens länder,
Och sorgens prisma uti ögat blänker,
Der rörd sig solen uti vester sänker.»

Det var en sång det, väl ibland de finare
Som sjungits än i gamla Långholmshäktet,
Det är då säkert, hvad än alla grinare
Ock mände säga af det unga slägtet,
Som bara se det fula uti tingen
Och aldrig till de verldar lyfta vingen,
Der fantasien oss visar sin spegel
Väl sanning — men med idealets prägel.

VÅRSTÄMNING.

Det stora, öppna torget
Låg badande i ljus,
Och solskenet kastades åter
Från gatornas hvita hus.

Det flöt uti breda strömmar
Ner öfver alleérnas sand,
De späda löfven ej ännu
Svalkade middagens brand.

På afstånd strömmen glittrade
Och skimrande färgprakt brann
Uti hvarènda stråle,
Som ner från fontänen rann.

De nysådda gräsmattor prunkade
Så friska i grönska späd,
Och ångande doft sig i luften
Från hyacinterna spred.

I hörnet vid jernkontoret
En jublande festmarsch klang,
Från paradens bajonetter
Som en gnistrande strålkran sprang.

Och rundt omkring i alléerna
Myllrade folket fram,
De höga hattarne glänste,
Och släp rörde moln af dam.

Ibland den bullrande mängden
En ensam tiggare stod
Emot en trädstam lutad,
Hans kind den brann som i blod,

Och uti mörka blicken,
Som vändes mängden emot,
Ett enda uttryck märktes —
Ett tygladt men bittert hot.

VÄDERSKIFTE.

Det skimrar af brons, det glänser af siden,
Och solen yppiga former smeker,
Den bryts af kristall, den strålar mot smiden,
Den öfver tafloer och ramar leker,
Och doftande, friska rosor glöda
I sachsiska skålar, purpurroda.

På svällande dun och mjukaste tyger,
I stol, som gungar mot smyrnamatta,
Dit icke en fläkt af vinden sig smyger
Bak kinaskärmar mot draget satta,
I böljande, snöhvita peignoiren
Hon hvilar och ser mot trottoiren.

Hon ser på det folk, som stretar der nere,
Och nordan nyper så barskt i kinden;
Då ser hon stigande moln bli flere,
Hör snön mot rutorna slås af vinden,
Och hotande, dyster en gråsvart dager
I mörknande rummet in sig drager.

Men borta i stadens yttersta kanter,
Der usla kojor på bergen klänga,
Och gatorna slingra sig upp på branter,
Der plank väl ibland din utsigt stänga,
Men också den öppnas ibland allt friare
Som synerna vidga sig för en siare,

Der sitter vid fönstret bort i en håla,
Som tyckes af alla den aldra sämsta,
Der vindarne aldra vildast skråla,
Men ock hvars utsigt är den förnämsta,
En gråblek och tynande man och skickar
Mot rymden de mörka, dystra blickar.

Han stormarne hör som byiga jaga,
Då kölden skakar hans tärda händer,
Men väl han ock ser, hvart hän de nu draga,
Och hvart sig ovädret vildast vänder —
Och när kring palatset dess mörker sig sänker,
Han varsnar den ljusning fjerran blänker.

SAN ILDEFONSOGRUPPEN.

Nu pingst är inne och vårens tid,
Då allting grönskar på marken,
Från späda löf går en balsamdoft
I solljust skimrande parken.

De gamla stammar i grått och brunt
Knappt kasta en skugga på gången,
Kanalen lyser i guld och blått
Inunder den lätta spången.

De hvita svanor med mjuka dun
Helt sakta glida på vågen
Och böja sirligt sin långa hals,
Men ankorna snattra kring trägen.

De långa, snörräta mattors gräs
Re'n prydes af blomsterrabatter,
Fast rosor och klängväxter ännu ej
Ha vecklat ut sina skatter.

Bland klippta häckar och skurna trän
Ett brokigt virrvarr stimmar,
Och stolt mot himmelens höga hvalf
På slottstaket kronan glimmar.

Men längst, längst borta i parkens vrå,
Der vägen sig brantare höjer,
Omkring San Ildefonsogrupp
En dyster skymning dröjer.

Af täta grenar ett dunkelt hvalf
Re'n öfver bilden sig slutit,
Och drömmande halfdager, vemodsfull
Kring marmordragen sig gjutit.

De stå der de båda bredvid hvarann
Han, som verdens herre är vorden,
Tätt vid sin offrande, tyste vän
Med facklan sänkt emot jorden.

Så tyst de stirra mot marken ned,
All makt och glans och välde
De äro, de känna det, föga mer
Än löfvet, som vinden fälde.

Och vattnet i tidens dunkla flod
Som Nilens svallande bölja
Det fordrar sitt offer, det måste bort
Med skummande hvirflarne följa.

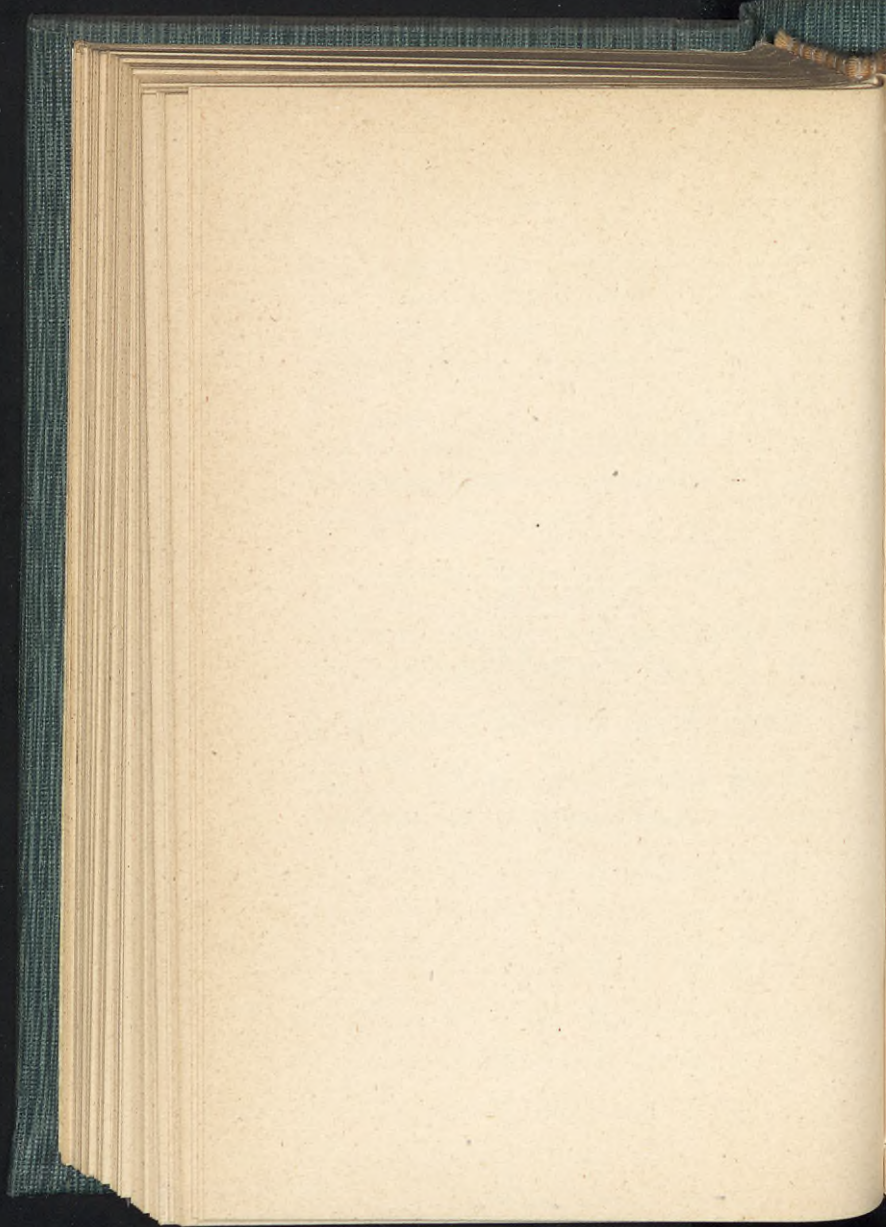
Hur solen skimrar, hur våren ler,
Det kommer dock andra dagar,
Då åskan bryter ur tunga moln,
Och vild orkanen jagar.

Då, verdens Herre, din makt är all
Mot ödenas dunkla makter,
De fordra sitt offer med tordönsröst
Likt eko ur bergens schakter,

De fordra sitt offer som förr de gjort,
De fordra det än dess värre! —
Men var det slafven de fordrade förr,
Nu fordra de — slafvens herre.

.....

TANKAR.
(1882—1888.)

LA GAYA SCIENCIA.

Och sjunger jag bara till tidsfördrif
På mulna och soliga dagar,
Jag sjunger en stump, som jag tycker bäst,
Och som det mig sjelf behagar.

Om idealistisk den blir, nå ja,
Så låt den bli det den gången,
En annan gång blir det nog realism
Tillräckligt också i sången,

Och skulle den bråka ibland en smul
Med saker som ej äro passande,
Var lugn, den nog kommer en annan gång
I sida kläder stassande!

Ty sjunger jag bara till tidsfördrif,
Och som det mig sjelf behagar,
Jag sjunger en stump, som jag tycker bäst,
Och ej efter andras lagar.

Och vexlar sången, hvad ondt deri,
Så vexlar jag sjelf i sinnet,
Och stämningar vexla i människans bröst
Som bilderna vexla i minnet.

De komma smygande fram de små,
Än mörka än åter ljusa,
Än bittert de stinga, en annan gång
Med fagraste rosor de tjusa.

Och som de komma jag fattar dem,
Och fäster dem här för mitt nöje,
Om glädje de skänka, dess bättre då,
Om sorg, den går upp i ett löje.

Om så de vexla, hvad ondt deri,
Så vexla vi alla i sinnet,
Och stämningar vexla och känslor med
Som bilderna vexla i minnet.

KOMPOSITION.

Med ordet tanken följer,
Och formen i sin degel
Tar innehållet opp och
Ger det sin egen prägel.

Du börjar kanske vackert
Med fraser af de granna
Och kikar emot höjden
Och klår dig i din panna,

Men handen irrar fram öfver
Papperet och ritar
Besynnerliga gubbar
Och några typer plitar.

Se'n skrifver du ett ord, som
Ej hör just till de fina,
Det kom utaf sig sjelf och
Får stå der se'n och grina.

Men hur det är, så följer
Ett annat efter detta
Och efter det ett tredje —
Nu börja molnen lätta,

Och tankarne sig ordna,
De forma sig till rader,
Och bilder växa fram der
Väl uti myriader,

Och innan du vet af, har
Du fått ett stycke färdigt,
Det är kanske ej just så
Manerligt och så värdigt,

I samma stil som orden
De granna der i början,
Som stå så stolt och lysa
Som dankar öfver smörjan,

Men det är mer naturligt
Med liten kläm på slutet
Och ledigt kastadt ner lik-
Som just ur pennan flutet.

SKALDEN.

Idealist.

En offerlampa, som brinner
På skönhetens altarhård,
Är skalden, hans fagra sånger
Dess ljus öfver dimhöljd verd.

Men oljan, som lågan närer,
Hans rödaste hjertblod är,
Ju högre dess flamma stiger,
Dess mera deraf den tär.

* * *

Realist.

En flammande fyrbåk i bränningars midt,
Som lyser seglarens ban,
Och kastar sin ledande stråle vidt
Kring skummande ocean;

En stjerna klar öfver töcknig teg,
Som glimmar från mörknad pell
Och visar den irrande vandrarns väg
I skymmande höstekväll;

Ett ljus bland de många, som flämta rödt
I stora städers natt,
Och visar hvar jagad oskuld dödt,
Hvar dygden har segrat gladt;

En tindrande strimma från hemmets härd,
Som vinkar: kom hem till mig,
Åt tröttad man efter slutad färd
På mödornas törniga stig;

Ett ljus, som kastar på ondt och på godt,
Som möter på jordens stig,
Sin skarpa stråle, på stort och på smått;
Så synes skalden mig.

MORTIFIERADT KÖTT.

Du fångar en tanke, en annan en bild
Af en tanke tänkt förut —
Se'n skriker du liksom febevild:
Han hedras, jag tiges ut,

Och dock jag funnit en ny idé,
En sak man ej varsnat förr,
Han idislar fraser som alla fått se
Förut re'n inom sin dörr. —

Så dum du är! Han har form och skick
Och känner publikens smak
Och sedan så har han sin lilla clique
Som lefver af samma sak.

Och ser du, min vän, dessutom du
Bordt veta, att nyslagtadt kött
Det fordrar skarpa tänder ju,
Då lätt tuggas gammalt och dött.

EGOISM.

För andra lefver skalden,
Du lefver för dig sjelf —
Men när för andra han lefver,
Han fröjdar bäst sig sjelf,

Och när du tungsint grubblar
Att hjelpa fram dig sjelf,
Du hjälper andra också,
Då du vill hjelpa dig sjelf,

Ty verklighetens verldar
Ej menniskor känna till,
Nej endast hjul och kuggar,
Som hjelpa det hela till,

Men fantasiens riken
De finnas för en blott till,
Och hvad han der gör för andra
Blir blott för honom till.

NATT.

Nu skulle jag gå och sofva
Och samla friska safter
Och hämta till i morgon
Nytt mod och nya krafter,

Men än min lampa flämtar,
Och än mitt papper räcker,
Och än äro långa timmar,
Tills dagens gryning bräcker.

Så kom till mig, du aning
Från andra verldars riken
Och sjung för mig din visa,
Att höra den är jag fiken,

Ja, kom till mig, du väna
Och leende Fantasia
Och visa mig dina bilder,
De strålande ljusa, fria!

I nattens stilla stunder
Till mig, I hulda sväfvén!
Då andra ej äro vakna,
Då just ert lif I ju lefvén.

Då dagens larm och buller,
Dess kamp och oro dofva
Med alla dess tusen tycken
Och lidelser stilla sofva,

Då, kommen I, att vyssa
Till ro alla bittra minnen,
Men då det dagas, bleknen,
Bleknen och försvinnen!

IDEALISM OCH REALISM.

Vackert klinga klockans toner
Från det lilla bykapellet,
Der den gamle herden leder
Fåren hem till faderstjället.

Klara, oberörda sväfva
De i rymden högt deroppe,
Ej dem hinner forsens buller,
Ej utaf dess skum en droppe,

Klart de klinga, snart förtona,
Bud om lugnet, bud om friden,
Tills på nytt de återkomma
För att åter dö med tiden.

Men der nere oupphörligt
Strömmen sina vågor rullar,
Drifver hjul och tär på dammar,
Sköljer dälдер, väter kullar.

Och när sist det fjerran hafvet
Den med slingrad fåra söker
Med sin lilla skatt af krafter
Den dess stora skatt föröker.

SKYLTFÖNSTER.

Bland glittrande stenar klara,
Som blända med blixtrande glans,
Bland gyllene smyckens skara
Lagda i fönstret i yppig krans
Mot sammetens svarta grund också
Tindra hvita perlor två.

Bland slipade löjen många,
Som lysa strålande grant,
Bland finsmida fraser långa
Ställda i rader kant vid kant
Mot hjertats innersta grund också
Tindra stundom perlor två.

GODT RÅD.

Ditt hjertas vackraste och bästa
Förtroenden, dem skall du ej
På dina böckers sidor fästa
Till rof för råa hopen, nej,
Djupt, djupt för hela verlden göm dem,
För hela verlden utom en,
I hennes sköte endast töm dem,
Der låt i frid dem hvila se'n!

LE SILENCE SEUL EST GRAND, TOUT
LE RESTE EST FAIBLESSE.

Att fatta in och fästa här fast uti en dikt
Det vackraste, som gömmes i djupet af din själ,
Att ge i rätta rytmer ditt hjertas bästa bigt,
Att tolka allt, om hvilket din tanke smugit sig
Så tätt som kringom tjärnen den vassomslutna
stig,

Försök! Men ej det lyckas! Din dröm är ingen
träl,

Och alla varma känslor, du närt uti ditt bröst,
De frysa, när de komma i karga verlden fram,
De söka, men de finna derute ingen röst —
Att sjunga ut i toner det som du djupast tänkt,
Att inför andra tolka, hvad mest dig glädje
skänkt,

Det är att sköfla rosor, de vissna när sin stam
De lemna, blott med vattskott en bruten blom-
ma gror —

Allt tal är svaghet endast, blott tystnaden är
stor.

NATUR.

Om en sorg ditt hjerta trycker,
Om en tyngd ditt sinne bär;
Till naturens sköte slut dig,
Och du tröst skall finna der.

Menskor svika, vänner falla,
Fast står ingen, du har kär,
Men naturen oförändrad
År från år sig lika är.

Vrångvis verld åt dina tårar
Ler och skrattar, lugnt det bär,
Lemna verlden i dess värde,
Ej natur du finner der.

Henne blott förtro din smärta,
Sorgen då skall bli dig kär,
Spira upp i fagra sånger,
Der naturens friskhet är.

STÄMNING.

Och tror du att allting är grått i grått
Så se på det fria haf!
Det skummar i hvitt, det lyser i blått,
Det vet ingen fast färg af —
Det vexlar si och det vexlar så,
Det glänser af solens gull
Och skimrar, när månen sitt sken strör derpå,
I fåring underfull.
Väl sveper dimman sin gråa duk
Längs holmar och fjärd ibland
Och lägger sig skymmande, tungsint sjuk
Långt in till den fjerran strand,
Men upp den lättar, en kraftig bris
Tar tag i dess mjuka fäll
Och bort den drifver på gammalt vis
Långt hän öfver skär och håll,
Och stämningen vexlar till klart igen
Hän öfver det fria haf,
Det helas ton sig speglar i den,
Den vet ingen fast färg af.

VÅRFLÖDE.

I leende, vackra drömmar
Jag stod på klippans stup,
Der svällande vårbäck strömmar
Långt ner mellan mörka djup.

Jag såg den skumma och brusa
Och kasta mot höjden hän
Mång' glittrande perlor ljusa,
Som brötos i solens sken,

Jag såg den hvirfla och jaga
Längs skrofiga, svarta berg,
Då synes förbi dem draga
En annan, friskare färg,

Och hopade gamla drifvor,
Som lågo dernere kvar
I smutsiga, gråa skifvor
Från höstens och vinterns dar,

De måste med strömmen följa
Att öka dess rika skatt
Och byta uti dess bölja
Sin ton till dag från natt,

Och vaknande lif på stranden
Och mornade vindars sus
Sig speglade snart i branden
Af strömmande bäckens ljus.

BORT!

Guds klara blåa himmel
Af kyrkomurar skym,
Och tunga kopparjättar
Som sig resa —

Ej uti kvafva salar
Din tanke längre ryms,
Den kastar alla fjättrar,
Som den kväsa.

Till obeslöjad sanning
Den unga tiden trår,
Dess lösen heter: frihet
Eller döden!

Och murar, jättar falla,
Der väldig ande går,
Och fria svalla vårens
Unga flöden.

LJUSDUNKEL.

En ensam lampa brinner
I stora, vida kyrkan,
Dess matta sken ej hinner
Till rummets halfva yta,
I ljuset några sitta,
Och der dess strålar bryta
Sig emot mörkret, spritta
Ur sönnen andra, flere
I dvallik slummer dväljas
Längst bort, der blott en strimma
På afstånd genom töcknet
Kan solgångsdunkel glimma.

— Men ingen dock så fjerran,
Så helt i mörker bida
Du ser, att ej en aning
Af ljus sig kunnat sprida
Till ögats hinna, närmst af mörker omkringgjuten,

Så tror du, och du trygg omkring dig skådar
Och mängden varsnar uti villor sluten,
En marionetthop rörd af någras trådar.

GIF!

(Med anledning af den Dyfvermanska gruppen
Barmhertigheten.)

"Och hvad åt andras barn du glädtigt ger, det få
Till godo visst en gång just dina egna små.
I denna ljufva tid hvar skärf välsignad är
Och af gudomlig nåd förborgad ränta bär."

C. D. af Wirsén.

Gå, se dig kring i de armes kojor,
Gå menska, se hur i stoft och skarn,
I usel fattigdoms tyngsta bojor
Sig likar vrida! Se dessa barn
Med vissna kinder af hunger blekta
Och magra kroppar af feber späkta!

Till dessa arma i nöd och trasor,
Som aldrig än hört ett vänligt ord,
I oförvålladt eländes fador
För alltid sänkta, ifrån ditt bord
En smula räck, du som vill och kan!
Det är din pligt blott, ej mer för sann.

Ja, dela med af ditt öfverflöd,
Du som är rik, du som mindre eger,
Men har ett hem dock der brist och nöd
Ej fast sig rotat, till dessas läger
Din lilla skärf, är den än så ringa,
Med gifmildt sinne och hjerta bringa,

Men gif med glädje din lilla gåfva
*För deras skull, som den egnad är,
För dem blott, ej för att sjelf dig håfva
En lättköpt nåd af vår Herre kär,
Som skall dig ge i det andra lifvet
Procentarlön för hvad här blef gifvet!*

Det är nog möjligt att det är sannt,
Men gif om också det osannt vore!
Skall prompt du ha hvarje liten slant
Med ränta åter af domarn store,
Och likars nöd dig en brygga vara
Till himlens salighet — gåfvan spara!

Hvad värde hafva väl dina skänker,
Om så du ockrar med menskligheten,
Om vid hvar gåfva du endast tänker:

Jag lönad blir för barmhertigheten,
Sjudubbelt får jag i himlen åter,
Hvad här jag ger åt ett barn som gråter.

O, är ej tåren i barnets öga,
O, är ej sucken från barnets mund
Dig nog, skall lön du ifrån det höga
För gåfvan vänta i hvarje stund;
Då är ett intet med dina gåfvor,
Gå, lägg dem då bland kollektens håfvor
Och skramla med dem på Herrens altar,
Så hör han att du ditt pund förvaltar,

Men låt din nästa i fred få vara
För dylik hjälp för din egen skull,
På dina fyrkar då gerna spara
Och gå och köp för ditt gömda gull
Hos påfven aflat för dina brister —
Tag full valuta för hvad du mister!

Men du, som gifver blott för att gifva,
Som ej är kristen, men menska blott
I din barmhertighet, o, låt lifva

Din själ till ömkan för dessas lott
Och sök dem upp och dem vänligt vårda,
Och skördar gro uti sinnen hårda.

Men ock, gif jordiskt åt jordens söner,
Gif guld och ömhet, ej kristligt nit
Som dessa andra, med fromma böner
Ej stugan fyll, ty det hör ej dit,
Och tiotusende böners gnissel
En kropp ej frälsat från hungerns gissel.

Gif tjenlig spis, gif dem vård och kläder,
Det hjälper bättre mot nöden här,
Och fyll ej luften med fladderväder
Om himmelsk nåd, om vår själs begär,
Låt sina själar dem sjelfva sköta,
Så slipper du på din tunga nöta,
Och nog de hitta till Gud för sig,
Blir deras bön ock ej först för dig.

UNGDOM.

Ungdomens glada hopp
Stormar himlens fäste,
Bryter sitt djerfva lopp
Genom alla hinder.

Ynglingens tro är stark,
Flammar eldig städse,
Bryter han stenig mark
Uti kunskaps schakter,

Eller han tumlar glad
Uti striders vimmel,
Ilar med fröjd åstad
Fresta mörka faror,

Eller mot tärnan böjd,
Kysser läppar friska,
Tömmer pokalen, höjd
För den skönas välde.

Ungdomens mod och kraft
Storma jord och himmel,
Aldrig de än ha haft
Hinder kvar ej slagna.

Lefve därför ständigt bland oss alla
Ungdomssinnet, hvad vi än oss kalla,
Ljusets kämpar eller mödans slafvar,
Går vår väg bland rosor eller grafvar.

DOUCE SOUVENIR.

De gamla ideal vi i vår ungdom dyrka
Med rätt af släktens häfd och med det vandas
styrka,

Ju mer de fjermas ock de glänsa för vår syn,
Allt som vi framåt nå, liksom när aftonskyn
För hvarje stund som går och den sin kraft
föröder

Också för hvarje stund i högre färgprakt glöder —
Och när den minne blir den kanske dröjer kvar
I fägring än mer rik och än mer underbar
Än den förut besatt i verklighetens riken —
Så menniskan, alltjemt på gammal tro besviken,
Uti en stilla vrå af hjertat troget spar
Hvart minne än mer skönt än verkligheten var.

MOGEN FRUKT.

Jag älskar lugn och ro,
Men ständigt dock jag söker
Ett lif, som tomt på frid
Min oro blott föröker.

Jag skattar hemmets hamn
Den ljufliga och stilla,
Men går likväl alltjämt
Att ute tiden spilla.

Jag ville sitta tyst
Med studie-lampan ansad
Invid mitt arbetsbord
Vid mina böcker sansad

Och bläddra fiket i
De tankedigra skrifter
Om forna tiders id
Och fädernas bedrifter.

Men lampan är ej tänd
Och boken ligger sluten —
Den flyr så snabbt och lätt
I vänners krets minuten,

Och när det unga lif
På sina tusen kosor
Mig bjuder: kom och njut,
Jag glömmer gamla glosor.

Hur ofta till mig dock
En stämman sakta talar:
Fly denna gycklets värld
Och nöjets granna salar,

I hemmets stilla ro,
Vid studie-lampan gamla
Du skall till sist ändock
De bästa skatter samla,

Och hvad i världen du
Har sett och tänkt och njutit,
Det först i hemmets jord
Från frö till frukt sig knutit.

ACHAR.

De lyckliga icke dra världen framåt,
Nej, de olyckliga blott —
Så skänk oss olyckor då, o Gud,
Oss skänk dem i rågadtt mått!

Men skona mig och de mina, du!
Ty än jag ej modet har
Att offra allt, som kärt mig är,
All glädje, som jag har kvar.

Nej, sök en annan, en mera stark
Och kora ut till ditt verk,
Gif folkens öde uti hans hand,
Med Kains brand honom märk!

OFRID.

Skönt är att ensam vara,
Att drömma om svunnen tid,
Då verlden var annorlunda
Och uti hjertat frid,

Då barndomens röda rosor
På kinden blomstrade än,
Och ej uti sinnet bodde
Den frost, som förhärjat dem se'n,

Då än inga andra sorger
Till marken hufvudet sänkt
Än de, som flydde för dagen,
Då än inga tankar det tänkt

Om fattiga och om rika,
Om lystnad och öfverflöd,
Om festers vimmel och lycka,
Om halmbädd och isig nöd,

Om dygd, som trampas och lider,
Om våld, som upprätt går,
Då ingen himmelens åska
Dess fräcka högmod slår,

Då än på prestens lära
Om en Gud, som i höjden bor
Och straffar de onda och lönar
De goda, känslan tror,

Då intet sinnet grumlat
Af afund och split och kif
Och ingen sanning det sökt och
Ej funnit i detta lif —

Skönt är att drömma och drömma,
Att släppa tankarnes ström
Och sakta i aningar vagga
Som vore lifvet en dröm.

Skönt är att njuta en lycka,
Som aldrig kan komma mer,
Och är den en drömbild bara
Så tjuvar den dock och ler.

Men bittert är att vakna,
Att vakna till lifvet se'n,
Och finna drömmens luftsloft
I spillror blott igen,

Att vakna till kamp och strider
Bland skymmande mörka moln,
Att vakna till offerfester
Med blod i offerskåln

Och finna jorden öde
Och öde himmelens rymd
Och forn- som framtid lika
Af tunga töcken skymd,

Der ej en enda stjerna
Kan vänligt blicka fram,
Och ingen ros kan glöda
Bland stoft och mull och dam,

Att finna allting öde
Och sköflad hvarenda fröjd,
Och känna sig ned till marken
Af tviflets jernhand böjd,

Att finna i spillror slagna
För alltid kärlek och tro
Och friden borta ur hjertat
De vilda lidelsers bo,

Och sist att tänka, att intet
Skall lätta mörkret opp,
Och att endast det tomma intet
Är målet för allt vårt hopp.

DRYCKESSÅNG.

Framåt, för friheten bröder, vår fana
Höjom med jublande lust,
Sen hur hon vinkar! — Vi ej henne spana,
Men hon nog kommer vid annan kust.
Vi få vänta på den mamsellen,
Strunt dock i sorgen, drickom i kvällen!
Vårt lif är ju endast ett lustigt skämt,
Så låtom oss skämta med fröjd och gamman,
Tills maskarne spisa oss alle samman —
De göra't bestämdt
Bara på skämt,
Deras lif är ju också ett lustigt skämt!

Klinge för sanningens rätt vår stämma,
Vågom för den en dust!
Lögnens verktyg vår seger väl hämma
Och vi förskingras som moln af en pust —
Men hvad gör det så här sent på natten,
Vin i pokalen, åt sanningen skratten!

Vårt lif är ju endast ett lustigt skämt,
Så låtom oss skämta med fröjd och gamman,
Tills maskarne spisa oss alle samman —
De göra't bestämdt
Bara på skämt,
Deras lif är ju också ett lustigt skämt!

Verkom för skönhetens välde, o bröder,
Skapom med eldig håg
Fagra gestalter, när pulsen glöder!
Skönheten dränkes i tidens våg,
Och våra verk med oss sjelfva falla,
Men hvad gör det, låtom jublet skalla!
Vårt lif är ju endast ett lustigt skämt,
Så låtom oss skämta med fröjd och gamman,
Tills maskarne spisa oss alle samman —
De göra't bestämdt
Bara på skämt,
Deras lif är ju också ett lustigt skämt!

Låtom oss skratta och jubla och sjunga,
Verlden går nog sin gång!
Framtiden tillhör ju, sägs det, de unga —
När de ha stelnat i fördomars tvång.

Fritt må perukstockar verden befalla,
Vi bli det ock! Låtom korkarna knalla!
Vårt lif är ju endast ett lustigt skämt,
Så låtom oss skämta med fröjd och gamman,
Tills maskarne spisa oss alle samman —
De göra't bestämdt
Bara på skämt,
Deras lif är ju också ett lustigt skämt!

VISDOM.

Kransa, o yngling, med rosor din panna,
Ungdomens jublande fröjder bjud stanna,
Fyll med den glödande drufvan din kannan,
Hviska om kärlek i flickans öra --
Ljuft är att smekas och ljuft är att banna,
När hennes fläktande lockar dig röra,
Och som i öknen den himmelska manna
Kyssar de trängande läppar förföra --
Nog, ack, tids nog skall det rönet du sanna,
Ynglingens fröjder till gubben ej höra.

HOPP.

Rosiga vingar lär hoppet ha,
Fladdrar så lätt på dem
In genom fönster och dörrar, blott
Du dem ställer på kläm.

Stäng dem, stäng dem, när in hon flugit,
Ingen springa låt öppen stå,
Ty hur listigt än in hon smugit,
Smyger hon lättare ut ändå!

KÄRLEK.

Fosfor är kärleken blott, barn af den gråa substansen

Hjernan formades af,
 Derfor den glöder väl ock, sprakar och gnistrar
 i mörkret

Fosforstickorna lik.

 Kärlek, svarade Chloe då,
 Kärlek är quint' essentia,
 När Prometheus från himmel blå
 Elden röfvade, följde så
 Med ur etern partiklar små,
 Kärleken, quint' essentia.

KÄRLEKSKUTTER.

En underlig, skärande klagan
Med regnets smattrande slag
Mot fönsterrutan sig blandar,
När morgonen gryr till dag.

Den tonar så hemskt och sorgligt
Ur skymmande mörkret in,
Som rasade mördarhänder
Der utanför kammarn min,

Den tonar så mildt bevekligt
Som bittert klagande gråt
Af barn utan hem och fader
I kamp med nöd och försåt,

Så ängsligt, dystert det tonar
Att bäfvan mitt hjerta rör
Från dufvornas kärlekskutter
På brandstegen utanför.

FRÅN GATAN.

Hvad gör du väl i lifvet,
Du stackars fattiga barn,
Ett utaf vinden drifvet
Och redlöst litet flarn?

Din arma moder gett dig
Ej vård, ej värn, ej huld,
Och han har aldrig sett dig,
Som till ditt lif är skuld,

Den bistra köld dig biter
Igenom trasig rock,
Och blåsten mössan sliter
Från sällan kammad lock,

Ej ger dig, der fram du stryker,
Nå'n enda ett vänligt ord,
Och aldrig för din skull ryker
En skål på dukadt bord,

I stadens smutsiga gränder
Du har ditt stamhåll fått
Och hör, hvarthän du dig vänder,
Skällsord och svordomar blott.

Hvad skulle du väl i lifvet,
Du stackars fattiga barn,
Ett utaf vinden drifvet
Och redlöst litet flarn!

KVAL.

Smärta känner du öfver verlden,
Lider för din likes skull —
All den smärta du bär för andra
Dåre, den är af fröjder full!

Lider du gränslöst, lider ofattligt,
Kval, som ditt hjerta ej sjelf förstår,
De äro egna, egna endast,
Svedan af dem ej i tid förgår.

Men sjelf du är skulden, sjelf du gjort
Jorden till kvalens dystra ort.

Sjelf du valt hvar sorg du funnit
Här i lifvets marknadsvimmel,
Sjelf du skyller, att du ej vunnit
Hvad dig ernades, en himmel,

En himmel der frid och oskuld bo,
Der hjertats stormar få ro, få ro,
Men som aldrig du finner,
Och andra ej heller,
Som ständigt försvinner,
Då det nalkas till kvällen —
Derför att den ej fins förvisst
I annat än barnets dröm till sist.

LUST.

Hej, muntert min flicka, i dansen dig svinga,
 Hör, flöjterna tona, trumpeterna klinga!
 Nu slingra dig smidig i hvirflande ringar
 Du strålande stjerna i festens natt,
 Jag famnar dig sedan min ljufva skatt —
 Vid bröstet, som svälla af fröjd och af lust,
 Hur sällt att få hvila tills morgonen bräckér
 Och finna den jordiska kärleken läcker
 Vid nöjets förföriska Circekust,
 Att slutas af armar, som förr slutit andra,
 Att kyssas af mun af en annans varm!
 Så jubla, hej, lustigt min flicka, hejsa!
 I natt blir det mig, som du får vid din barm.

X
 Fy/n/

RES DIG.

Har du sett din ungdoms dagar
Uti dådlös lek förflyta
Utan syfte, utan mål,

Har du gått din väg i lifvet,
Då omkring dig stormar ryta,
Mellan flickan och en bål;

Res dig yngling, me'n du kan det,
Mogna icke blott till åren
Men i sinnet ock till man,

Kasta bojan, spräng ditt fångsel,
Två din själ i ångertåren
Öfver lif, som fåfängt svann.

Vänd din kraft till bättre strider,
Väpna dig med mod och ärligt
Grip i lifvets allvar in,

Kämpa för ett mål, en tanke,
Segerkransen vinkar herrligt,
Res dig, res dig och den vinn!

UPP!

Tid är ej att drömma och klaga,
Var man och låt gerningar ske!
Din lefnads slutliga saga,
Hur också den mände sig te,
Den vare ett verk af dig sjelf.
Styr sjelf uppå lefnadens elf
Din farkost med stadig hand,
Nog hinner du sist då land
Om också af bränningar rifven
Och slungad mot klippor och skär,
Och hinner du ej, dock blifven
En man uti kampen du är,
Som fallit, men fallit i striden
Och icke i håglös lek,
När drömmande, dolska friden
Till sist den drömmande svek.

FRIDSROP.

Kom, mitt barn, jag vill dig smycka,
Vill med rosor strö din stig,
Kom, din moders fröjd och lycka,
I min famn och blif hos mig!

Jag vill vårda, jag vill skydda
Späda plantans syaga lif,
Dröj uti din moders hydda
Undan verdens storm och kif.

Verlden är så ond och bitter,
Tom dess fröjd och fullt dess ve,
Stoft är allt det gyllne glitter,
All den glans du der må se,

Intet, intet der du vinner,
Som ej helst du icke vann,
Intet, intet mål du hinner,
Som ej helst du icke hann,

Svek och falskhet är dess ära,
Vinningen dess högsta dygd,
Tro och lofven får du lära,
Hur man bryter utan blygd.

Rätten trampas, makten prälar,
Ondskan gyllne kronor bär,
Högst i guld och purpur strålar
Lögnens högste furste der,

Intet, intet är den vinning,
Som i världens tjänst du får,
Snarblekt lagern kring din tinning,
Eklöfskronan i ditt hår.

Hvad du önskar, hvad du hoppas,
Verkligheten hånar kallt,
Inga rosor för dig knoppas,
Allt är intet, intet allt,

Dröj uti din moders hydda
Barn, uti din moders famn,
Jag för allt dig huld vill skydda,
Der du har din bästa hamn!

Der lär du dig ock
Käringfilosofi,
Och hur du skall verlden styra,

Der lär du dig visst
Att salig bli,
Och att två gånger tre är fyra,

Der lär du dig se'n
Att häckla allt,
Som ej du begriper i verlden,

Men att ödmjukhet
Är lifvets salt
Och din bästa väggkost på färden,

Der lär du dig ock,
Att kamp och strid
Äro satans knep och funder,

Och att om du kan
Bäst sitta i frid
Och låta verlden gå under,

Der lär du dig sist,
Att mammans ord
Bland alla ord är det bästa,

Och säkert du lär,
Att mammans bord
Bland alla bord är det bästa. —

Men aldrig lär du
Att bli en man,
En man som står uti striden
Och kämpar sin kamp
Så godt han kan
Eller faller med heder uti den,

Och aldrig dig tidens kraf der når,
Ej hör du dess stämman skalla,
Hur en karl med lugn på sin utpost står,
När käringars bålverk falla.

DÅ ROSORNA VISSNA.

Välän, må de vissna,
De leende rosor,
Må höststormen fräta
De lena blad!
De fullgjort sin uppgift,
När vintern kommer,
Då böjes till marken
Ned deras rad.
De stodo så starka,
De växte så unga,
Så käcka i solljus och
Sommarglöd —
Det vackra i lifvet
Till intet det batar,
När hösten är kommen
Med frostig nöd —
De glädt våra sinnen,

De tjusat vårt öga,
Med dofter de rusat oss
Sommaren lång,
Om sedan de vissna,
Hvad mera! De ändock
Ha gjort dess förinnan
Sin nytta en gång.
När värmen är slut och
När solen har flyktat
Till motsatta nejder,
De saknas ej då. —
Så må de förvissna,
De rosor oss fröjdat,
Då dagen var varm och
Himmelen blå.

SVÄRMNING.

Drönaré finnas i alla kupor,
Men de dö, se'n de gjort sin tarf —
Drönare, akten er, tider stunda
Då andra snart taga edra arf!

Märk, der finnas ju arbetsbin ock,
Hvilka endast släpa och dra,
Och det kommer väl deras dagar,
Få de ej rätt, så kunna de ta.

Alma mater, du alsterrika,
Fruksamt blomstrande lifvets tolk,
Vise! bygg det nya riket,
Lägg ut ägg till det nya folk!

BÖN.

Dig, jag egnar min bön, strålande seklets barn,
Tidens myndige son löst utur nät och garn,
Du, som vidt kring den vakna världen
Sveper väldiga vingar nu.
Bryt oss äfven en väg! Se, för din starka hand
Störta murar i grus, krossas de gamla band,
Och till jublande segerfärden
Strömma frigjorda skaror ju —
I ditt ilande lopp öfver vår vida jord
Styr ditt segrande tåg ock till vår höga nord,
Blif vår ledare äfven,
Fria människotanke du!

Dig, jag egnar min bön, lös oss ur villors tvång,
Låt för gryende ljus fördommars natt en gång,
Hvilken ännu sin slöja breder
Ut omkring oss, fly bort till sist;
Höj din manande röst, frihetens ljuse tolk

Djerft mot himmelen ock här bland vårt gamla
folk,

Att dess väckande rop oss leder
Fram ur töcken och dimgrå mist —
Då de skådat sitt fall, hvilka oss kufva än,
Som från flyktade dar ännu här gå igen
Och oss mäktiga hålla
Uti band utaf våld och list.

Höj ditt unga banér, och för de vindars dån,
Som der väldiga slå hägrande vestern från,
Tungt som tomma ruiner falla
Gamla troner på hålig grund;
Höj ditt unga banér, och för de strålars prakt,
Som från hjertvapnet ut glänsa med sannings
makt,

Gamla dimmiga sagor alla
Fly som töcken i gryningsstund —
Ja, ditt väckande rop höj öfver oss också,
Låt oss äfven en dag ny af dess trollmakt få,
När du vingarne breder
Ut kring jublande verldens rund!

DÖDSSYND.

Om du förhårdar ditt hjerta mot de heliga bud,
som
Långt uti flyktade dar, andra ha skrivit för
dig;
Då begår, så det sägs, du synd mot den Helige
Ande,
Som ej i detta ditt lif, ej i ett annat förlåts.
Men om den manande röst i egen tanke du
tyder:
Spräng hvar boja, som ej satts af ditt eget för-
nuft,
Ej du lyder, en synd långt mera förfärlig be-
går du,
Synd mot ditt eget jag, synd mot *din* ande,
din själ.

SKRATTA!

Nej, fy för hin, nu tror jag att jag moraliserar,
Det var då inte meningen precis!
Det är just, tycker jag, som om en gris
Står fram i stian och om snygghet orerar.
Nej fy, för hin med den sorgliga minen,
Åt skogen med den, och hit med grinen,
De breda grinen, ju bredare dess bättre,
Som äro så breda att de få rum med allt,
Som har i världen en lefvande gestalt!
Ja »skratta mina barn och vänner»,
Det är det bästa läkemedel jag känner,
Om någonting er i världen sårar
Af klokas tal eller skrån af dårar,
Skratta, skratta, skratta blott åt allt!
Det är lifvets krydda och salt,
Det gör sinnet lätt, det gör ögat torrt,
Det fläktar sorgen som damkorn bort.

Skrattet ställer människan öfver djuren,
Det gör henne än till kung i naturen,
Skrattet höjer dig till gudars like,
Låge du ock trasig och full i ett dike,
Det klingande, gälla, olympiska skratt,
Som Zeus höjde först, när han mördat far sin
Och säker och stolt på hans tron sig satt,
Det är din bästa, din dyraste skatt,
Det döfvar smärtan, det rusar sinnet,
Det kväfver ångern, det förslöar minnet.
Skratta bara, skratta, skratta blott
Åt allt och alla, det gör dig godt!
Skratta, annars gråter du förvisst,
Skratta åt allt och åt dig sjelf till sist!

Γνώθι σεαυτόν!

Det var en man, han trodde sig stark,
Det var en man, han trodde sig stor,
Lik björnen, som jagar i skog och mark,
Lik furan, som högt på fjället gror.

Han trodde sig stark, men var så svag,
Han trodde sig stor, men liten han var,
Ty allt hans mål var hans eget jag,
Och sin kraft som långods blott han bar.

VEXLING.

När sorgen är bitter
Och sinnet tungt,
Då synes dig allting grått,
Och ingenting duger,
All verdens ting
Du ock må som gåfva ha fått.

Men låt solen lysa
En liten stund,
Ja, kasta en stråle blott,
Och den kulna luften
Käns åter varm,
Det gråa bytes i blått.

MOGNAD.

När rosorna blomma, och trasten slår
I skyn sina klara drillar,
När sommar följer den nyckfulla vår,
Som tjusar men ock förvillar,

När luften är mild och himlen klar,
Och solen värmer som aldrig förr,
När vinden smekande, doftfyld far
Förbi den granslutna hyddans dörr,

Der hafvet leker utanför
I skiftande skrud af hvitt och blått,
Och brisen mojnad om kvällen dör,
Se'n dagen om han vida har gått;

Då som i naturen i hjertat slå
De rikaste, bästa blommor ut,
Med den villande, nyckfulla vår också
De villande nycker ha nått sitt slut,

Då hjertat ock sin högsommar nått,
Och mandomens tid är inne,
Då vårens stormar till hvila gått,
Och lugn rår i själ och sinne.

HVI SLET DU VÄL DINA BOJOR I TU?

När vingarne växte, hvi tvinade du
Bak rosenlindade galler i bur?
Du barn af den fria, friska natur,
Hvi slet du väl dina bojor i tu?

Säg vet du ej, att för deras blick
Som mäta allt efter riktigt mått
Är frihet ett intet, om trälldomen blott
Är klädd i ett hyfsadt yttre skick?

Hvad är din längtan till skogig trakt,
Der solen lågande röd går opp
Hvar morgon och målar granens topp
Med skiftande brokiga färgers prakt?

Hvad är din längtan till fjellets höjd,
Der hafvet med skummande, grönhvit våg
Omätligt stort för ditt öga låg,
Och ej en skymt utaf land blef röjd?

Hvad är att lyssna med blick i brand
En dag till naturens egen röst,
Att lägga örat till hennes bröst
Och smekas af hennes modershand?

Den längtan kan ingen här förstå!
Hvi bröt du gallret i maklig bur,
Hvi mödade du dig att komma ur
Det tvång hvori lugnt vi alla gå?

Du hade ju allt der lögnt och godt,
Din mat var riklig, ditt rede mjukt,
Och om ditt hjerta var än så sjukt,
Så hjertat har man till sorg ju fått.

Nej, en narr är den, som mera begär
Än att nöta i frid sina dagar ut
Bak galler och band, tills allt är slut,
En narr, om han ej något värre är!

Hur ginge det väl om enhvar här fri
Sig gjorde? Då ginge det rakt på sned
Med kultur och hyfsning och skick och sed
Och vårt hela samfundsmenageri.

Hur ginge det väl, om en hvar här fann,
Att långt mera rik än den finaste bur
Är den enklaste, kargaste bit natur?
Då ginge det snart på tok minsann.

Ja, en narr är den som mera begär
Än att nöta i frid dina dagar ut
Bak galler och band, tills allt är slut,
En narr, om han ej något värre är!

HVITMENADE GRIFTER.

Vi pryda våra grifter
Med glänsande monument,
Der prunka i gyllne skrifter
Vår lefnads skönsta fragment.

De lysande minnesskrifter,
De tolka hvad ej vi känt
Och tala väl om bedrifter,
Dit aldrig vårt värf sig vändt.

De minnesstora bedrifter,
Som lysa i stenstilsprent,
De täcka blott öfver de drifter,
Som usla vårt inre bränt.

De lumpna och låga drifter,
Som till lumpna handlingar tändt,
Der tolkas de likt bedrifter,
Som glans kring oss ha sändt.

De minnesfagra bedrifter,
Hur föga med dem bevändt!
De likna snart olästa skrifter
I oläsligt pergament,

De likna de gamla skrifter,
Dem maskar fränt till fragment,
Så tomma snart som de grifter
Vi prydt med vårt monument.

ORD.

Att bilda, att forma i ord och ton
Ger nöje ibland, åh ja!
Men bättre att bringa till handling fram
De tankar du finner bra.

Att sjunga om fattigdom och nöd
Och om den rike man
Är vackert — och medför just ingen risk
För dig sjelf eller någon ann.

Att kämpa med i den hårda kamp,
Som föres med verk ej ord
Om mat och lycka för hungrande,
Männ tro du för det är gjord?

Att kväda: framåt du hyddans son,
Tag ut din rätt, den är din!
Det låter bra — men säg: här är mat,
Tag för dig med utaf min!

Är då du med? Kanhända! — men
Nog bistår du helst med — sång.
Det är vackert det också, skada blott
Att det aldrig hjälpt någon gång.

KLIPPOR.

Mot gråa kajer bryta sig
Den gråa strömmens vågor
Och uti skum förbyta sig
Som tankens dunkla frågor,
När oförmodadt de slå emot
En strand som trotsar allt deras hot.

En tanke kommer fraggande
Så ung och kraftigt ny,
Den möter i sitt vaggande
En fråga den ej kan fly
Och splittras i smulor deremot
Som bränning mot strand med klippors hot.

HURU?

Jag ville men kan ej dikta öfver
Den sjelfviska ro, som plågan söfver,
Jag ville men kan ej sjunga om
De fröjder, som aningen blott oss bringar,
Den lust, som från gyllene harpor klingar,
Dit aldrig ett korn af vägdam kom.

Jag ville men kan ej mitt strängspel tvinga
Att ljuft om ljufva förhoppningar klinga,
Jag ville men kan ej min tunga förmå
Att tolka glädtigt den väna lycka,
Som aldrig jag har sett lifvet smycka,
Hvart än jag i verlden ut mände gå.

Jag ville, så varmt som jag än vill lefva,
Om det sköna sjunga, för det sanna sträfva,
Men ej de begären trifvas i hop —

När sanningens stråle i ögat faller
Bli skönhetsens bilder blott nätverk och galler,
Och sången förbytes till skärande rop.

Hvart skall jag hamna, hvad skall jag välja?
Är det ej att sig åt lögnen sälja
Att dikta bilder, som icke mer
Ha kvar i sin kropp den odödliga gnista
Som gör att de ej blott som skenverk brista,
Den sanning som ensam dem värde ger?

Är det ej en lögn att med sår i sinne
Dikta om ro som vi aldrig vinne,
Säg, är det ej lögn att för egen frid
Sluta sin blick för hur andra lida,
Hålla sig undan der andra strida
Med ord och handling sin blodiga strid?

Hur ena dem båda re'n här i tiden
Den sanning, som står, när natt är förliden,
Och dagen sänder sitt skarpa ljus
Kring allt och alla, den skönhets lycka,
Som ensam har makt att med blommor smycka
Vårt korta lif här bland slam och grus?

ARBETSHÄST.

Nog komma de gamla känslor
Och vilja tränga sig fram,
Men ej de få form nu längre,
Tiden är allvarsam,
Och diktens granna lustgård
Passar ej mer för den,
Den ligger nu jämt i träde
Och blommor ej upp igen.
Af dagliga pligters börda
Den gycklande fantasi
Blir tyglad så lugnt och stilla,
Pegasen får vagnshäst bli
Och köra på gamla gator
Med arbetsåkdon omkring
Och lunka uti sin cirkel
Beständigt i maklig ring.

HELSA.

Så herrligt är intet som ungdomens lif
I hela vår fagra värld,
Det är blott ett jublande tidsfördrif,
En solskensglimmande färd,

Der kärleken lyser hvar dag som gryr
Med hoppets vinkande prakt
Och strålbeströr sakta hvar natt som flyr
Med minnets lycksaliga makt,

Der intet trycker ett sinne ner,
Som jublar i idel fröjd,
Och blicken mot kraftiga lemmar ler
Med fasta musklerna nöjd.

Ej sjukdom plågar, ej grubbel tär,
Hvar dag som den kommer tas,
När ingenting man på sinnet bär
Med intet det heller dras.

Ja, lefve ungdomens gyllene tid,
Då är man säll som en kung,
Hvars rike är hela jorden vid
Och kronan aldrig käns tung.

Ja, hell och lefve hvar ung som kan
Fritt njuta sin ålders lust,
Och lefve också hvar mogen man
Som väl stått med åren sin dust!

Men skona, lif från hans tunga lott
Hvarenda stackars arm,
Som kallas yngling till åren blott
Men ej bär ungdom i barm,

Hvarenda stackare, hvilken bär
Sitt lif för att göra det blott,
Men på hvars lifstråd sjukdomen tär
Som på själen dolda brott.

Den som är ung, den som är arm
Och lider tyst sin nöd,
Förbarma dig, tag på din starka arm
Honom du, allherskare död.

Och gif den ro, som hans kropp begär,
Ock åt hans kämpande själ,
O, gif en hvila, som smärtfri är,
Åt den som behöfver det väl!

Släck jord, med din tysta, svala frid
Hvar önskan, han än har kvar,
Och täck med ditt mörka hölje blid
En sorg som än mörkare var!

SLUT.

Förbi för alltid med sångens fröjd,
Förbi med dess kval tillika!
Förbi! Då gäller att vara nöjd,
Fastän alla krafter dig svika,
Du trott dem vara till evig tid,
Men de varade blott en dag. —
Förbi med glädje! Förbi med strid
Och pulsens jublande slag,
Då du fritt sjöng ut i en djerf filipik
Din smärtas gällaste hämdeskrik,
Då du andades fram så ljuf, så varm
Det bästa du bar i svällande barm,
Förbi! För alltid förbi, förbi!
Din harm är död och din känsla kall,
Nu diktens glädje är all, är all,
Den är död, är borta. Förbi, förbi
Din glädjes rus som din smärtas skri!

Men om de väcktes till lifvet igen,
Om nya kommande vårar
Du bidde med friska krafter än? —
Hur ljuft det hoppet bedårar! —
En eftersommar, en senhöst blott!
Den tjusar — men går så snart,
Så är allting åter grått uti grått
Och ligger aflöfvadt och bart,
Och regnet piskar från molnen ner,
Och vindarne byiga jaga —
Se'n kommer snön, den kyler och ler
Med sin kalla, gnistrande flaga,
Den är så grann, men så kall, så kall,
Dock täcker den godt i alla fall
Och döljer så mycket i snöhvitt fång,
Som pinat oss hösten lång,
Den är god, den värmer visst till och med
Det som bäddas djupt i dess sköte ned,
Der är varmt, är godt, fastän ytan är arm,
Men den döde blir der dock aldrig varm,
Han ligger der kall och stel ändå,
Och när himlen på nytt blir djup och blå
Då rinner snön som tårar af
Från en oprydd, naken och smutsig graf.

OM!

Så dystert lifvet är,
Dess väg beströdd
Med stenar blott, och hvar den bär,
Hvi du blef född,
Du vet det ej, och heller ingen annan
Det svaret funnit, hur han grubblat än,
Då rynkor fårat den förr jemna pannan.
— Och kanske se'n!
Då kanske allt är slut!
När ljuset brunnit ner
Och veken är förtärd,
Det sken det spridde också har lyst ut,
Och ej det sänder mer
Sin stråle ut på färd
Till dunkla rikens gränser —
Hur skönt ett ljus än glänsar,
När den materia, det skänkte glansens källa,
Är tömd,

Då är ock glansen dömd
Att aldrig mer i dagen kvälla. —
Och dock hur mycket skönt
Omkring vår väg sig breder,
Är gräset icke grönt,
Går icke solen neder
I gyllene flammor säg ännu i kvällens stund
Och purprar med sin glöd den vågomflutna lund?
Säg, blänker icke hafvets spegel
Med hundra hvita segel
Oändligt 'än som förr inför din syn,
Tills det omsider der,
Hvar horisonten är
I ett går hop med himlens ljusa bryn?
Du tycker väl så bara,
Men vidgas den din blick,
Får längre fram du fara? — — — —
Dig möta nya djup i ständigt samma skick — —
Men längst, längst bort ändå,
Dit aldrig än du kom,
Der ingen än vändt om,
Männ icke der ändå en bro kan vara slagen
Emellan hafvet blå
Och himmel klar som dagen?

PÅ HAFVET.

De fraggande vågor klyfvas
Af seglarens skarpa bog,
De forsa, de liksom yfvas,
Der värst han till skum dem slog.

Jag står längst framme i fören,
Der svallet brusar som mest,
Jag lyssnar, jag just som hör en
Sång som vid jublande fest.

Så friska omkring min panna,
De salta vindar slå,
De flyga, de kunna ej stanna,
De leka med böljor blå,

De draga en krusig fåra
På vattnets böljande ban,
Den krusningen kan du spåra
Långt uté på ocean,

Der allting är fritt och mäktigt
Och intet hindrar din blick,
Der solen förgyller präktigt
Den sista bågnande prick,

Och sedan intet är banadt,
Blott hafvet hvar du ser,
Der bränningar du ej anat
Dra dig i djupet ner,

Men allting är fritt tillika,
Fritt ifrån alla band,
Der vägarne väl kunna svika
Men ock leda ut ibland

Till ständigt vidgade fjärdar
Omätliga, böljebå,
Der okända, nya verldar
Vänta den djerfve på,

Verldar ännu blott drömda
Af ungdom som saknar mod,
Verldar se'n länge glömda
Af gamla med stelnadt blod,

Men hvilka vi alla bida
I längtan, brännande varm,
Hur sakta vi fram än glida
På insjöböljors barm. —

Jag står längst framme i fören,
Der svallet brusar mest,
Det sjunger ur sjön, jag hör en
Sång som vid jublande fest:

Ut, ut till vidgade fjärdar,
Der otämnda vågor gå,
Ut, ut till okända verldar,
Fram öfver böljor blå!

ÖFVER.

Det ljusnar! Land och vatten
Allt mera klara glimma,
Och skuggorna från natten
Sin väg med molnen simma.

Det ljusnar! Solen träder
Snart åter upp i öster
Och med sin glans oss gläder
Vid morgonfåglars röster.

Det ljusnar! Dag är inne
Och lifvet mäktigt skälfver,
Uti mitt unga sinne
Okuflig längtan hvälfver

Till ljus och solskensvärme,
Som skingrar alla töcken —
Sig alla skuggor fjärme,
Långt bort i nattlig öken,

De mörka nejder, som vi
Ha genomlupit redan
Och knappast minnas, om vi
Ej mer dem skåda sedan.

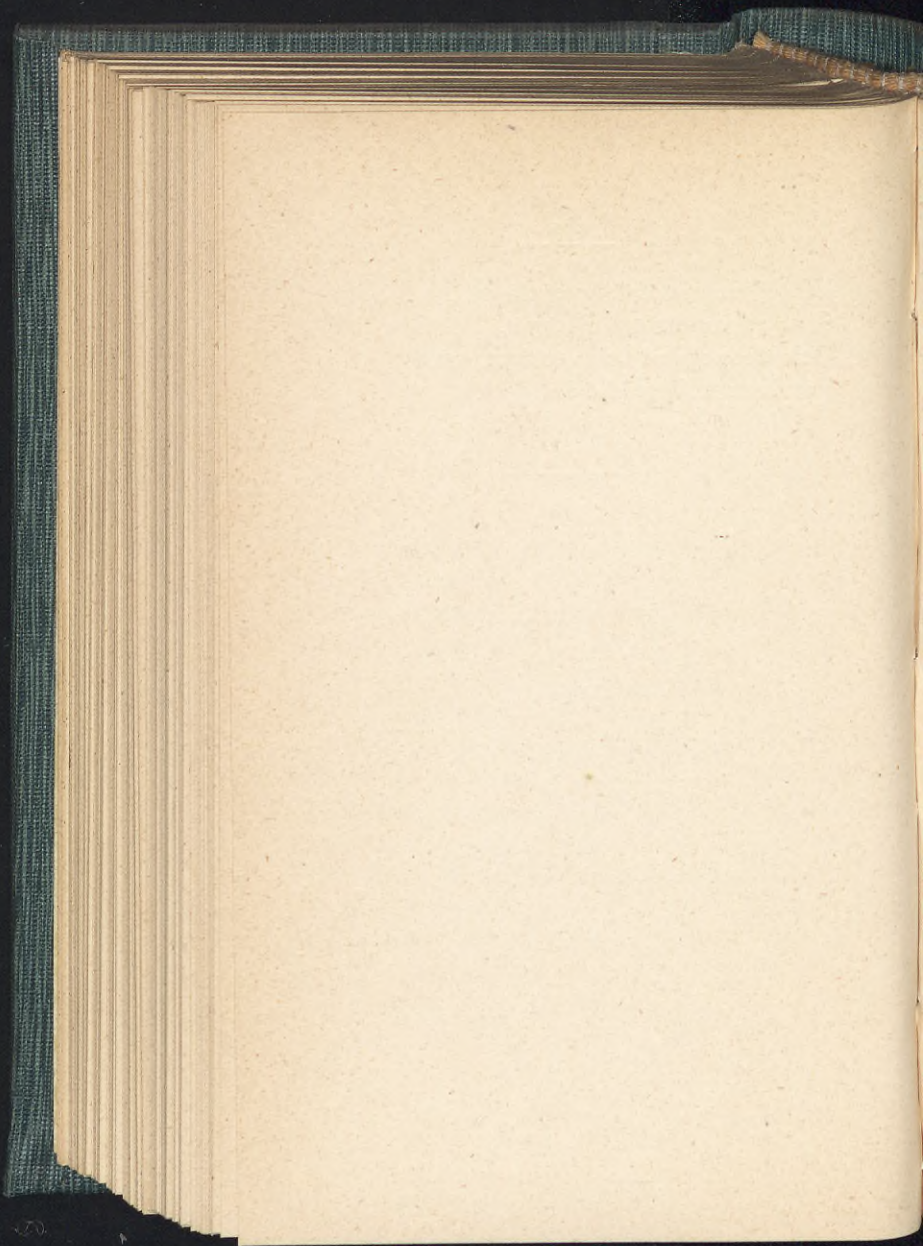
HEM.

Om du öfverallt i den kända världen
Intet ser, som mer kan din själ förnöja,
Vänd din blick då hem till den egna härden,
Och du skall röja,
Hur uti det sken från dess flamma strålar
Allt blir ljusst på nytt, hur de tunga töcken
Lätta upp igen, och i blommor prålar
Jordlifvets öken.

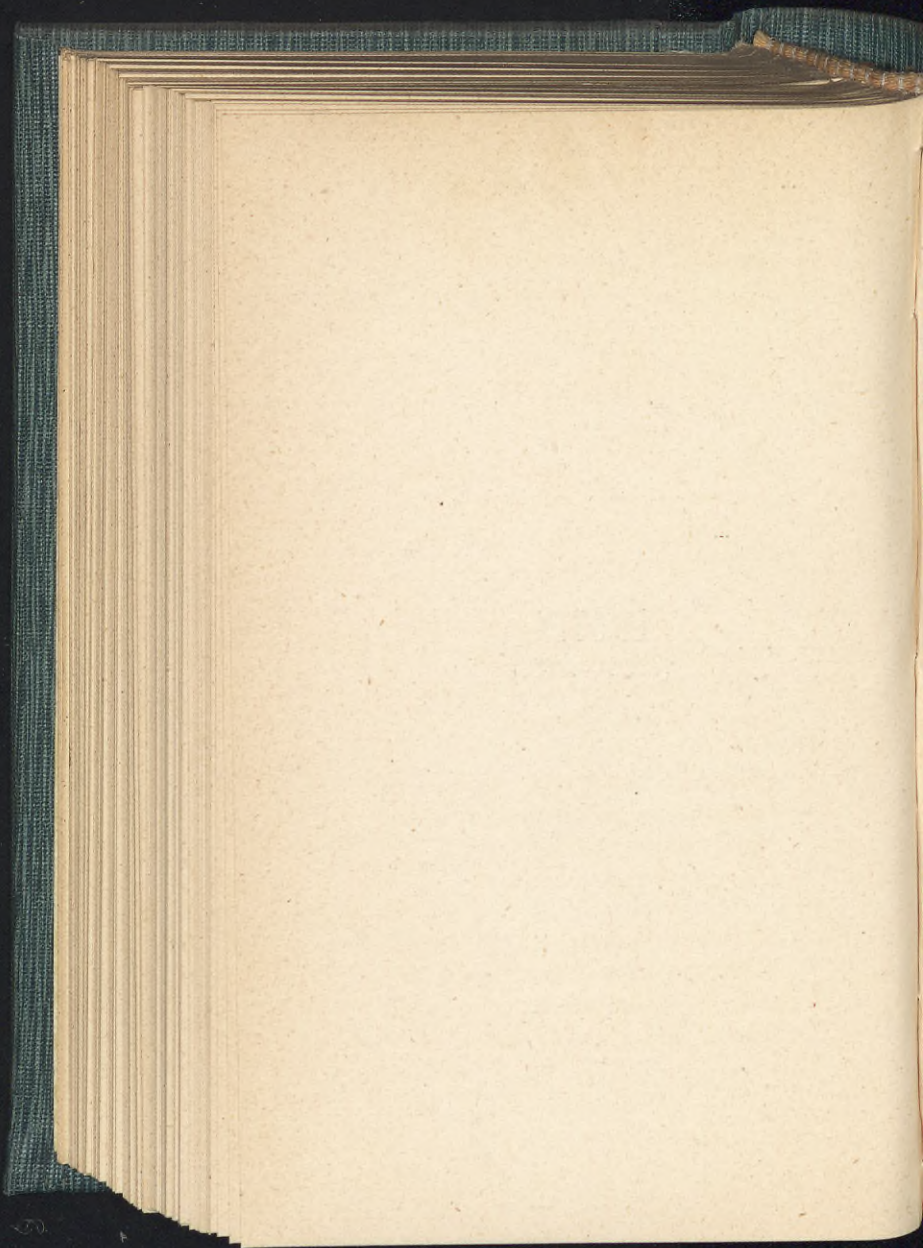
!

O, skänk oss en gnista af entusiasm
Uti vår blasserade verd,
En doft, blott en enda af sund natur
Bland all förkonstling och flärd!
O, gif oss ett hjerta ett friskt igen,
Som älskar, hoppas och tror,
Ett sinne, som längtar till frihet ut
Och hyser en tanke stor!
Ja, gif oss en enda verklig man
Bland alla pygméer små,
Som kunde få seklets domnade puls
Att litet raskare slå,
Som kunde höja vår sänkta blick
En liten smula blott
Och kunde få oss att skratta igen
En gång blott hjertligt och godt!

Ja, gif oss en älsklig optimist
Som vågar att tro på nytt,
Och de pessimistiska töcken snart
För hans soliga löje ha flytt.

EROTIK
(1880—1888.)

HVILKEN?

När jag ser en vacker flicka,
Tänker jag väl stundom så:
Ljuft det vore att få blicka
In i dina ögon blå,

Få som brud dig famna tärna,
Fira kyssars fest med dig,
Plocka kärleks vackra drömmars
Rosor här på ökenstig,

Sluten till ditt varma hjerta
Glömma sorg och mödor bort,
Njuta gudars sällhet än i
Lifvet, villande och kort.

Så jag drömmer, och en annan
Blomman från dess stängsel tar,
Och jag drömmer än och saknar,
Saknar andra andra dar.

Flickor ser jag, ville alla
Till mitt bröst med längtan dra,
Men står än i vimlet utan,
Vet ej än, hvem jag skall ta.

MINNE-SÅNGER.

Skaldens ord är sång och toner,
Hjertats språk de tolka bäst,
Hoppets fröjd och tviflets smärta,
När den skälmske Amor kommit
Till hans bo som gäst.

Flickans språk i blommor andas,
Är gud Amor hennes gäst,
Tolkar rosen med sin friska
Men som brudens varma rodnad
Hennes känslor bäst.

I.

Du en sång mig bedt att sända
Här, min flicka, har du den;
Rosens doft och fågning smycke
Svaret, du mig ger igen!

II.

Vackra barn med blåa ögon
Och med röda läppar två,
Dina läppar, dina ögon
Dag och natt jag tänker på.

Till de friska röda läppar
Städs min varma längtan trår,
Men i drömmens rike endast
Deras ros jag plocka får.

Dina ljufva blåa ögon,
Aldrig deras språk jag lär,
Ej jag kan den mening tyda,
Som i deras skimmer är.

Dina ögon, dina läppar,
Lär mig deras språk förstå,
Låt mig deras rosor plocka,
Vackra barn med ögon blå!

III.

Den gamla förfallna trappan
I åldrig helgedom
Var svartad af rök, och gluggen
I tornets vägg var tom,

Af flammors glöd var härjadt
Deruppe dufvornas bo,
Men bland spillror och grus och ruiner
Jag en herrlig ros såg gro,

Hon log i purpurskimmer
Så saftig och frisk och rund,
Och af hennes doft och fågring
Jag njöt en snabb sekund.

IV.

Det är ett lustigt fyrverkeri,
Raketer smattra och blänka,
Att himmelens stjernor blekna dervid
Och bak skyarnes dok sig sänka.

Men under strandens skymmande trån
På sidan om folkets vimmel,
Än mera tindrande stjernor två
Le ifrån mörkblå himmel.

Raketernas guldregn ej skimra så,
Ej himmelens bleka dankar,
Och när de vända mot mig sin glöd,
Förgå mig båd' sans och tankar.

Jag ville då falla till ditt bröst
Och mot din min kind få luta,
Jag ville förtro dig mitt hjertas hopp
Och fast i min famn dig sluta,

Jag ville, jag vet ej sjelf ens hvad,
Jag ville helt dig ega,
Men aldrig min tunga yppat har,
Hvad endast en blick får säga.

V.

Vi ritade streck i sanden
Och sökte att tyda dem se'n,
Och funno vi ej deras mening,
Vi sade hvarandra den,

Men möttes våra blickar
Med hemliga frågor och svar,
Vi aldrig i ord förtalde
Den mening uti dem var.

VI.

Under skogens mörka granar,
Uppå mossans mjuka tufva
Herrligt var att vid din sida
Drömman drömmar vårlikt ljufva,

Drömmar liksom himlens skyar
Skiftande i färger bjerta,
Som de känslor, hvilka bäfva
I ett tjuguårigt hjerta.

Kinden glödde, hoppet svälde,
Längtan sina vingar lyfte,
Munnen teg, men blicken tydde
Längtans mål och hoppets syfte.

Fast i min din hand var sluten,
Våglikt unga barmen hvälfde
Utaf nya känslors aning,
Der uti min arm du skälfde.

Sommarns varma dager bredde
Öfver dina drag sin tjusning,
Lärkans drill i luften klang i
Hop med granens stilla susning,

Men likt luftens sky, som sakta
Löstes upp bak parkens lunder,
Så blott minnet lefver kvar af
Dessa drömljuft blida stunder.

Hvad till dig jag här har skrifvit,
Skrift i vatten nog det är,
Vågens ring, när den sig vidgar,
Lätta ordet med sig bär,

Men när bölja efter bölja
Rullat hän i tusen år,
Än på klippfast botten kanske
Ner i djupet skriften står.

FRISKT MOD!

Jag tyckte om dig,
Och du tyckte om mig,
Vi sågo så ömt på hvarandra;
Och jag spørjer väl än:
Säg är du min vän,
Om man ock ditt val skulle klandra?

Mamseller små
Med byxor också
Väl hölle ett fasligt klamamus,
Men på deras prat
Och på gummornas gnat
Vi blott svarte ett gladt: amamus;

Ty aldrig ännu,
Min käraste du,
Man två glada själar betvungit,
De hålla nog ut
Till stridens slut,
Och folk få se hvem de stungit.

Ty ser du, min skatt,
Är blott modet gladt,
Du aldrig i stöpet stannat,
Och har du en vän,
Som dig älskar igen,
Ett lappri är allting annat!

APRILVISA.

Du är väl fager, du är väl fin,
Der uti smycken du blänker,
Och klar som sten uti gyllne skrin
Den blicken är du mig skänker,

Men aldrig blir du mitt hjertas vän,
En ann' mig bättre behagar,
Och aldrig blir jag din trogne sven
Om vår och sommaredagar.

Du dansar lätt liksom vestanvind
Far hän kring blommande ängar,
Då susar apel, då hviskar lind,
Då dofta smultronens sängar.

Men lika flyktig du är också
Och lika snabb uppå foten,
Och lika flyktiga känslor rå
I innersta hjerteroten.

Nog är du fager, nog är du fin
Som kärleks vackraste drömmar,
Så mjuk som silke, så hvit som lin
Och len som plaskande strömmar,

Men aldrig blir du min hjertans kär
Och ej min tro du dig vinner,
Ty bäst jag har dig du borta är
Och lätt som röken försvinner.

KÄRLEKSNYTTA.

Ny kärlek, nya känslor
Igenom mitt hjerta fara —
Gif blott uti min hjerna
Ock tankar mera klara,

Att när den kärleken flyger
Som andra ha förflugit
Som vinst af den ett minne
Sig ner på mitt papper smugit.

SOMMARDRÖM.

Säg, mins du väl en gång du följde mig,
Det vinter var och rundt omkring låg snö,
I skogens djup sig slingrade vår stig,
Men gladt vi bjödo stadens larm adjö
Och trängde djerft framåt, min käcka mö,
Igenom buskar, öfver kärr och snår,
Der tall och gran de skarpa grenar strö
Kring vandrarns hjessa, när framåt han går,
Om vidjans slanka kvist ibland mot kinden slår.

På frusen mark du dansade så lätt,
Så fin och smidig som den unga hind;
Jag aldrig såg mig på den synen mätt —
Och huru röd nöp vinterns friska vind
Ej i sin lek din eljes bleka kind,
Hur läppen log, och hur din barm gick hög,
Af ögats stråle blef jag nästan blind,
När den ibland emot mitt öga flög
Och se'n en solglimt lik ner i mitt hjerta smög.

Vi vöxlade just icke många ord,
Men dock hur godt förstodo vi hvarann,
Uppå den hela, stora, vida jord
Allt annat hän ifrån vår tanke svann
Än just den kärlek i vårt hjerta brann
Och som sin eld till allt vårt väsen spred;
Han talar ej i många fraser han
Men rycker endast så omärkligt med
Ditt hela varma jag uti sin hvirfvel ned.

Och bäst vi gingo uti dunkel skog
Så svepningskall uti sin hvita skrud
En yppig rosenånga mot oss slog,
I luftens klungo glada toners ljud,
Och liten Amor, kärleks skälmska gud,
Med pil och båge oss till mötes kom,
Men visst han anade, min väna brud,
Hur det med oss var fatt, ty genast som
Han i vårt öga såg, han log och vände om.

Men vintern var i ljufflig sommar bytt,
Och blad vid blad från träd och buske sköt,
De hvita drifvor bort från marken flytt,
En klarblå himmel öfver oss sig slöt,
Och ljus och färger solen kring oss göt,

Der den på fästet strålade så varm,
Och blommors här ur knoppars stängsel bröt;
Hur rik naturen glänste nyss så arm,
Och varm som sommarns vind steg sucken från
vår barm.

I en förtrollad park vi gingo kring
Med doft och sånger utur drömmars värld,
Lianens slinga slog kring oss en ring,
Ur rymden klingade en hyllningsgärd,
Der foglars tåg drog fram i luftig färd;
De sjöngo högt i tusenstämming chor
Om kärleks lycka mer än skatter värd
Och mer än annat allt på jorden stor,
Der uti skogens famn dess blommor lik den gror.

Hur hjertat klappade och pulsen slog,
Hvar droppe blod i våra ådror sjöd,
Din blick jag sökte, huru mildt du log,
Kring dina drag sig drog en slöja röd,
På mjuka mossan, som till hvila bjöd,
Vi sjönko ner, jag föll uti din famn
Och fast dig tryckte till mitt bröst med glöd,
Vi under kyssar bytte ljufva namn,
Och uti skogens sköt vår längtan hann sin hamn.

Oss en förtrollning snärjde ljuf men kort,
Och solvarm sommar, som i blommor log
Så drömligt vän, ock som en dröm svann bort;
En isig vind kring våra lemmar drog,
Och karg som nyss stod åter nordens skog
Rundt kring vårt läger, der och öfverallt
Sin hvita svepduk vintern åter slog,
Ej drifvän mer för solens kyssar smalt,
Och blek du ryste till: hu då, hvad här var kallt!

ENDRÄGT.

— Hur ljuf i ljusa lockars glans
O flicka, är ej du,
En skönare på jord ej fans,
Nog vill du bli min fru?

— Hur mild i silfverhårens krans
O gubbe, är ej du,
En rikare på jord ej fans,
Nog vill jag bli din fru!

— Hur strålar du i dubbel glans
Mitt hjertas älskling nu,
Se'n af en ann' din fågring vans,
Se'n du blef gubbens fru!

— Hur strålar uti dubbel glans
Din friska ungdom nu,
Se'n jag lagt af min jungfrukrans
För att bli gubbens fru!

UPPRIKTIGHET.

— Man säger du har gift dig,
Ja, var så god för mig,
Ty inte ville du ha mig
Och inte jag ha dig.

— Ja du, nu har jag gift mig,
Så inte fick du mig,
Fast nog du ville ha mig
Så gerna som jag dig.

— Jaså, att du har gift dig,
Nå det var bra för mig,
Ty då kan jag få ta dig,
Fast inte du tog mig.

— Ja du, nu har jag gift mig,
Så nu kan du få mig,
Ty nog vill du väl ha mig
Så gerna som jag dig.

VAKA OCH BED.

Vaka och bed,
Så bjuder skriften,
Vaka och bed
Till ljusan dag,
Vaka och bed,
Tills mörka griften
Höljer i mull dina
Små behag!

Vaka och bed,
Min fagra tärna,
Vaka med mig
Till ljusan dag;
Vaka med mig,
Jag vakar gerna,
Vakar hos dina
Små behag!

Vaka och bed,
Min varma flicka,
Stanna mig bed
Till ljusan dag,
Stanna mig bed,
Ej än mig skicka
Fjerran från dina
Små behag!

MISSTAG.

Jag trodde jag var kär i dig
Och att det var besvaradt,
Nu ser jag att jag irrat mig,
Ditt hjerta var bevaradt,

Det satt så tryggt och säkert det
Bakom sitt fiskbensgaller,
Att inte sjelfva fan ens vet,
När det i snaran faller,

Och mitt? Ja, det är värre än,
Ty det var redan borta,
Och kom det på en stund igen
Så var den bland de korta.

PAUVRE FILLE.

Du väna barn, som leker
Med känslor du ej anar,
När ömt min kind du smeker,
Och dunkla blicken spanar
Så girigt forskande uti mitt öga
Som ville der du livvets gåtor lösa,
Ditt öde jag beklagar, fastän det båtar föga,
Som dömde dig attskatter, som borde en blott egnas,
På alla slösa.

Den friska glans, som glöder
På dina fagra kinder,
Det lätta mod, som föder
Trots yttre tvång och hinder
Det glada skratt från dina läppar klingar,
Då smidig du, då dansmusiken ljudar,
Dig svingar som en elfva i valsens yra ringar,
Med vemodsblandadt nöje jag dessa skatter skådar,
Som fallna gudar,

De herska för att alla
I pöbelns fräcka händer
Till slut dock hopplöst falla,
Då tidens hjul sig vänder,
Och de, som förr af deras gunst ha njutit,
För nya gudar nya offer tända,
Och då de varma böner från deras läppar flutit
Förbyttis i vilda skränet ifrån de råa hopar
De fallna skända.

ETT ÖDE.

Din vår hade gått,
Din sommar var
Re'n nära sitt slut den med,
Då kom du en dag
— Ett kort bosök —
Så fjerran igen du gled.

Det var så din lott
Att trofast sjelf
Dock aldrig vinna dig tro —
Ett kort besök,
Ett flyktigt rus,
Men aldrig en dröjande ro.

Du kommer, du går,
Du längtar städs
Att stanna, men ej du det får —
En stund! Så bort!
Du kommer till en,
Och så till en annan du går.

Ett öde, ett lif!
Men hvad gör det,
Vårt hela lif är ju kort,
Och sist ändå
Du får väl du ock
Stanna der, hvarfrån ingen går bort.

FARVÄL.

Farväl, god natt, min käraste vän!
Ej kommer jag mer till dig igen —
Du är mitt allt, men från dig ändå
Jag måste gå.

Farväl, min flicka, vi skiljas nu
För alltid, ej se vi hvarann mer du —
Men tro, jag önskar så varmt ändå
Dig väl må gå.

Nu ligger natten så tyst och tung
Kring fältens gröda och skogens ljung,
Men ej jag får akta deruppå,
Jag bort skall gå.

Du är mig kär, min dyraste skatt,
Men ändå farväl, min vän, god natt!
Jag måste från dig trots allt ändå,
Att framåt gå.

Ty stode jag kvar en stund ännu,
Jag stannade alltid hos dig, du —
Men jag ej skapats att stilla stå,
Må framåt gå

Till kamp, till strider du ej förstår,
Bort, der du ej mig följa får —
Dock hoppas jag väl, få åren gå
Du skall förstå,

Du skall förstå att, göra sin pligt
Är allt, allt annat af ringa vikt —
Hur stark min kärlek än vara må,
Jag måste gå.

När tiden kallar till kamp och strid,
Du får ej drömma mera i frid,
Hvad än dig binder, du måste gå
Din väg ändå.

Du skall förstå en gång, jag vet,
Hvad än du nu må känna, det,
Och fastän kanske för sent du då
Skall mig förstå.

Farväl, jag måste ifrån dig bort
Farväl, god natt! Men inom kort
Skall dagen gry, och klart du då
Skall allt förstå.

MOD.

Du sjelf förtjenar ditt bröd
Uti ditt anletes svett,
Och aldrig du haft en fröjd,
Blott sällan din mun har lett —
Men ändock du sträfvar och knogar
Och känner dig stolt i din dygd;
Ditt mod jag aktar du lilla
Och sänker min blick med blygd.

DEN NYE EROS.

Kärlek är nu en lek,
Roande tom kurtis,
Intetsägande, blek,
Lilja med stjelk i is.

Kom, med en annan lag,
Friare bättre fröjd,
Slutligen till oss dag,
Länge på afstånd röjd,

Med lågande hjertans glöd,
Eld utan sans och hejd! —
Kärleken då blir röd,
Röd liksom tidens fejd.

VENUS VICTRIX.

Skönhetens gamla välde
Båtar ej mera stort,
Sanningens nu är kommet,
Frihetens nu är spordt.

Sköna det äro alla
Svepas de blott i sken,
Sann och fri tillika
Det är endast en,

Den som har mod att kasta
Höljande slöjors dok,
Den som, när stormen löstes,
Bort med dess il dem vrok.

MIN VÄN.

En egen vän jag har också,
Som tilhör mig allen,
Så ljuf och blid att se uppå
Som klara månens sken.

Hon väl en yttre fågrings glans
Ej på sitt anlet' bär,
Men ingen än bland tärnor fans
Mitt hjerta mera kär.

Hon har ej skatter, har ej gull
Att locka friarflock,
Men ej mot en med kistan full
Jag bytte henne dock,

Ty mer än flyktig skönhets doft,
Som lefver för att dö,
Och mer än lumpna guldets stoft
Hon eger dock, min mö,

Hon har ett hjerta ömt och godt,
Ett sinne friskt och gladt,
En trohet som har allt bestått
Och ljuflig kärleks skatt.

LÄNGTAN.

När solen hon glänser i vårliga tider,
När höstvinden gulnade löfven försprider,
Jag längtar till dig!

Den susande nordan, o, bure han bara
Min bön på sin vinge; o, ville han fara
Ett budskap till dig,

Ty kärlekens suck ock den starke betvingar,
På ljungande blixten, med stormvindens vingar
Han ilar till dig.

När solen hon glänser i vårliga tider,
När höstvinden gulnade löfven försprider,
Jag längtar till dig!

O, finge på ilande tåget jag följa
I hafvet den hvita, den skummande bölja
Mot söder till dig!

När foglarne ställa i höstliga dagar
Sin flykt ifrån norden, min tanke ock jagar
Med skaran till dig.

När solen hon glänser i vårliga tider,
När höstvinden gulnade löfven försprider,
Jag längtar till dig!

Mitt trängtande hjerta, när skall det väl vinna
Sitt mål här på jorden, o, när skall det finna
Ett gensvar hos dig?

När skall till din sida jag ömt mig få luta,
När får i min famn jag dig jublande sluta
Och stanna hos dig?

När solen hon glänser i vårliga tider,
När höstvinden gulnade löfven försprider
Säg, vinner jag dig?

När stillas min längtan, när får jag dig ega,
När skall till den irrande arme du säga:
O, kom hit till mig!

När skall väl min bäfvande stämma du höra,
När skall väl min glödande kärlek dig röra
Att hviska till mig:

»När solen hon glänser i vårliga tider,
När höstvinden gulnade löfven försprider,
Jag längtar till dig!»

SÄG MINS DU ...?

Säg, mins du vid stranden af Issefjord,
Der vallen sig höjer brant,
Och rödtjörn blommar bland saftigt gräs
På sluttningens stupande kant,

Säg, mins du de lummiga bokar der
Med solsken på ljusa blad
Och granarnes mörka kolonner, säg
I snörrätt gående rad?

Som krigare djerfva med fäldt gevär
De sträckte sin linie ut,
Och hafvet glänste i guld och blått,
Der skogen den gröna tog slut.

Säg, mins du de muntra böljors sorl
Och lärkorna, mins du dem,
Som kretsade vidt med jublande slag
I luften omkring ditt hem?

Det var lust och glädje och ljus och sol,
Och en vårluftsstämning en blid
Kring allt sin milda förtrollning göt
Och sin helgdagsdrömmande frid.

Säg mins du . . . ? Vi stodo på vållens krön
Och sågo mot motsatt strand,
Der sakta på himmelens ljusa hvalf
Steg upp en hotande rand.

FRISKA BLOMMOR.

Friska blommor, friska blommor
Blott din bruna lock må sira
Och omkring din medjas rundning
Sina vackra kransar vira!

Friska blommor, friska blommor
Blott, min älskling, må dig smycka,
Vårens, sommarns väna barn med
Doft af helsa, fröjd och lycka!

Friska blommor, friska blommor
Endast lifvet må dig bära,
Ej de visna, ej de falska,
Dufven, hycklad fröjd dig lära!

VAR UNG!

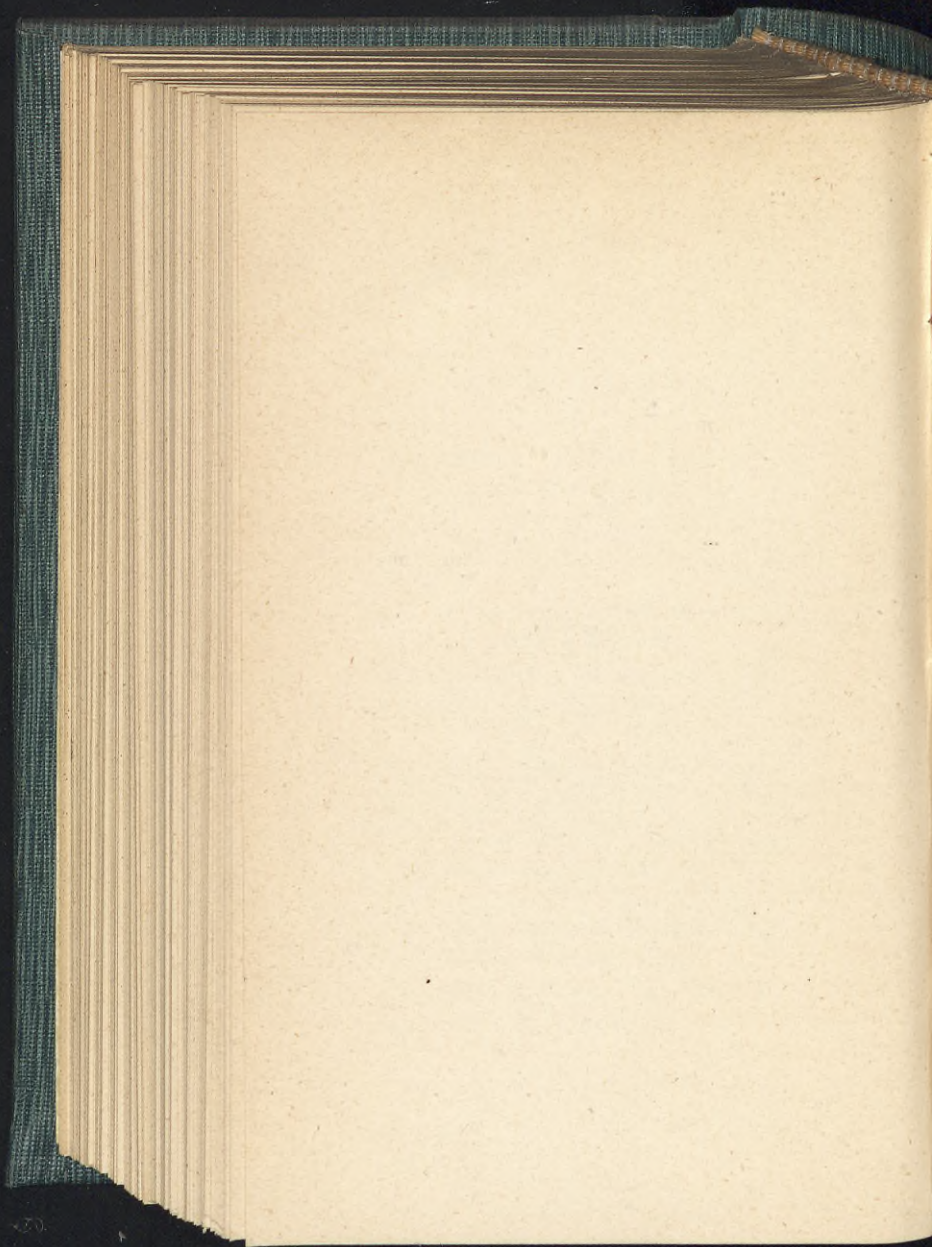
Du hvisskar sakta så till mig
— Jag klart din stämma hör —
— När kärlek talar varmt till dig,
Nej, nej, den dig ej stör.

Det lif är tomt, det lif är armt,
Som icke kärlek klär
Med sina tusen blommor varmt
I fågning frisk och skär.

Det lif är kallt, det lif är tungt,
Som ej den glädje når,
För hvilken hjertat fullt och ungt
I namnlös tjusning slår. —

När kärlek talar varmt till dig,
Ack, aldrig den dig stör,
Det glada bud den för med sig,
Du aldrig nog det hör.

MINNEN.

ESAIAS TEGNÉR.

Den 13. Nov. 1882.

Vak Svea upp, låt strängaspelen röras
Af vigda händer uti dal, på höjd,
Låt för ditt minne honom åter föras,
Som skänkt dig skönast diktens sabbatsfröjd!

Träd fram, träd fram på sångens vingar buren
Du sångens svan för häpna skarors blick,
Klyf än en gång som förr den blå azuren
Du diktens örn, som solen skåda fick
I glans och färger mer än någon annan,
Du nordens son med söderns glöd kring pannan!

Hör, seklets klockor uti kvällen ringa,
Jag manar dig till lifvet fram på nytt,
Låt åter lyran uti toner klinga,
Som längese'n från våra nejder flytt!

Vak upp o hjelte, och för nya slægter
Din stämmas ljud jag tolkar om ock matt,
Hör du, de nalkas andetimmens väkter;
Träd fram, träd fram på nytt i töcknig natt
Och stråla ljus i våra kväden fader,
Du furste stolt bland diktens myriader!

* * *

Då Gustafs skalder redan tystnät alla,
Och töcken tungt kring diktens blommor låg,
Då jernets ålder var den kärfva, kalla,
Och isig vinter tryckte känslans våg,
Då knappt en gryning brann af nya tider
På sångens himmel, som en stjerna klar,
Hvars väna skimmer ljus i natten sprider,
Som i triumf på mörka fästet drar,
Du kom, du lyste, snart en sol du blänkte
Och rosig dag kring våra nejder stänkte.

* * *

Hör, de ljuda maningsorden,
Sveas söner samlen er!
En Tyrtaios fosterjorden
Ammåt stolt som ingen mer.

»Förlorad är tiden
I kojornas skygd,
Till striden, till striden
För fädernebygd.»

Upp med sångens makt han väcker
Dåsigt slägte, trött och matt,
Och en morgon åter bräcker
Efter lång och sömntyngd natt,
Han gisslar med glödande
Harmfulla ord
Den smygande, dödande
Pest för vår nord.

Om fädernas lära
Han sjunger i brand,
Om nordmannadygder
I fjellarnes land.

Han manar ur högarnes
Dimmiga famn
De bortdöda skuggor
Med hugstora namn.

Tjusta lyssna folkets skaror
Till de kända toners gång,
Och ur veklighetens snaror
Friar oss hans djerfva sång
Så frisk som en mö här
I nordens vår,
Så klar som den sjö, der
Hon drömmande står.

* * *

Men upp öfver jorden
I jublande slag
Hans ande sig svingar
I strålande dag.
Den stjerna som lyser
Vår jordiska sfer
Nu lockar hans längtan,
Han offer bär
Till henne, som satts af
Den eviges hand
En flammande fyrbåk
Vid synkretsens rand:
»Dig jag sjunger en sång
Du högt strålande sol,

Kring din konungastol
Djupt i blånande natt
Har du verldarne satt
Som vasaller, du ser
På de bedjande ner,
Men i ljus är din gång.»

Hör, hans toner hur de strömma,
Harpans slag i luften simma,
Jorden för hans blickar sjunker
Uti aftontöcknig dimma,
Högre, högre sången brusar,
Tid och efterverld den tjusar.

Dock, hvar har väl menskoanden
Säkrast fäste för sin fot?
I de gryningsfagra landen
Ibland Empyréens klot
Blott en stund en kort han svingar,
Hemåt sträckas snart hans vingar,
Jordens fröjder, sorger än
Mana, kom till oss igen,
Och hur himmelskt skönt han målar
Än i liljevita skrudar

Än i purpurvarma strålar
Luftens döttrar, etherns brudar,
Form- och väsenlösa töcken
Lätt förtonande de fara
I den ändlöst blåa öken
Om i färger än så klara,
Intet menskligt hjerta lågar
Under sløjans skira flor,
Blod i deras kropp ej vågar,
Ljus i deras ådror bor,
Som en lusteld de förbrinna,
Hastigt som en dröm de svinna.

* * *

Och till jorden vänder åter
Hans förvägna fantasi,
Sagans bilder, hjertats drömmar
Hur de spegla sig deri!
I en skär, romantisk dager
Hjeltars tid förbi oss drager.

Nordens gamla kämpakväden
Blomstra i hans diktning opp
Och för nya tider biktas

Ing'borgs längtan, Frithiofs hopp,
 Baldersbålet väldigt glöder —
 Sist för verlden råder Höder.

Vikingsracen nog man känner
 Han, hvars valplats är en verld,
 Kring Europas alla riken
 Styr han åter segerns färd,
 Än ett verldshafs böljor vida
 Skär den dansande Elida.

Som uti en enda låga
 Lika varm och lika ren
 Skaldens snille här sig slutit
 Samlats i ett enda sken,
 Ofördunklad den har brunnit,
 Ingen än dess glans har hunnit.

Sången från hans vigda läppar
 Fröjdar hydda, fröjdar slott,
 Nordisk trotsande den klingar,
 »Är en ständig seger blott»;
 Men de lura mörkrets makter,
 Rusta sig i dolda schakter.

* * *

»Höjden af sin lefnads branter»
Re'n den väldige har nått,
Nedåt, nedåt stupar färden
Mellan klippors svarta brott
— Ack när hjertats fibrer brista
Säg, hvad ha vi mer att mista? —

Kärlek, kärlek, det var du, som
Rädde detta offer ock,
Det var dina falska pilar,
Hvilka blodade hans lock,
Din var elden som förbrände
Detta hjertas frid, elände!

Dina afgrundsflammor var det,
Som den eldskrift brände in,
Hvilken glödde i hans hjerna,
Som fördunklade hans sinn,
Mörkrets makter hjälp du länte
Mot den skald, som ljuset tjente.

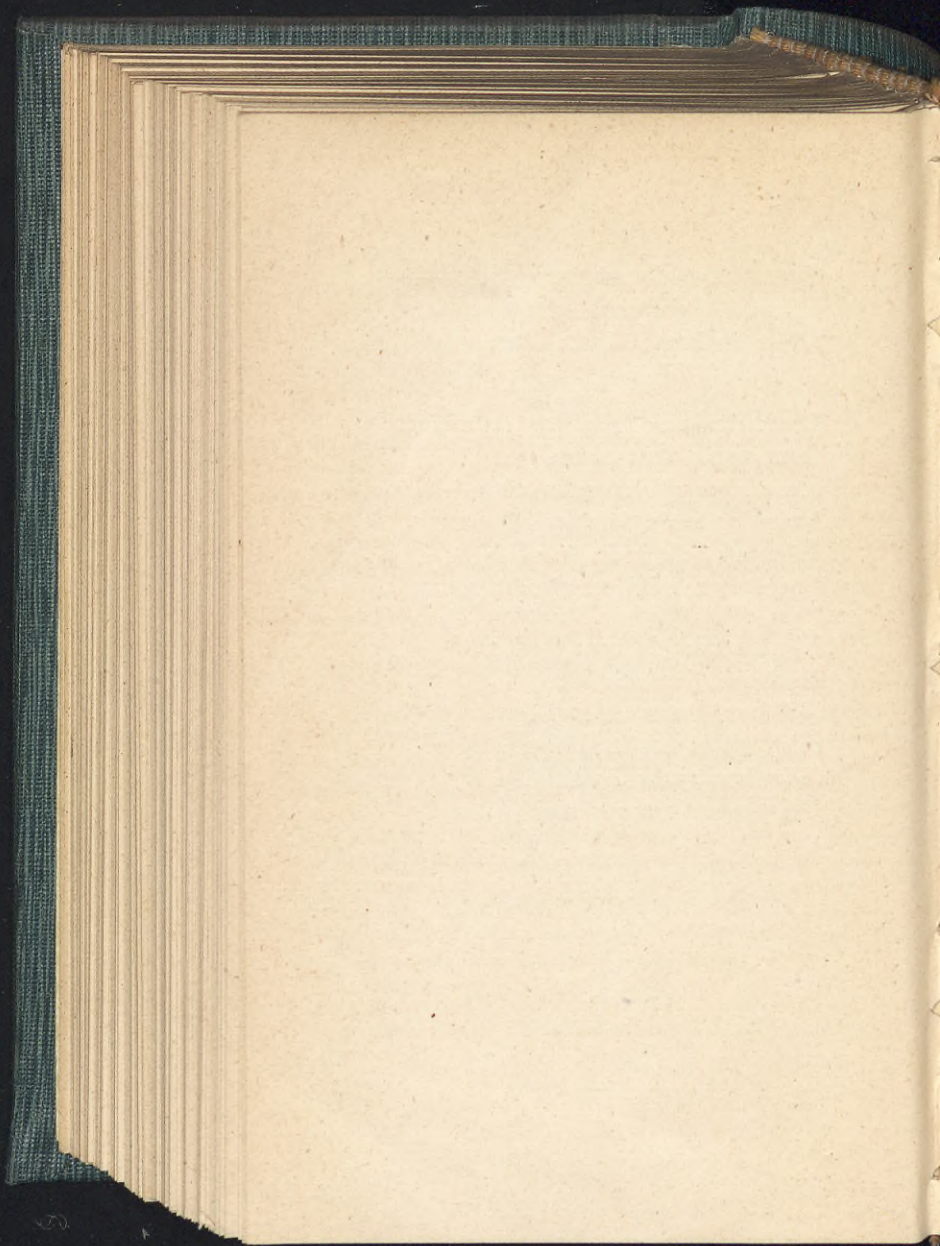
O, hur kunde du föröfva
Emot honom detta dåd,
Och hvad djäfvulskt sluga finter

Spann du i ditt skumma råd? —
Efterverlden denna gåta
Olöst än har nödgats låta.

* * *

Dock den vek igen den skymning,
Som uppå hans panna satt,
Än en gång bröt solen åter
Fram ur moln förr'n disig natt,
Dämpad ack, men än så fager
Spred hon mild en aftondager.

Ej så strålande som fordom,
Icke lika ljus och klar
Väl hon brann, men hur der dröjde
Som ett mystiskt skimmer kvar,
Tills hon sjönk i vesterled
Uti purpurflammor ned.

NOTER.

Eros och Anteros.

Sid. 3—36.

Författarens syfte med denna diktcykel har varit att visa, huru under den kristna kulturens alla epoker, den från antiken ärfda uppfattningen af kärleken lefvat kvar i sinnena och än starkare, än svagare, och då det tryck, den asketiska öfverdriften hos den nya lärans förkunnare lagt på den, varit som mest utpregladt, ofta våldsamt, stundom enormt brutit fram och visat, att det tar längre tid att omskapa den menskliga naturen än att förändra de former, i hvilka den får röra sig.

De särskilda dikterna ha blifvit förlagda till hvar och en af de, hvad kulturen i dess helhet ej mindre än konsten angår, från hyarandra så bestämdt åtskilda epokerna, den fornkristna, den romanska, den gotiska stilens tid, renaissancen, rococotiden och nutiden. Hvar och en af dikterna vill söka framdraga en för motsvarande epok karakteristisk yttring af kärlekens fenomen. För att i möjligaste måtto ge dem en yttre tidsfärg, är det versmått, hvori de äro klädda, sådant som användes på den tid, från hvilken deras motif är hämtadt. I den första, Brytning, möta vi den något fria omgestaltning af det antika dramats kör, som vi återfinna i den östromerska kyrkans första hymner. Den latinska psalmen uti den är lånad ur en samling från samma epok bevarade hymner. Den andra dikten, Vedergällning, framvisar den enklaste formen för den tyska medeltidsdikten med dess af Stoll och Gegenstoll sammansatta Aufgesang samt Abgesang. Fall och seger är som synes klädd i den spanska romansens lätt igenkänliga fyrfotade trokaiska strof med assonansrim, Blodets röst i den för renaissancen karakteristiska stanzen med dess epeuistiska

bildspråk; bilden från rococotiden rör sig i en menuettliknande rytm, och slutligen är i den sista användt den friare lyriska versform, som nu är mest allmän.

“Sånger.”

Sid. 58.

Titeln liksom formen och delvis bilderna för dessa småstycken äro hämtade från den gamla japanska poesien. Sånger, Utas, kallas nämligen de små, ett distikon liknande, alltid af 31 stafvelser bestående skaldestycken, som äro karakteristiska för Japans dikt Konst medan den ännu stod på en af kinesiskt inflytande oberörd, nationel grund.

Cancion.

Sid 66.

I denna dikt liksom i *Kväll, Orkester-Rhapsodi, Krig, Krigets, apotheos, Visdom* m. fl., har författaren sökt att för vårt språk lämpa några bland de dels gamla orientaliska, provençalska, italienska och dels nybildade versformer, som med förkärlek användas af en del nyare franska skalder.

Sejerjubil.

Sid. 107.

Idén till såväl denna dikt som den efter den följande, *Krigets apotheos*, har författaren fått från den ryske målaren Werschagins taflor.

Bön.

Sid. 219.

Utgör liksom Hem ett försök, att på de grunder Rudolf v. Gotschall i sin poetik anger, lämpa rim till de lyriska antika versformerna.

Esaias Tegnér.

Sid. 301.

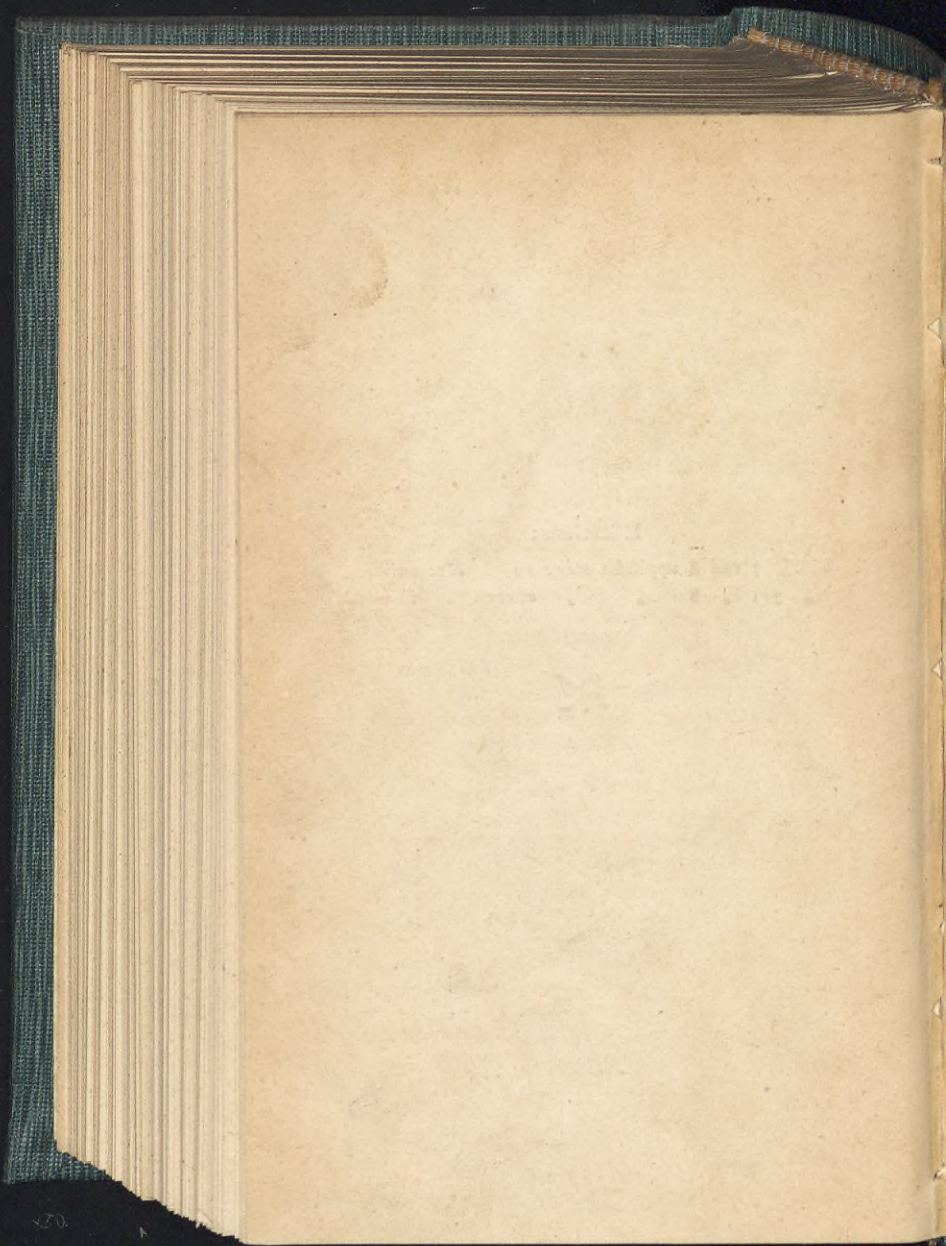
Skrifven till en minnesfest hållen i en literär förening i Upsala 1882.

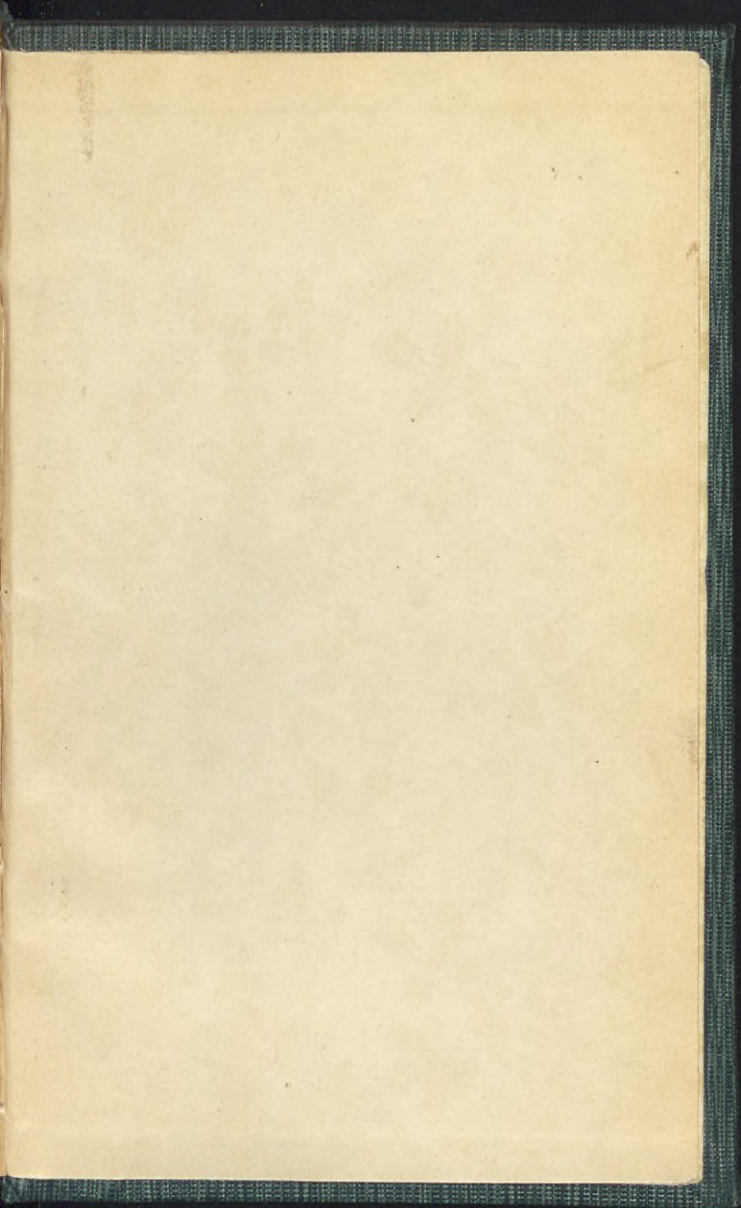
185

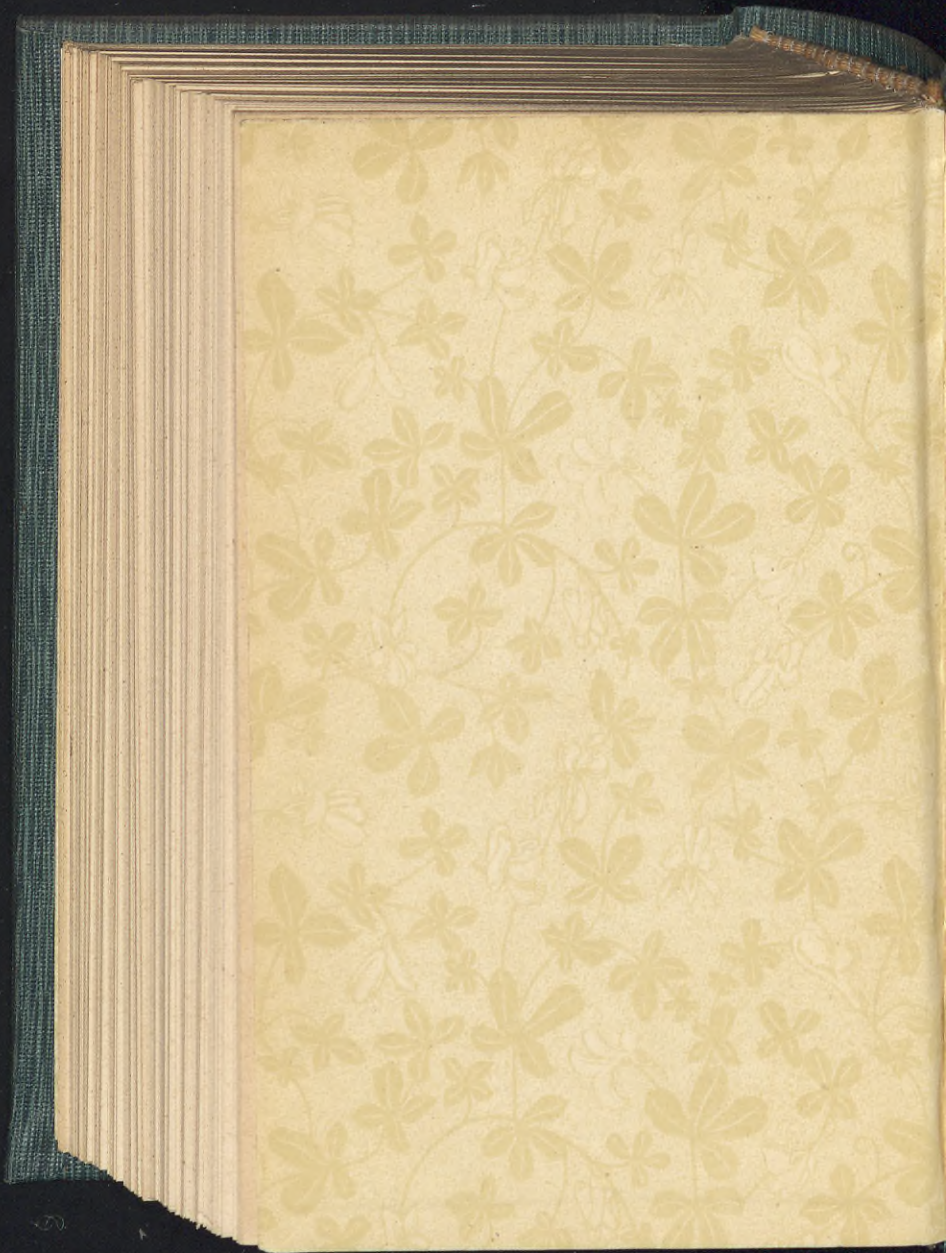
Rättelser:

Sid. 7 rad 8 uppf från *står*: nu *läs*: en.
" 311 " 8 " " enormt " abnormt.

6000213621

Göteborgs universitetsbibliotek

